

Az érsekkétyi óvoda
különös és –
egyelőre – lezáratlan
története

13 - 16. oldal

Kistelepülés gazdag
hagyatékkal – Rad

25 - 27. oldal

„A választópolgár
kinyújtott keze
vagyunk”

44 - 46. oldal

www.onkormanyzas.sk

VII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM, 2017. október

ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE

Negyedszázada szigeten

25 éve terelték el a Dunát

7 - 12. oldal

Pályázati felhívás - Az érthető Dél-Szlovákiáért

Az érthető Dél-Szlovákiáért címmel pályázatot hirdet a Rákóczi Szövetség szlovákiai vállalkozások és civilszervezetek részére, a magyar nyelvhasználat előmozdításáért. A kétnyelvű feliratok kivitelezésére 1000 euró értékben nyújthatnak be pályázatot a Rákóczi Szövetséghez az érdeklődők.

A pályázat elektronikus adatlapja a Rákóczi Szövetség honlapján érhető el:

http://www.rakocziszovetseg.org/hu/palyazati_adatlap_husk17

1. A pályázat célja

A pályázat célja, hogy anyagi, nyelvi/fordítási támogatás révén elősegítse a szlovákiai magyar nyelvhasználat minél szélesebb körű alkalmazását a vállalkozások és civil szervezetek közreműködésével.

2. A pályázat tárgya

Pályázni lehet kétnyelvű cégtábla, gépjármű és kirakat felirat, szórólap, étlap, címke, termékleírás, kulturális, sport és egyéb területek feliratainak költségeire. A szövegek fordításához tervezéséhez ingyenes szolgáltatást biztosít a Rákóczi Szövetség minden kérelmezőnek.

3. A támogatás formája és a rendelkezésre álló forrás mértéke

a) Rendelkezésre álló keretösszeg 10 millió forint (33 000 €) vissza nem térítendő támogatás formájában.

Jelen pályázati kiírásra minden pályázó csak egy pályázatot nyújthat be, amelyre maximum 1000 EUR támogatás nyújtható.

b) A Rákóczi Szövetség a Pro Civis Polgári Társulással közösen ingyenes nyelvi/fordítási szolgáltatást nyújt a pályázóknak szlovák nyelvről magyar nyelvre és magyar nyelvről szlovák nyelvre.

4. A pályázók köre

Olyan vállalkozások (természetes és jogi személyek) és civil szervezetek, akik szlovákiai bejegyzéssel rendelkeznek.

5. Pályázatok benyújtásának követelményei

A pályázathoz az alábbi dokumentumok kitöltése és benyújtása szükséges:

a) Kitöltött és beküldött pályázati űrlap. A pályázati űrlap elektronikus úton tölthető ki a Rákóczi Szövetség honlapján.

b) A vállalkozás vagy civilszervezet bejegyzését igazoló 6 hónapnál nem régebbi dokumentum másolatának csatolása elektronikus formában.

c) A pályázat részletes költségvetésnek csatolása elektronikus formában.

6. A pályázatban be kell mutatni

- a) A pályázati tevékenység, cél rövid leírását, végrehajtását, várható eredményeit
- b) A program költségvetését

7. A pályázatok elbírálásának kritériumai

A Rákóczi Szövetség Elnöksége dönt a pályázatokról.

A döntés szempontjai:

- Kreativitás, ötletesség
- Funkcionalitás
- Hasznosság
- Esztétikum

8. A pályázatok benyújtásának módja, helye és ideje

A pályázatokat elektronikus formában kell benyújtani a következő címen:

http://www.rakocziszovetseg.org/hu/palyazati_adatlap_husk17

A pályázatok beérkezésének határideje: 2017. november 15.

9. A pályázat érvényességének vizsgálata

A pályázatok a beérkezését követően formai ellenőrzésre kerülnek, amely során a Rákóczi Szövetség a pályázat időbeni beérkezését, a szükséges dokumentumok-mellékletek meglétét, valamint a pályázónak a pályázat benyújtására való jogosultságát vizsgálja. Hiányosság esetén hiánypótlásra nincs lehetőség, ezért kérjük a pályázókat, hogy a pályázat benyújtását megelőzően ellenőrizzék a szükséges anyagok meglétét és a benyújtási határidőt.

10. Az elbírálás határideje, pályázók kiértékelése

A Rákóczi Szövetség a pályázatokat 2017.

november 25-ig bírálja el. A nyertes és az elutasított pályázók ezt követően kerülnek kiértékelésre elektronikus úton. A nyertes pályázók listája a Rákóczi Szövetség honlapjára is felkerül.

11. A támogatás folyósítása és felhasználása

A Rákóczi Szövetség a megítélt támogatást a szerződéskötetést követő 10 munkanapon belül utalja át a támogatott által megjelölt bankszámlaszámra. A támogatott vállalja, hogy a támogatást 2017. december 31-ig felhasználja, a pályázatban megjelölt tervet megvalósítja és ezt tartalmi és pénzügyi beszámolóval alátámasztja.

12. A támogatás elszámolása és ellenőrzése

A támogatott a támogatás felhasználásáról a támogatási szerződésnek megfelelően és az abban meghatározott határidőig, 2017. december 31-ig köteles tartalmi és pénzügyi beszámolót küldeni a Rákóczi Szövetség részére a program megvalósulásáról.

13. Pályázatokkal kapcsolatos információ:

Szenczi Borbála, telefon: (00 36) 1 201 30 67, e-mail: szenczi.borbala@rakocziszovetseg.org

Tartalom

Október elejétől igényelhető a magyar kormány gazdaságfejlesztő támogatása	4
Negyedszázada szigeten	7
Az érsekkétyi óvoda különös és – egyelőre – lezáratlan története	13
... hogy az itt élők jól érezzék magukat	17
Csak közösen lehet jövőt építeni	20
Kistelepülés gazdag hagyattal – Rad	25
Mi is az a megye? A megye feladatai és hatáskörei	28
Több megyei képviselő ül majd be a képviselőtestületbe	29
Iskola- és útfelújítások, kerékpárutak Nagyszombat megyében	33
Tudjunk magasabb hozzáadott-értéket teremteni!	38
Semmit sem ér az ember, ha nincsenek körülötte olyanok, akikre támaszkodhat	40
„Azon leszünk, hogy ez a vidék is megkapja, ami neki jár”	42
„A választópolgár kinyújtott keze vagyunk”	44
A lakosságnak is fontos, hogy közvetlen képviselőt küldjön megyei szintre	47
Híányos intézményrendszer	49
Az érsekújvári régió is képviselőt szeretne	52
A Nyitrai járásban egy magyar jelölt indul	55
A megyei önkormányzatban a munka csapaljáték	56
A kürtösi régió magyarságának „nagykövete” Besztercebányán	60
Négy év Besztercebányán	62
Cziprus a megyében a gyermektáboralapot hozna létre	64
Kassa megyében 484-en szállnak ringbe a választók bizalmáért	65

Szép nyarunk volt. Közösségeink kipihenhették magukat, a nyári bronz mellé erőt gyűjthettek a dolgos hétköznapokhoz.

Persze dolgoztunk is, mert a kánikulától nem áll meg az élet, teendő mindig van bőven. Településeink nyaranta közösségi rendezvényeken építik azt az összetartozási élményt, amely év közben segíthet abban is, hogy belátással, türelemmel még az egymásnak feszülő ellentétes érdekekből is a lehető legjobbat hozzuk ki. Volt, ahol együtt, összefogva mentettük a menthetőt, mert az elemi csapások sem kerültek el bennünket, Volt, ahol szomorú szívvel, de iskolát zártak be, mert elfogytak a magyar gyerekek... Elemi csapással ér fel ez is. Még akkor is, ha – eltörhetőségünket felismerve – Magyarország olyan pénzforrásokat nyitott meg előttünk, hogy közösségben gondolkodva, a közösségi érdekeinket szem előtt tartva építkezni kezdhünk belőle. Fontos tisztán látni: nem egyéni ambíciók megvalósítása a cél, hanem magyar nemzetrészünk épülése – a fővárostól a legkisebb, Isten háta mögötti falucskáig.

Ideje, hogy újra elkezdjünk bízni egymásban, különböző szervezeteink, szerveződéseink ne ellenséget, ellenfelet lássanak egymásban, hanem partnert, barátot, szövetségest arra, hogy rohamos fogyásunk megtorpanjon. Hogy gyarapodjunk. Csak együtt, összefogva érhetünk el valamit. Azt, ami mindannyiunknak reményt, derűt és kilátásokat adhat. Ami megtanít minket újra álmodni, mozdulni, cselekedni, a magunk kis részét jó szívvel odatenni a közösbe, ami a jövőnket jelentheti.

Hátha újra megtanulunk felelősen gondolkodni. Mert a nyarunkat azért jócskán megzavarta egy nem mindennapi a látvány is. Feszítővással iskolát romboló polgármestert aligha láttunk korábban. Ami történt, túlmutat magán az eseményen. Jelzi, egyáltalán nem mindegy, hogy egy-egy közösség a választásokon kinek szavaz bizalmat, kire bízza közösségi életének-ügyeinek intézését, mert megeshet: nyugalom, épülés helyett a rombolás korszaka köszönt rá.

Persze csak addig, míg tűri, mert lehetősége a változtatásra mindig van. Ahol csődöt mond a törvény, a demokrácia minden alapelve, petícióban kezdeményezhető helyi népszavazás kiírása a polgármester menesztéséről. (Lásd a Tt. 369/1990. sz. törvényének 13. és 13.a §-át.)

Óry Péter

Október elejétől igényelhető a magyar kormány gazdaságfejlesztő támogatása

Megvalósíthatósági szakaszához ért a 2014-ben kidolgozott és idén felújított Baross Gábor Terv. A magyar kormány a felvidéki gazdaságfejlesztésre, elsősorban a kis- és középvállalkozók támogatására idén 5 milliárd forintot biztosít. A vissza nem térítendő támogatással kapcsolatos pályázati kiírások október elején kerültek nyilvánosságra.

A felvidéki gazdaságélénkítő csomag kapcsán idén nyáron került sor a Baross Gábor Terv társadalmi kommunikációjának megvalósításáért felelő Baross Alapítvány hivatalos bejegyzésére. Annak kuratóriumi tagjai is bemutatkoztak a szeptember 18-án a komáromi Tiszti Pavilon dísztermében tartott Gazdaságfejlesztési Párbeszéd című tanácskozáson. Az első állomása volt annak a fórumorozatnak, amely résztvevői október 11-ig további 22 helyszínen is megismerkedhettek a jelenlegi gazdasági viszonyokkal összhangban frissített-korszerűsített Baross Gábor Terv részleteivel, és tájékoztatást kaptak a hazai vállalkozásokat érintő fejlesztési lehetőségekről.

A nyitófórum elején Iván Tamás, a Baross Alapítvány ügyvezetője üdvözölte a jelenlevő vendégeket, köztük a magyar kormány stratégiai partnerének számító Magyar Közösség Pártja (MKP) Országos Elnökségének több tagját – Menyhárt József elnök és Öry Péter – az MKP

Országos Tanácsa elnöke vezetésével, illetve a párt Farkas Iván gazdasági alelnökét, aki az eredeti Baross Gábor Terv 18 tagú szerkesztőbizottságának munkáját koordinálta, valamint Stubendek Lászlót, Komárom polgármesterét és helyettesét, Knirs Imrét, továbbá a Magyar Nemzeti Kereskedőház irodáinak képviselőit és a Tiszti Pavilon dísztermét zsűfólasig megtöltő vállalkozókat.

Miután méltatta a hajdanán a Felvidék gazdasági-szociális-kulturális felvirágoztatásáért is fáradszórólansul munkálkódó Baross Gábor „vasminiszter” (1848 – 1892) tevékenységét, fórumorozatuk beindítását ekképp indokolta: „Társadalmi kommunikációra kell bocsátani a Baross Gábor Tervet, segítve a felvidéki magyarság felemelkedését, gazdasági-szociális jólétét”. Hozzáfűzte, hogy további 22 településen: Félen, Pereden, Párkányban, Érsekújvárban, Ipolyságon, Apátújfalun, Füleken, Rimaszombatban, Kőrösön, Szepsi-

ben, Nagykaposon, Királyhelmeceen, Tornalján, Somorján, Nagymegyeren, Bösön, Gútán, Ógyallán, Zselízen, Kolonban, Galántán és Dunaszerdahelyen folytatódik a gazdaság-, illetve vállalkozásfejlesztésről szóló párbeszéd, mert minél több vállalkozóhoz szeretnének eljutni, véleményüket kikérni.

Majd Menyhárt József, az MKP országos elnöke köszöntötte a tanácskozókat. Egyebek mellett elmondta: az MKP új vezérkara olyan felkészült szakemberekből álló csapat, amely több fontos területen akar dolgozni - bizonyítani. Hangsúlyozta: egyéb prioritásaik mellett a hazai magyar kis- és középvállalkozókról sem szabad megfeledkezni. Úgy véli, hogy csak gazdasági fejlesztésekkel érhető el az, hogy a fiataljaink idehaza akarjanak maradni, családot alapítani, illetve itt tudjanak boldogulni.

„Csak így érhető el az, hogy ők büszke és bátor építői legyenek szülőföldjük-

nek. Ha ugyanis mindezért most nem teszünk, akkor 15-20 év múlva már nem lesz kiért-miért küzdenünk. Akkor fiataljaink majd nem maradnak idehaza, nem mernek gyerekeket vállalni, s az óvodáinkban, iskoláinkban nem lesz elég gyermek. A mi feladatunk elérni azt, hogy ne távozzanak külföldre” – fogalmazott. Azt is kiemelte: ez az időszak azért is nagyon fontos, mert végre kimondjuk: nem nyugodhatunk bele abba az áldatlan helyzetbe, hogy a magyarok déli térségek „elfelejtett”, leszakadó régiók legyenek.

„Ki kell törnünk ebből a helyzetből, ki kell húzni magunkat 27 év mocsarából, ki kell találnunk saját térségi gazdaságpolitikánkat! Párbeszédet kell folytatnunk egymással a lehetséges kitérésipontokról! Alanyi jogon, Szlovákia adófizető polgárainként a jussunkat kell követelni a szlovák kormánytól. Fel kell emelni a szavunkat az ellen, hogy a déli régiókat ne szegényítse el, mert az asszimilációhoz, belső migrációhoz is vezethet. Gazdasági vonalon megerősödve, a saját anyanyelvünket, kultúránkat, identitásunkat megtartva merjünk magyarok maradni a Felvidéken” – tanácsolta, miközben köszönetet mondott a magyar kormány újszerű-korszerű nemzetpolitikájáért és jelentős anyagi támogatásáért.

A rendezvényen bemutatkoztak a Baross Alapítvány kuratóriumi tagjai is, akik a következők: Mészáros Győző volt mezőgazdasági államtitkár, Lelkes Gábor, a Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság elnöke, Komzsik Attila, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának (KETK) ex-dékánja és Géresi Róbert, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház püspökhelyettese.

Ezt követően Farkas Iván, a hajdani 18 tagú szerkesztőbizottság elnöke ismertette a hozzávetőleg egy évnyi munka után 2014 májusában bemutatott Baross Gábor Tervet, s örömet fejezte ki annak időszerűsítése-felújítása miatt is, hogy az a magyar kormány támogatásának köszönhetően a megvalósíthatósági szakaszába ért. Hangsúlyozta: a gazdaságfejlesztési terveket minden dél-szlovákiai régióban a helyi viszonyok és igények figyelembe vételével kell megvalósítani. Sajnálataát fejezte ki amiatt, hogy „Dél-Szlovákia 20 év alatt az ország leggazdagabb térségéből a legszegényebbé vált. A régió stratégiai fejlesztése és a

Kárpát-medencei gazdasági térségben való gondolkodás azonban meghatározó változást hoz” – mondta, bízva a közös sikerben.

A fórum beköszöntő része után Menyhárt József, Farkas Iván és Iván Tamás sajtótájékoztatón válaszolt az újságírói kérdésekre, majd zártkörű vállalkozói megbeszéléssel folytatódott a rendezvény. Egyebek mellett elhangzott, hogy a magyar kormány 2015-ben indította be gazdaságfejlesztési programját a Kárpát-medence határon túli, magyarok lakta területein. Kárpátaljára eddig több mint 100 millió euró jutott e célra, a Vajdaságba pedig 210 millió euró érkezett. A Felvidékre tehát idén hozzávetőleg 5 milliárd forint (cca 16,6 millió euró) jut, de további Magyarországról érkező pénzesemlye magokra is kilátás van. Mivel a program célja a vidék fejlesztése, ezért Pozsony és Kassa vállalkozói nem pályázhatnak, de a 18 magyarok lakta járásban élő-tevékenykedő vállalkozóknak zöldet adnak. Menyhárt leszögezte: a bírálóbizottság

eddig még nem publikus összetétele szavatolja azt, hogy a pályázatok elbírálása során pártpolitikától független döntések születessenek.

Kérdésünkre a Baross Alapítvány ügyvezetője azt is elmondta: „Egy-egy projektre legfeljebb 15 ezer euró igényelhető, miközben minden pályázónak legalább 30 százalékos önrészt kell biztosítania. A vonatkozó pályázatokat október elején írjuk majd ki, a futamidő pedig október 20-ig fog tartani. A pályázati kiírások kapcsán külön weboldalt hozunk létre, a részletekről, gyakorlati tudnivalókról pedig a médián keresztül, időben értesítjük az érdeklődőket. Anynyit azonban már most is elárulhatok, hogy az anyagi támogatás a kis- és középvállalkozásokhoz szükséges eszközök, gépi berendezések vásárlására fordítható”.

Iván Tamás – a lapzártánkat megelőző napokban – az Önkormányzati Szemle kérésére a fórunsorozat első hetében

szerzett tapasztalatait összegezte.

„A 23 állomásból álló fórumorozatunk szeptember 18-án Komáromban kezdődött és október 10-én Dunaszerdahelyen zárul. Az első héten Komárom után a Szenci járásban található Fél községbe, majd a Vágsellyei járásban fekvő Peredre, valamint az Érsekújvári járáshoz tartozó Párkányba és a járási székhelyre, Érsekújváriba, végül pedig a Lévai járásban levő Ipolyságra látogattunk el. Örvendetes, hogy mindenütt nagy érdeklődés övezte a fórumot, a résztvevők pozitívan fogadták a Baross Gábor Terv felújítását, illetve megvalósítása jelenlegi lehetőségeit és eszközeit. Biztató jelenségként könyvelhető el az is, hogy az érdeklődők között gazdák, méhészek, borászok, építőipari vállalkozók, sőt, orvosok, ügyvédek és szabadfoglalkozású személyek is vannak. Tehát széles skálát ölel fel e kezdeményezésünk, amely kapcsán szeptember utolsó hetében a Nagykürtösi járás gazdasági helyzetével, valamint a térségben tervezett kis- és középvállalkozások részleteivel ismerkedhetünk majd meg“ – fogalmazott.

Ahogy azt a szervezők előre is sejtették, fórumorozatuk valamennyi helyszínén egymástól eltérő helyzettel, gazdasági viszonyokkal és vállalkozókat érintő gondokkal szembesültek.

„Mindenütt más-más gazdaságot érintő problémákról szereztünk tudomást. Mivel a Szenci járás már Pozsony vonzáskörzetéhez tartozik, s ott nagy arányú a térségbe máshonnan beköltözött fiatalok száma, a régió lakosságának átlagos életkora csupán 30-35 év. Ellenben a délre fekvő Komáromi és Érsekújvári járásra ennek fordítottja, vagyis a fiatalok munkahely után külföldre történő elvándorlása és a helyi lakosság elöregedése a jellemző. Míg az előbbiben inkább az iparra, addig az utóbbiakban főleg a mezőgazdaságra épülnek a magánvállalkozások. Az infrastrukturális viszonyok szempontjából is érdemes megvizsgálni az egyes járások közti különbségeket és lehetőségeket. Például a Szenci járás infrastruktúrája a legfejlettebb Pozsony megyei infrastruktúrához csatlakozik, míg a Komáromi járás még vélhetően sokáig nem kapcsolódhat a forgalmas hazai autópályákhoz és gyorsforgalmi utakhoz. Azok hiányában azonban újabb befektetők nem igazán létesítenek majd új üzemeket, illetve munkahelyeket a régióban. E kilátástalannak tűnő hely-

zetben is e térségben egyetlen járható útként a helyben már tevékenykedő vagy a közeljövőben munkahelyek létesítését tervező vállalkozók sokrétű megerősítése marad. Azáltal pedig majd az adott térség vidék is megerősödhet és felvirágozhat“ – ecsetelte eddigi tapasztalatait Iván Tamás.

Pozitívként könyvelte el, hogy a fórumorozat eddigi résztvevői saját terveiket illetően nagyon közlékenynek bizonyultak, az őket foglalkoztató égető gondokról is nyíltan beszéltek, s mindenütt élénk vita bontakozott ki.

„Eddig azt tapasztaltuk, hogy a fórumokon jelenlevők szívesen osztották meg velünk saját gondolataikat és az általuk jónak tartott megoldási lehetőségeket. Hasonlóképpen, mint az általam irányított Szlovákiai Magyar Fialat Vállalkozók Szövetségének tagjai, a Baross Gábor Terv kapcsán indított összejöveteleinken résztvevők is szívesen ecsetelték az őket foglalkoztató problémákat, illetve meghallgatták egymás véleményét, s körülbentermékeny vita bontakozott ki. E találkozókön nagy örömmel fogadtuk a külföldről hazatért felvidéki vállalkozókat is, akik úgy döntöttek, hogy inkább mégis a saját szülőföldjükön próbálkoznak vállalkozni. Akadtak olyan fórumozók is, akik a szüleik családi vállalkozását szeretnék fejleszteni – belső készletéből, mert abban látnak perspektívát. Mindennemű visszajelzésnek, hozzászólásnak örültünk, hiszen azok által mi is hasznosítható új ismeretekkel gazdagodtunk“ – árulta el a továbbiakban.

Felmerült a kérdés: valakik vizsgálják-e majd azt, hogy a magyar kormány október elejétől igényelhető anyagi támogatását valóban csak felvidéki magyarok

kérik és kapják-e meg, vagy esetleg magyarul beszélő szlovák érdeklődők is. „Célunk annak elérése, hogy a dél-szlovákiai magyarok régiók gazdasága megerősödjön. Ehhez pedig az ott élő vállalkozókat kell megerősíteni“ – hangzott tömör, ám velős válasza.

A fórumorozat komáromi nyitányán még nem lehetett tudni azt, hogy majd kik döntenek a vállalkozók anyagi támogatásáról. Időközben azonban felröppent a hír, hogy a határ menti szlovák-magyar projekteket is irányító Széchenyi Programiroda lesz a pályázatok kezelője. Ezt interjúalanyunk pár nap elteltével egyértelműen megerősítette: „Most már megerősíthetem a híresztelést, hogy majd a Széchenyi Programiroda írja ki és dolgozza fel a beérkező pályázatokat. Azért is e programirodára esett a választás, mert felkészült és tapasztalt szakemberekkel rendelkezik, valamint az sem mellékes tényező, hogy kirendeltségei a határ menti városokban a pályázni kívánó vállalkozók által könnyen megközelíthető helyszíneken működnek. Azután pedig független értékelő bizottság értékeli ki a pályázatokat.“

Végül arra is kíváncsiak voltunk, hogy a vonatkozó számlák bemutatásán túl milyen módon ellenőrzik majd azt, hogy a sikeres pályázók valóban hatékonyan működő vállalkozásokra költik-e a kapott támogatásokat, ekképp tényleg hozzájárulva az adott régió gazdasági helyzetének javításához. Iván Tamás olvasóink megnyugtatásául leszögezte: „Természetesen, a sikeres pályázóknak majd konkrét kötelezettségeik lesznek, amelyekről további tudnivalókkal együtt október elején tájékoztatjuk az érintett személyeket“.

Nagy Miskó Ildikó

Negyedszázada szigeten

Idén nyáron nagy pompával ünnepelték meg a vízűgyesek a bőszi vízierőmű születésének 25. évfordulóját. Két és fél évtizede annak, hogy Szlovákia egyoldalú lépés-ként elterelte az öreg Dunát, és Bős felé kikanyarított egy jókora területet a Csallóközéből. Akkoriban folyt némi vita arról, hogy a magyar–szlovák országhatárt a Duna közepe alkotja, vagyis az akkori Csehszlovákia felrúgott minden létező béke- és nemzetközi szerződést, ez azonban hamar elcsitul annak a vitának a háttérben, hogy Magyarország köteles-e megépíteni a nagymarosi gátat. Később már csak a vízmegosztásról folyt a vita, pontosabban arról, hogy a szlovák fél adjon több vizet a Szigetköznek, mert a magyar oldalon a vízhiány elpusztítja a maradék természetet.

Azzal már többnyire csak a hazai sajtó foglalkozott, hogy a Duna elterelésével három, a Csallóköz szerves részét alkotó falu, Vajka, Doborgaz és Nagybodak, egyik napról a másikra egy 35 kilométer hosszú, keskeny szigeten találta magát az öreg Duna és a fejük fölé tornyosuló, a fővárosig felduzzasztott, hatalmas felvízcsatorna között. Évezredes jószomszédság, gazdasági, kulturális összetartozás után többszáz ember találta magát elvágva szomszédaitól és a környező világtól. Ám míg Vajka és Doborgaz, amely azelőtt Somorja vonzáskörében élt, hangyányival jobban járt, mert a csatornán közlekedő komp legalább úgy-ahogy összeköti őket a világgal, Bodaknak még ez is messzire esik, hiszen kilenc kilométerrel lejjebb fekszik. Igaz, számára legalább Dunaszerdahely könnyebben megközelíthető. A nagymellényű ígéretekéből, hogy itt tejjel-mézszel folyó Kánaán lesz, ingyen villanyáram meg turistaparadicsom, természetesen semmi sem valósult meg. Az évszázad egyik nagy közép-európai politikai panamáján legfeljebb az ügyesebb bősiek nyertek valamit; rossz nyelvek szerint sok ház épült meg a tározóhoz ide hordott építőanyagból. A három községgel azonban azóta is legfeljebb pár héttel a parlamenti választások előtt törődik a nagypolitika, amikor kampányolni kell

a szavazatokért. Sajnos, itt is érvényesül a felvidéki magyarság megosztottsága, ami a három település helyzetét még nehezebbé teszi.

Kompország

A Duna elterelése után a Csallóköz többi részével való kapcsolattartás jórészt a Vajka és Keszölcés – amely korábban Vajka kataszteréhez tartozott – között közlekedő kompra hárult. Mivel a három falu legtöbb lakosának munkahelye a túloldalon – Somorján, Dunaszerdahelyen, Pozsonyban – volt és van, igencsak megnehezítette életüket az alapjáraton óránként közlekedő komp, amely magas vízállás, rossz idő, vagy meghibásodás esetén nem közlekedik, a menetrend szerinti buszok pedig nem férnek rá (ezt egy kisbusszal igyekeztek megoldani). Dunaszerdahelyre még nem oly vészes eljutni – bár az autóbusz-közlekedés alaposan leredukálódott – a bőszi gáton keresztül, ám ez is 10 kilométeres többletet jelent, a korábban alig 10 kilométerre lévő Somorját viszont probléma esetén csak 40 kilométeres kerülővel lehet elérni. Vagy pedig várni kell a kompra. Az elmúlt huszonöt év sajtójából jócskán lehetne szemlélni az eseteket, amikor nem járt a komp, elromlott a kisbusz, a vajkai

orvos csak hetente egyszer rendelt. Más téren is mesébe illő állapotok uralkodtak. A bodaki betegek számára például a postás szállította a gyógyszert Bősről, begyűjtve a vényeiket.

A 2015-ben indított új komp sem lett egy sikertörténet, mert az új járgányt a Vízgazdálkodási Építővállalat egy magáncégnek adta oda, tizenöt évre szóló szerződést kötve. A magáncég eszerint csekélyke 25 millió eurót keresett volna az üzleten. Míg az állami vállalat üzemeltette a kompot, évi 500 000 euróba került, a Ponton Cityvel ez felszökött 1 800 000-re, míg a legújabb tenderben a becsült érték közel kétfélmillió euró lett volna – évente. Az igazgató feje a porba hullott, a helyiek szempontjából azonban csaknem mellékes, ki, hogyan üzemelteti a „binderhintót”. A lényeg: a szigetlakók sanyarú helyzetén mindenki keresni akar, s szinte senki sem törődik azzal, mi (lenne) jó a doborgazi, nagybodaki, vajkai lakosoknak. A legújabb terv – amely két alagút megnyitásáról szól a felvízcsatorna alatt – sem tűnik sokkal életszerűbbnek. Ráadásul, ismervé a hazai viszonyokat, majd ekörül is lesz jókora tülekedés, melyik párt oligarchája, melyik keresztapa cége szerzi meg a felújítás-építés jogát, ki fogja megtámadni a közbeszerzést, s az egész nagy, világ-

megváltó ötlet megvalósítása ismét évekig fog elhúzódni. Már ha lesz belőle valami. (Egyelőre ugyanis nem készültek megvalósíthatósági tanulmányok sem.)

Ennyit a kompról, hiszen a bósi vízerőmű és a fővárosig felnyúló felvívcsatorna létezésének ez csak egyik szegmense. Bár a történethez kihagyhatatlanul hozzátartozik még egy tájékoztató tábla is, amely a két kompikötőben (Keszölcésen és Vajkán) figyelmezteti az utasokat, hogyan járjanak el az átkelés során. Természetesen csak államnyelven. Kisebbségi nyelvhasználati törvény ide vagy oda: ugyan miért figyelmeztetnék a zömében magyar lakosokat a lehetséges veszélyekre? „Természetesen“ a kompikötők neve is csak szlovákul szerepel.

Beköltözők rohama

A doborgazi születésű, Vajkán élő Hideghéty Magdolna nyugdíjas több mint egy évtizede így emlékezett: „Nekünk nem sok földünk volt, valami három holdat sajátítottak ki. Negyven fillért fizettek minden négyzetméterért. Gyönyörű legelők voltak itt, innen termelték ki a kavicsot az építkezéshez, abból lett a tó. Amikor a tározó épült, sorban repedeztek a lakások. Kijöttek, minden házhoz, mindent összeírtak, hogy kártalanítani fognak bennünket, de azóta sem történt semmi. Tavaly festettünk, s tessék nézni, már megrepedt a fal a festék alatt. Mi is mentünk tiltakozni, úgy vonultunk, mint a libák a töltésen, fel Körtvélyesig. Hiába. Elvettek mindent. Ilyen világ van. Doborgazon még

a temetőt is áttelepítették, ott volt a temető, ahol a víz van most. Ez is tragédia volt, hogy hogyan lett az a temető áthelyezve. Megszámolták a sírokat, a szüleimé volt a hármas. Nem engedtek oda senkit, de azért volt, aki odament, és nézte. Az borzasztó lehetett, lőszerládákban szállították a csontokat. Ha ma kimegyünk a temetőbe, úgy állunk ott, hogy ez már tényleg csak emlék, és közben mindenki arra gondol, hogy a régiiek ki tudja, ott vannak-e, ők vannak-e ott, van-e ott egyáltalán valaki? A jobboldali szomszédaink is pozsonyiak, de innen a harmadik házat is megvette valaki, s másnap már ki is írta, hogy eladó a ház. Sokszor megállítanak engem is, vagy bejönnek hozzám, és kérdegetik, nem eladó-e a házam. Tudják, hogy özvegy vagyok, a gyerekeim nem itt laknak. És jönnek az unokáim riadtan, és kérdezik: Mama, ugye, nem adjuk el? Dehogy adom, mondom, hiszen szeretlek benneket.”

Nem tudom, Magdolna néni sorsa milyen kanyart vett azóta, csak remélni tudom, hogy nyugodtan éldegél a házában. Az egyre több beköltöző új honfoglaló mellett. Mert a szlovák fővárosból kiáramló tömeg a Kis-Szigetet sem kíméli. A sziget csöndje, természeti környezete természetesen vonzza a beköltözőket. Felbecsülni is nehéz, hány új lakója van a három településnek. Csak a Vajkára beköltözőket mintegy kétszázra becsüli Álló Donát polgármester (a négyszázhatvan őslakos mellett). Ezek az emberek ugyanúgy használják az infrastruktúráját, mint az adófizető polgárok, és ha megtelnek a nyaralók, akkor a létszám meghaladja az ötszázat. Sokan

bírálják a tó körüli üdülőövezetet. A tó körül – amely az erőmű építése során kitermelt kavics helyén jött létre – sokáig áldatlan állapotok uralkodtak, hiszen egy-egy hétvégén akár tízezer ember is bezúdult oda, otthagya a maga szemétét. Napjainkban ez már zárt, luxus üdülőövezet, s aki ide jön, az fizet, ráadásul anyagilag pozitív hatással van a falu költségvetésére.

A beköltözők nagy része csak szálláshelynek tekinti új lakóhelyét, és nem törődik azzal, mi történik a három községben. Akadnak azonban köztük olyanok is, akik az új kolonisták fölényével úgy vélik, mindenbe beleszólási joguk van. Egyesek a falusi állattartást szeretnék felszámolni, másokat az évszázadok óta felhangzó reggeli harangszó zavar.

Pusztuló erdők

A bodaki egykori ártéri erdőket járva az embert végtelen szomorúság tölti el. Az egybevonat szövetkezett a kilencvenes években szétesett, az állami erdőket visszakapták egykori tulajdonosaik. A kárptóllás első nekibuzdulásában a legtöbb gazda traktort vásárolt, ami arra ugyan jó, hogy fát hordjon vele az erdőből, de már a földműveléshez édeskeves. Igaz, néhány kisebb parcellán kívül nem is foglalkoztak őstermeléssel a helybeliek, így a termőföld nagyobb részét ma is a felbári szövetkezet bérel.

Nagyobb baj viszont, ami az erdőben zajlik. Néhány éve Ciprusz László régi ismerőssel, a vizek és az erdők, a természet szerelmesével tettünk egy rövid

körutat. Az egykori ártéri erdőket a szövetkezet a helybéli úrbéresek beleegyezésével módszeresen irtja, mondta László, míg az új erdőről való gondoskodás abban merül ki, hogy leszurkálják a csemetét, és a sorsára hagyják. A zsenge kis növekményeket befolyja az iszagalag és a gaz, a ki sem forgatott tuskók ott henteregnek a helyükön, vagy jobbik esetben halomra túrva éktelenkednek. Magyarán: némi gyors haszonért folyamatosan pusztul az erdő, hiszen a letarolt hektárokat áthatolhatatlan bozót és őserdő foglalja el. Ennek csupán a vadak szempontjából van némi pozitívuma: könnyebben találnak búvóhelyet. Az állatállomány egyébként is megszaporodott, s amióta megvan a bósi csatorna, az egykori ártérbe addig nem látott énekesmadarak költöztek, hiszen fészüküket nem sodorja el a rendszeres árvíz. A vadaknak azonban van is mi elől bujkál-

niuk, különösen mióta külföldiek járnak ide vadászni. Bár a vadászat helyett talán helyénvalóbb kifejezés az irtás, hiszen lőnek azok mindent, ami a puskacső elé kerül. Az ártéri erdők gyakorlatilag megszűntek ártérik lenni, a mesterségesen táplált ágak pedig egyre iszaposodnak. A tavaszi árhullámok huszonöt éve nem öntik el az erdőket, így a flórát és faunát helyrehozhatatlan károk érték. Ami azonban ennél is aggasztóbb, s amiről alig esik szó: a felvízcsatorna fenekén egyre rakódik és ülepedik az iszap s benne a káros anyagok, amelyek a csallóközi vízkészletet is veszélyeztetik.

Oszd meg, és uralkodj!

Van egy mondás, amely szerint a jó család a bajban összejár, a rossz család széthullik. Ez valahol érvényes Vajkára,

Doborgazra és Bodakra is. A három községnek összefogva lenne esélye dönteni mostoha sorsáról. Mi sem tűnne természetesebbnek, mint a közös fellépés a három település lakosainak kárpótlására, érdekeik összehangolása. Ehelyett szét húzás, egymással szembeni rivalizálás, sőt egymás elleni kampányolás tapasztalható a kezdetektől.

A Somorjáról a kompon közlekedő kisbusz mellett például évekig vita tárgyát képezte a Doborgaz határában építendő törpe erőmű. 2005-ben a szlovák környezetvédelmi minisztérium (Miklós László minisztersége idején) a hátrányos helyzetbe került Vajkának, Bodaknak és Doborgaznak lehetőséget ajánlott. Törpeturbinákat állíthattak volna fel Doborgaz határában, a felvízcsatornát az ágrendszerrel összekötő műtárgyba. A hírek 200 millió koronás beruházásról szóltak. Önerőből való építkezésre a forráshiánnyal küszködő falvak nem is gondolhattak, főleg mivel a Vízépítő Vállalat hárommillió koronáért adta a területet a tervekkel együtt. Beruházó akadt volna bőven: az elsőt Bodak és Vajka támogatta, Doborgaz azonban nem: főleg azért, mert csak tíz százalékot ígértek az éves haszonból. Ezen aztán össze is veszték a településvezetők, s egymást érték a falufórumok. Két polgármester – a minisztérium támogatásával – az eredeti elképzelésekhez ragaszkodott, Doborgaz azonban nagyobb hasznot remélt. Később lapátkerekes, kevésbé költségigényes és környezetbarát minierőművet ajánlottak a települések számára. Közben egyre fogyott a türe-

lem. A Vízépítő Vállalattal korábban előszerződést kötöttek, s hárommillió koronát már régen „össze kellett volna dobni” a három községnek. Megegyezés hiányában ez nem sikerült, így a minisztérium lefújta az egész tervet.

2011. novemberében megjelent a bombasztikus hír: nem terheli a környezetet, nem enged ki a légkörbe szennyező anyagokat és nem termel hulladékot a doborgazi törpe vízerőmű, amelyet Nagy József akkori környezetvédelmi miniszter részvételével indítottak be. Építője – ki más lehetett volna – a Smerhez közel álló Váhostav volt. Az 1,3 hektáros építési terület utáni ingatlanadó formájában azóta Doborgaz község jut némi bevételhez, míg a másik két falunak, Vajkának és Bodaknak egy cent sem jut a „kárpótlásból”.

Iskolabusz, vegyespárti módra

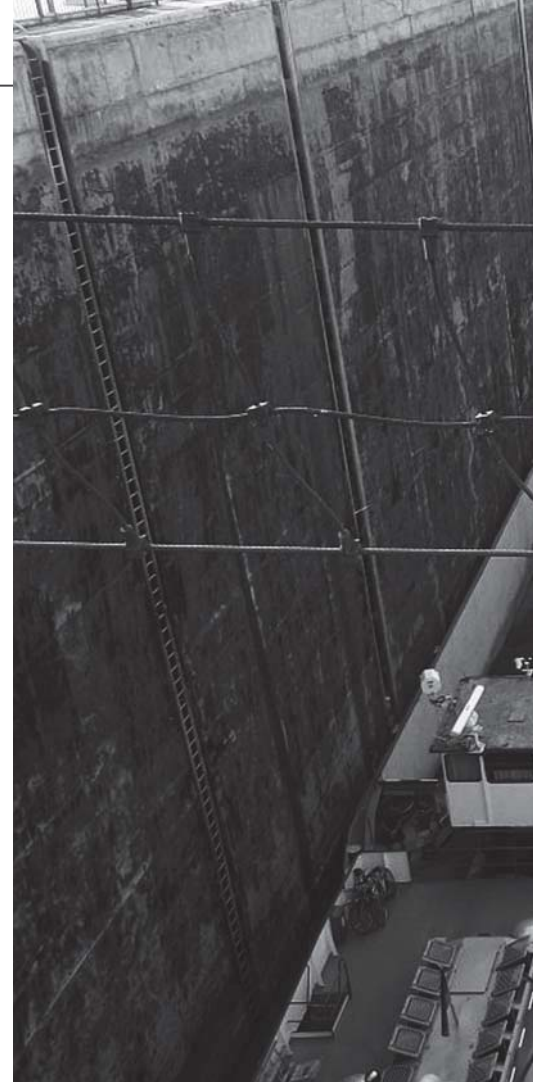
„Azonnal intézkedtem, miután megkaptam Boráros József doborgazi polgármester levelét, aki a helybeliek, valamint a környező falvak kisiskolásainak problémáira mutatott rá” – írta Érsek Árpád közlekedésügyi miniszter idén márciusban egy blogban. Az „azonnali intézkedés” jókora kérdőjeleket vetett fel, bizonyítva a Most-Híd vegyespárt hozzáállását a felvidéki magyarság sorskérdéseihöz.

Idén márciusban kisebb bombaként robbant a hír, hogy a Kis-Csallóköz iskolabuszt kap. Nocsak, gondolta az ember naivan, valakinek megjött az esze? Aztán látva, hogy Érsek Árpád közlekedési miniszter ötletéért Robert Kaliňák belügyminiszter és Peter Plavčan (azóta leváltott) iskolaügyi miniszter egymást túllicítálva lelkesedik, kezdett gyanússá válni a dolog. És a gyanú beigazolódott: a doborgazi „kísérlet” nem az, aminek

látszik. Nem a felvízcsatorna és az Öreg-Duna közé beszorított, sokat próbált három település gondjain akar enyhíteni, illetve az ott élő – és onnan iskolába járó – magyar gyerekek életminőségén javítani.

Érsek Árpád tavasszal még arról álmodott, hogy a buszok Vajkáról és Bodakról szállítanák a gyerekeket a doborgazi iskolába. Aztán hamar kiderült, hogy szó sincs erről, hiszen a bodaki gyerekek zöme például Bősre jár iskolába. Egész pontosan: Vajkáról, Doborgazról és Nagybodakról 27 gyerek jár a bósi magyar iskolába és 11 ugyancsak Bősre, a szlovákba. Nagybodakon jelenleg 14 iskolaköteles él, közülük 12 utazik Bősre, és mindössze 2 Doborgazra. A vajkai iskolaköteles gyermekek száma 30 körüli, közülük mindössze 4-en tanulnak a doborgazi kisiskolában. A többség innen is Bősre, illetve Pozsonyba jár. A nagy dérral-dúrral beharangozott iskolabusz azért lett fontos az „álmokoalíciónak”, hogy a Pozsonyból a Szigetre költözött szlovák nebulók pozsonyi iskolájukba történő utazási gondját megoldja. S egy idő után talán a kényelmes, és a gyerekeknek „biztos jövőt” álmódó magyar szülőket is a „megfelelő” iskola választására ösztönözte majd. A kérdés megoldása (ha az lett volna a cél) az lett volna, hogy összehívják a három település polgármesterét, és egyeztetnek, mire van szükség, hogyan segítsenek a Kis-Csallóköz gyermekein. A szándék azonban nyilvánvalóan egészen más volt.

A helyzet pikantériáját fokozza, hogy az iskolabusz beindításával egyidőben Doborgaz község azonnali hatállyal egyoldalúan felmondta a Vajkával korábban közösen működtetett mikrobusz finanszírozását. A kisméretű autóbuszok eddig a komponát hordta a két faluból a dolgozókat, a betegeteket vagy a hivatali ügye-

iket intézőket Somorjára, kora reggeltől késő délutánig. Ezzel a kisjárművel naponta nagyjából ugyanannyi vajkai lakos utazott, mint doborgazi, a költségeket is fele-fele arányban viselték. A vajkai képviselő-testület soron kívüli ülésén úgy határozott, hogy Doborgaz egyoldalú lépése után a mikrobusz május 18-tól nem megy át a szomszédos faluba, amellettt takarékoságból megszüntették a déli járatot is Dunacsúnba. Álló Donát polgármester elárulta, hogy a kisbusz azóta is vajkai költségen üzemel, de ugyanúgy szállítja a doborgaziakat is.

Aztán eljött a nagy nap, olvashattuk Vonyik Erzsébet riportjában, a korkep.sk-n: „Vajkán tizennégy iskoláskorú gyerek várakozott a menetrendszerű állami buszjáratra, amellyel a bósi alapiskolába utaznak. Valamennyien az ottani magyar alapiskolát látogatják, két kisgyermek kivételével, akiket a szüleik szlovákba járatnak, szintén Bősre. Közben a mellékútról kihajt a főutóra az iskolabusz, rögtön elkanyarodik a templom fele, megáll az egyik ház előtt, beszáll egy kislány, az egyetlen utas Vajkáról. Majd elindul az egy kilométerre lévő Doborgazra, hogy az ott felszálló diákokkal együtt az oroszvári, illetve a dunacsúni szlovák iskolába vigye őket.

Az ellenkező irányba, Bős fele utazó többi, 14 vajkai gyerek pedig ott várakozik türelmesen, mert rájuk nem gondolt az iskolabusz-projektet nagy pompával elindító három miniszter egyike sem. Ráadásul akkora kisbuszt szereztek be – a Doborgaz község weboldalán elérhető szerződésből kikövetkeztethetően az egyik pozsonyi autóbazárból –, hogy csak a szerencsések fértek fel rá. Mindössze nyolcan. „Ám az is igaz, hogy az előkészületek során egyik minisztérium sem beszélt arról, hogy a Bős fele utazó magyar diákokat is jó lenne iskolabuszszal szállítani. Ugyan miért gondolt volna rájuk a szlovák nemzeti párti oktatási minisztérium, vagy a Smer-es belügyi tárca? De a Most-Híd minisztere, Érsek Árpád sem tanúsított különösebb empátiát a magyar diákok irányába, sőt, fogalma sem volt arról, hogy hány magyar és hány szlovák gyereket fog a busz iskolába hordani. Még a vegyes párttal egyébként kesztyűs kézzel bánó média is megjegyezte, hogy ezt nem ártott volna előzetesen felmérni.

Utolsó próbálkozás?

A huszonöt évvel ezelőtti égbekiáltó igazságtalanságot a három (pontosabban

két) község most úgy próbálja orvosolni, hogy különleges státust próbál szerezni. Vajka és Nagybodak nemrég a kormányhivatalhoz fordult segítségért. „Ha összefogunk, a három falunak sikerülhet kivívni a speciális státust, hiszen az atomerőművek melletti települések a veszélyeztetettségükből kifolyólag alanyi jogon kedvezőbb helyzetben vannak, mind a befizetendő adók, mind az állami kasszából járó támogatások terén. A bósi vízerőmű miatt a helyi lakosoknak teljesen megváltoztak az életkörülményeik, ráadásul a helyzet azóta sem javult, sőt, ez a három falu folyamatos veszélynek van kitéve, hiszen bármi történik a töl-téssel, egy kis késlekedés végzetes lehet a falvakra és lakóikra nézve“ – mondja Álló Donát, Vajka polgármestere. „Elképzelésem szerint be kell sorolni ezeket a településeket a veszélyeztetett falvak közé. Ez azt jelentené, hogy alanyi jogon járna nekik kárpótlás az erőmű építése alatt és az azóta elszenvedett sérelmekért, hátrányokért. Hogy mégis miért is jogos ez a követelés? Ebből a három faluból főleg az utóbbi 30 évben, tehát a felvízcsatorna építésének kezdete óta a lakosság fele elköltözött. Ez különösen a közlekedési nehézségeknek tudható be, hiszen a komp nem jelent állandó megoldást. A falunak gyakorlatilag alig

van bevételi forrása, ráadásul a 460 bejelentett lakoson kívül minimum még 250 lakik itt, akik nincsenek bejelentve. Ehhez jön még az az 500 ember, aki rendszeresen lejár az üdülőikbe. Vajka katasztere 820 hektár, de mivel a vízterület nem adóköteles, így a Vajkai-tó teljes, illetve a Süli-tó egy részéből a falunak semmilyen bevétele nem származik, nem beszélve az ágvízrendszerről, noha jogilag Vajka kataszteréhez tartozik, ráadásul az itt kibányászott kavicsból építették az erőművet, melynek máig hatása van a falu életére. Az erőmű területe alatt 70-80 hektárnyi területe van Vajka községnek, s további közel 100 hektárt tesznek ki azok az ártérben lévő egyéb erdők, amelyek után szintén nem fizetnek adót, mivel nem gazdasági erdőnek vannak minősítve. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Vajka ingatlanadó alá eső kataszteri területe 820 hektár helyett 450 hektár. A maradék, számunkra úgy-mond használhatatlan (nem adóköteles) terület, amit nagyban a vízi erőmű tett „használatlaná.“ Ez egy speciális helyzet, mely nem a mi hibánkból keletkezett és nem tudom, van-e ebben az országban hasonló” – teszi hozzá Vajka polgármestere.

Álló úr természetesen tudatában van, hogy nem lesz könnyű célt érni, hiszen mindez főleg a politikai akaraton múlik majd. „Bizom abban, hogy akik a parlamentben a komppal kapcsolatos botrány tárgyalása során kijelentették, hogy szerintük „ezek a falvak sokkal többet érdemelnének egy új kompnál”, szintén támogatják majd a kezdeményezést, és bizonyítják végre, hogy nem üres kampányszöveg volt ez a parlamenti választások előtt. Mivel az ügy nemcsak Vajkát érinti, hanem a két szomszédos települést, Bodakot és Doborgazt is, le kell ülnünk az ügy megvitatására, hiszen itt az érdek közös.”

A terv szép, csak ismét ott a bökkenő: a harmadik község, Doborgaz polgármestere hiábavaló próbálkozásként tekint a különleges státus kiharcolására. Boráros József szerint hiába próbálkoznak, úgysem járnak sikerrel. „Ez az MKP megyei választások előtti kampánya. Korábban már próbáltuk, akkor sem ment át” – magyarázta a bizonyítványát Boráros, aki azzal is érvelt, hogy több település területe a Duna alatt húzódik, s szerinte úgysem fizetne ki ennyi kompenzációt az állam. Boráros szerint Doborgazra szívesen jönnek az új lakosok, s ő nem

érzi veszélyeztetve a községet. „Ebben a kérdésben mi lennénk a legérintettebbek, mivel nekünk van a legnagyobb területünk víz alatt” – tette hozzá, megtoldva azzal, hogy nem működnek együtt a községek. S milyen igaza van! Míg két falu képes lenne az együttműködésre, a harmadik különutasként viselkedik. Ebben az érvelésben az a legkülönösebb, hogy Boráros éppen a Most-Híd párthoz áll közel, amely köztudottan kormányon van, így (ha már sikerült kibrusztolni a fentebb említett iskolabuszt), talán éppen neki lenne a legtöbb esélye a három település érdekében lobbizni. Ehhez azonban legalábbis beszélőviszonyban kellene lenni az MKP-s és a független kollégáival. Hidas térfélen azonban – bár elnökük állandóan az összefogásról regél – ez nem szokás.

Turizmus, mint lappangó lehetőség

Végezetül ne feledkezzünk meg ennek a mini-mikrorégióknak a gazdasági, boldogulási lehetőségéről, amit akár a falusi turizmus jelenthetne. Ez a sziget maga lehetne a földi paradicsom. Míg az öreg Duna túloldalán, a magyarországi Szigetközben – a megoldatlan vízmegosztás ellenére is – él és virul a turizmus, panziók, vendéglők tucatja várja a turistákat, kajak- és kenuutarákat szerveznek nekik, ezen az oldalon a leigázott természet, a borzalmas betonteknő, a gátak közé szo-

rított Duna látványa dominál. És nem utolsó sorban a tönkre tett ártéri erdők sivársága. Egyedül a horgászok számára jelent(hetnének) paradicsomi állapotokat az egykori ágvizek mai megfelelői, ha nem lennének sorompókkal elzárva az oda vezető utak. Valahol érthető, hogy a közbirtokosság védi az erdőit az idegenek inváziója ellen (ami gyakran nem vonatkozik a nyaralókat építő újgazdagok expanziójára), így viszont eleve el van vetve a horgászturizmus lehetősége. Mi több, az országos horgászengedéllyel rendelkező pecások sem tudnak eljutni a vízhez, pedig engedélyük erre feljogosítaná őket. Esetleg gyalogosan, kilométereket caplatva „behatolhatnak” a természetnek ebbe a szegletébe. Aki az interneten keres, mindössze egy-egy kis panziót talál Bodakon és Vajkán.

A szlovák nemzettudat alappillére

A negyedszázados történet vélhetően még vesz egy-két fordulatot, különösen, amíg a három település nem lesz képes összefogni és közösen fellépni, hogy az itt élő, annak idején kisemmizett emberek valamiféle kárpótlásban részesüljenek. A Kis-Csallóközben élő mintegy 1200 lakos az elmúlt huszonöt évben jórészt beletörődött a megváltoztathatatlanba, hogy irdatlan vízoszlop mellett kénytelen élni, s hogy a sorsába mindenki úgy igyekszik beleszólni, hogy őket meg sem kérdezi.

Mint ebben az országban szinte mindenütt, itt is arról szólnak a történetek, hogy messziről jött emberek igyekeznek meggazdagodni, megcsinálni a szerencséjüket az őslakosok rovására. A kettészelt Csallóközi tájban ma már alig néhányan emlékeznek a régi ártéri erdőkre, a varázslatos szépségű ágvizekre, amelyek évszázadokon keresztül jelentettek megélhetést az itt élőknek, akik szimbiózisban éltek a természettel és jószomszédi kapcsolatban egymással.

A sokak által csak bósi víziszörnyként emlegetett létesítmény ugyanakkor nem egyszerű vízgazdálkodási és energetikai építmény, a (cseh)szlovák építőipar remekműve. A zsilipkamrák irányítótoronyának talapzatán elhelyezett márványtábla tanúsága szerint a nemzettudat fontos alappillére is. Emiatt a nemzettudat miatt nem lesz a három falunak soha vezetőképes gáza, s emiatt kellett negyvenfilléres négyzetméterenkénti áron megválniuk földjeiktől (a Duna bal partjának Dunacsúny és Helemba közötti, több mint százötven kilométer hosszú szakaszán ez mintegy ötezer hektárnyi terület érintett!) a csallóközi magyaroknak. Valószínűleg igaza volt Duray Miklósnak, aki azt írta: Bős egy politikai beruházás. A magyar etnikum szívébe vert szlovák ék, amely ráadásul a politikai mellett alig hoz anyagi hasznot az országnak.

Kövesdi Károly

Az érsekkétyi óvoda különös és – egyelőre – lezáratlan története

Érsekkéty a Lévai járás közel hét-száz lelkes települése. A nagy többségében magyarok lakta település neve az utóbbi hónapokban a helyi református oktatási intézmények körül kialakult különleges ügy kapcsán vált ismertté. Nem minden nap lát ugyanis olyat az ember, hogy a polgármester feszítővassal tör-zúz és hatol be a falu iskolájába-óvodájába, hogy érvényt szerezzen akaratának, mely kizárólag az ő akaratára, és nem csupán törvénysértő, hanem ellentétes a helyi közösség és a helyi képviselő-testület többségének akaratával is.

A kezdetek

A településen 1999-ben alakult meg a református egyházközség által fenntartott alapiskola, mely a kezdetektől fogva az önkormányzat ingatlanjában működött, az első években alsó tagozatos osztályokkal. 2003-ban a helyi óvoda is egyházi fenntartású lett. Részben ennek következtében vált teljes szervezettségűvé az alapiskola még az ezredforduló első évtizedében. A közös igazgatású intézményt látogatók száma fokozatosan növekedett. A faluban községi fenntartású magyar oktatási intézmény nincs, a legközelebbi Nagyölveden vagy Farnadon van. A környező falvakban található vegyes, illetve magyar nevelési nyelvű óvoda, ugyanakkor az elmúlt években több településen megszűntek a magyar tanintézmények. Ezért is fontos az érsekkétyi iskola megtartása.

Különleges intézménye lett a járásnak, hiszen ez az egyetlen magyar tannyelvű református óvoda és alapiskola a térségben. Nagy vonzáskörzettel rendelkezik, számtalan bejáró tanulóval. „A legutóbbi önkormányzati választásokig problémamentes volt az együttműködés az önkormányzat és az iskola vezetősége és a fenntartója között. A helyzet Molnár Péter színrelépésével változott meg” – kezdte az Önkormányzati Szemle tájékoztatását Mikus Irén, önkormányzati képviselő, egykori polgármester.

Az oktatási intézmények végtelen története bő három éve vette kezdetét. Az új polgármester ugyanis felbontotta a bérleti szerződéseket, pontosabban rövid távra, fél-, illetve egy évre hosszabbította meg azokat. Az ilyen rövid távú szerződésekről a képviselő-testület hozzájárulása nélkül, egyedül dönthet a polgármester. Mindezzel kapcsolatban Mikus Irén kifejtette: Az intézmények megalapítását követően mindkét épületet meghatározatlan időre adta bérbe az önkormányzat az intézményeknek. Hozzátette, Molnár Péter az eskütetele után az első lépések egyikeként bontotta fel a korábbi bérleti szerződéseket. „A bérleti szerződések meghosszabbításakor különféle feltételeket szabott az intézményeknek. Megszabta az igazgató személyét, beleszólást akart az iskolatanács összetételébe és munkájába. A feltételei teljesítése után is csupán fél, illetve egy évre hosszabbította meg a bérleti szerződéseket” – hangsúlyozta Mikus Irén.

Az elmúlt években az iskola épületével kapcsolatban voltak hevesebb viták. Ezek rendre megoldódtak. Mindezt miért tette a falu első embere? Csak találgatni lehet. Mint a közvéleménynek elmondta új, önkormányzati fenntartású tanintézményeket szeretne létrehozni a község tulajdonában lévő épületekben.

Júniusban az óvoda került sorra

A bérleti szerződés huzavonás meghosszabbítása idén nyár elején az óvodát sújtotta. Az épület bérleti szerződése június végével lejárt. Részben ezért is hívták össze június 15-én a rendkívüli képviselő-testületi ülést. A hét képviselőből öten, három MKP-s, valamint két független megszavazta a bérleti szerződés meghosszabbítását. Ennek értelmében 2018 decemberéig zavartalanul tovább működhet az önkormányzat ingatlanjában az óvoda. Ám a polgármester megvétózta a testület döntését

A képviselők a június 29-ei rendes testületi ülésen a programpont módosításával újra szavaztak a bérleti szerződésről és háromötödös többséggel ismételen elfogadták a határozatot. Ennek ellenére a polgármester nem írta alá a szerződést, sőt a dokumentumot nyilvánosan szétépte, formai pontatlanságokra hivatkozva azt érvénytelennek nyilvánította. „Ugyanaz a dokumentum volt, amit korábban aláírt, csupán az időpont változott” - emelte ki az önkormányzati képviselő. A képviselő-testület mindkét esetben kétharmados többséggel fogadta el a bérleti szerződés meghosszabbítását. A szerződés így jogilag érvényes.

Mint Mikus Irén elmondta: a képviselő

selő-testület által elfogadott érvényes bérleti szerződés ellenére Molnár Péter követelte az igazgatótól, hogy július 3-ig adja le az óvoda kulcsait. „A polgármester, mint bérbeadó bármikor bemehetett az óvodába, annak alkalmazottjai, illetve vezetősége jelenlétébe. De polgármester nem be akart menni, hanem a kulcsokat követelte” – tette hozzá.

Hajdú Árpád igazgató a követelésnek nem tett eleget. Július elején folytatódott a békés nevelői munka az intézményben. A polgármester azonban rendőrség bevonásával próbált érvényt szerezni a korábbi felszólításának. A hatóságok nem avatkoztak be, peres vagy közigazgatási eljárást sem indítottak. A szülők kiálltak az intézmény mellett. Július elején tiltakozó megmozdulást tartottak. A hónap első hetében jelenlétükkel támogatták az intézmény zavartalan működését, a szülők erkölcsi támogatást adtak a kollégáknak – ezt már Hajdú Árpád, az intézmény vezetője mesélte.

A felvidéki magyar közélet kiáll az óvoda mellett

Már ezek a fordulatok is nagy média- és közéleti visszhangot váltottak ki. Július első napjaiban a Magyar Közösség Pártja és a Barsi Református Egyházmegye is kiállt a kis falu intézményei mellett. „Az óvoda az oktatási minisztériumban szabályszerűen iktatott nevelési intézmény. A bérleti szerződése érvényes. Meggyőződésünk, hogy a vitás kérdéseket nem ilyen eszközökkel kell tisztázni. A hatalmi arrogancia nem írhatja felül a törvény által szabott kereteket. Az Érsekkétyi Református Egyházi Iskola és Óvoda már hosszú évek óta értékes munkát végez a saját környezetében” – olvasható többek között az MKP nyilatkozatában.

„Egyházmegyénk számára kiemelten fontos oktatási intézményeink és közösségeink sorsa, így az Érsekkétyi Egyházi Alapiskola és Óvoda jövője is. Támogatásunkról biztosítjuk az intézmény vezetőségét és fenntartóját, és arra biztatjuk a szülőket, valamint a közvéleményt, hogy továbbra is álljanak ki az iskola és óvoda mellett. Tisztelettel kérjük a község polgármesterét, hogy biztosítsa a megbecsülésnek örvendő egyházi intézmény zavartalan működését. Bízunk

benne, hogy a községvezető hivatalával és nevével a helyi közösségek, valamint intézményeik fejlődéséhez járul hozzá a későbbiekben. Az egyházmegye vezetősége és lelkesi kara támogat minden olyan kezdeményezést és összefogást, amely egymás munkájának megbecsülését, az intézményeink és közösségeink fejlődését szolgálják” – fogalmazódott meg abban a nyilatkozatban, melyet Kassai Gyula, a Barsi Református Egyházmegye esperese a további, az egyházmegyében tevékenykedő lelkészek jegyezték július 6-án.

Önkormányzati óvoda?

Molnár Péter önkormányzati óvodát szeretne működtetni a faluban. E cél eléréséért munkálkodott a nyár folyamán – vélik a helyiek. „A képviselő-testület megkérdezése nélkül, képviselői határozat nélkül kérte a szaktárcánál az önkormányzati óvoda bejegyeztetését. Ez is törvénytelen, a képviselő-testület döntése alapján lehetett volna ezt a folyamatot elindítani” – hangsúlyozta Mikus Irén. Az illetékesek a polgármester kérvényét nem fogadták el. Ekkor utólagosan kérte a helyi képviselő-testület beleegyezését, de ezt nem kapta meg.

„A tervek szerint 2018 szeptemberében nyílna meg az új óvoda. A jelenlegi óvoda épületében, hiszen ez alkalmas erre” – mondta az Önkormányzati Szemle kérdésére Molnár Péter, Érsekkéty polgármestere.

A polgármester önkényuralma

Molnár Péter különös módon viszonyul a község intézményeihez, szervezeteihez. Az oktatási intézményekéhez hasonlóan más civil szervezetek működését is részben akadályozza.

„A helyi sportegyesület vezetőségének éppúgy feltételeket szab. E feltételek teljesítésének fejében kapja meg az egyesület előirányzott önkormányzati támogatásokat” - fogalmazott Mikus Irén. Mint jelezte, a helyi Csemadok is hasonló helyzetben van.

„Szeretnénk normális mederbe terelni az önkormányzati munkát, hogy az intézmények és szervezetek nyugodt körülmények között dolgozhassanak. Sajnos a polgármester sok értelmetlen akadályt gördít a munkánk elé. Fő célunk a tanintézményeink zavartalan működése” – emelte ki a helyi képviselő. Véleménye szerint a polgármester fokozatosan elszigetelődik. Mint elmondta, a környező települések polgármestereivel sem jön ki.

Molnár Péter másként látja a helyzetet. Mint elmondta: a falu lakosságát megrendítették a történetek. „Elgondolkozhatnak, hogy mire van szükségük: egy dolgos polgármesterre, vagy akadékoskodó képviselő-testületre. Egyértelműen a képviselő-testület és az intézményvezető a hibás a kialakult helyzetért” – summázta mondandóját

A polgármester személye jelenti a gondot az óvodát fenntartó érsekkétyi református egyházközség vezetője szerint is. „Az előző polgármesterrel és a képviselő-testülettel zavartalan volt a viszonyunk. Az ingatlanok használatával sem volt probléma. Ellenben most folyamatosan támadásoknak vagyunk kitéve a polgármester részéről. A képviselő-testületre továbbra is számíthatunk, a kétharmados többség mellettünk van” – nyilatkozta az Önkormányzati Szemlének Fülöp Sándor érsekkétyi református lelkész.

Eszeveszett ámokfutás

Józan ésszel megmagyarázhatatlan dolgok is történtek a nyáron. A polgármester ámokfutása – jobb és kifejezőbb szóval nem lehet leírni azt, amit a polgármester július 18-án délelőtt cselekedett. Feszítővassal betörte az óvoda bejáratának ablakait, úgy próbált bejutni az épületbe.

Korábban költségvetési módosító javaslatot nyújtott be testületnek az objektum ablakainak kicserélése érdekében, ezt azonban a képviselők elutasították. Molnár Péter ennek ellenére szeretne volna elkezdni az átépítési munkálatokat, s mivel az épülethez nem volt kulcsa, egyszerűen betört az épületbe. A nyilvánosság előtt zajló vandalizmust

a helyiek mobiltelefonnal fel is vették. A felvételeken látható, hogy a falu első embere cseppet sem zavartatja magát, a falu lakóinak szeme láttára folytatja „munkáját”. A tanintézmény vezetője jogorvoslati eljárást indított az ügyben.

Ki kinek az óvodáját tette tönkre?

Az érintettek Nagy Dávid érsekújvári jogász útján ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelemmel fordultak járásbíróhoz. A döntés nem váratott sokáig magára. A Lévai Járásbíróság augusztus 22-ei határozata elmarasztalta a polgármestert. A bírósági határozat értelmében Molnár Péternek át kell adnia az épület kulcsait a református egyházközségnek, a felújítási munkála-

tokat abba kell hagynia, valamint el kell ismernie az intézmény bérleti szerződése meghosszabbításának érvényességét. Az alperes másnap fellebbezett a határozat ellen.

Július második felétől a járásbíróság határozatának megszületéséig folytatódott az épület felújítása. A hetvenes években építetett létesítmény új ablakokat és ajtókat kapott. A felújítást maga a polgármester vezette. Az intézményhez annak fenntartója és a vezetősége nem kapott kulcsokat.

A határozat értelmében a munkálatok augusztus 22-e után abbamaradtak. A járásbíróság határozata ellenére Molnár Péter nem ismeri el a bérleti szerződés meghosszabbításának érvényességét. Augusztus 23-án benyújtotta a kerületi bírósághoz a járásbíróság határozatával szembeni fellebbezését.

A munkálatok leálltak, az óvoda nem készült el a szeptemberi nyitásra.

A polgármester az intézmény vezetőjét teszi felelőssé a kialakult helyzetért. „Megszakadtak a felújítási munkálatok, a gyerekek nem tudnak hová járni. Az igazgató elérte, hogy saját maga tette tönkre az óvodáját” – reflektált a járásbíróság határozata után kialakult helyzetre Molnár Péter. Hozzátette: minden az egyházi intézmény vezetőségén múlik.

Óvoda a parókián

A falu összetartó közössége nem tétlenkedett. Fülöp Sándor lelkész kezdeményezésére a parókia épületében alakítottak ki az óvodának ideiglenes helyiségeket. Augusztus utolsó napjaiban, alig egy hét alatt alakították át a lelkészi hivatalt. „A polgármester önkényes óvodafoglalása után a presbitérium kérése adtam át az ingatlant, amit jelenleg nem használunk. Az átalakítást az egyetemes egyház rendkívüli kölcsönéből valósítottuk meg. Szülők, gyülekezeti tagok, vállalkozók hathatós összefogásával készültünk el oly gyorsan” – tájékoztatta az Önkormányzati Szemlét a lelkész.

Szeptember negyedikén a járási közegészségügyi hivatal engedélyezte az ideiglenes óvoda megnyitását. Szeptember első hetében 11 gyermek kezdte

el az óvoda látogatását az ideiglenes helyen.

A református egyházközség megvásárolná az ingatlant

A polgármester július 18-ai akcióját követően rendkívüli képviselő-testületi ülést hívtak össze. A polgármester természetesen nem jelent meg rajta, nem ismerte el annak jogszerűségét, így nem adta oda a kultúrház kulcsait sem, az épület előtt tartották meg az ülést – folytatta az Önkormányzati Szemle tájékoztatását Mikus Irén. E „nem hivatalos” testületi ülésen a képviselők határozatot fogadtak el az óvoda épületének eladásával kapcsolatosan, mert az Érsekkétyi Református Egyházközség megvásárolná az ingatlant.

„A képviselő-testület tagjain múlik a döntés, mi azóta is fenntartjuk vásárlási szándékunkat. Akkor a polgármester megvétózta az eladást, ezért a döntést meg kell ismételni. Mi készen állunk” – hangsúlyozta Fülöp Sándor lelkész. Amennyiben az eladási szándékról jogerős önkormányzati határozat születik a 2017-es évben, akkor a református egyházközség a következő őszi fel tudja újítani az óvoda épületét. A református egyház a magyar kormány segítségével a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház bölcsőde- és óvodaalapítási programja révén valósítaná meg a felújítást.

A képviselők egy része eladná az épületet. Mit szól mindehhez a polgármester? Kérdésünkre, hogy az önkormányzat eladná-e az ingatlant a református egyháznak, Molnár Péter a következőket válaszolta: „Eszembe sincs, amíg én vagyok a polgármester szóba sem jöhet.” Majd hozzátette, az ügy el fog tartani még jó ideig.

Kiss Beáta: Polgármesteri önkény nyilvánulását láthatjuk

Az érsekkétyi óvoda esete rendkívül felháborító, hisz egy jogilag teljesen rendben lévő, a minisztériumban adott néven, címen bejelentett és engedélyezett intézményről van szó. A bérleti szerződés körüli bonyodalom, perpatvar valójában nem is oktatási-nevelési kérdés volt kezdetben, hanem önkormányzati hatáskörökről, illetve túlkapásokról szólt. Hisz vélhető polgármesteri önkény nyilvánult itt meg: a jogászok épp ezért indítottak peres eljárást. Egy érvényben lévő, önkormányzati képviselők által minősített többséggel megszavazott határozatot tekintett semmisnek a falu választott vezetője. Innentől nem kérdés, miről szól a történetet: érvényt szerezni a jognak, a törvény betűjének – fogalmazott az Önkormányzati Szemlének Kiss Beáta, az MKP oktatási és kulturális alelnöke, a lévai Czeglédi Péter Református Gimnázium igazgatója.

Mint hangsúlyozta: „Ugyanakkor ki kell mondani: az esemény nyílt hadüzenet egy egyházi, esetünkben református oktatási-nevelési intézménynek. A polgármester úr nem titkolt célja az óvodát, később az iskolát is ellehetetleníteni. Az okok-indokok nem teljesen világosak számomra, hogy valójában miért is teszi ezt. De nyíltan kimondta, az egyházi óvoda helyett önkormányzati óvodát látna szívesen Érsekkétyen. Ilyen körülmények között felmerül a kérdés, miért nem becsüli mindazt, amit egy elkötelezetten magyar, keresztyén erkölccsel, értékrenddel felvértezett intézmény tud nyújtani? Miért jobb rombolni?”

Végezetül hozzátette, az ügy megnyugtató rendezéséig átmeneti helyen üzemel az ovi. Megható és felemelő látni azt az összefogást, mely kialakult. Sok-sok segítő kéz, ajándék, adomány segítette a nemes célt, működőképessé, széppé, az előírásoknak is megfelelővé varázsolni az új helyszínt. Istennek hála, sikerült, s bízom abban is, hogy a jogi eljárás is megnyugtatóan zárul majd.

Úgy látszik, különös és – egyelőre – végtelen történet az érsekkétyi egyházi óvoda ügye.

Pásztor Péter

... hogy az itt élők jól érezzék magukat

Megyei választásokra készülünk. Az emberek kíváncsian várják a jelöltek listáját. A listát látva a legtöbbszörük fejében az fordul meg először, hogy ismeri-e az illetőt, találkozott-e vele valaha, és tette-e a jelölt valaha valamit közösségünkért.

A Bodroghözben, Kisgésésben járunk. Furik Csaba megyei képviselő-jelöltet (jelenleg is Kassa megyei képviselő) sokan ismerik Bodroghözben és Ungvidéken egyaránt. Nem véletlen ez, hiszen évek hosszú sora óta számos rendezvényen megjelenik, beszélget az emberekkel, és ez nem csak a választási kampányok idején van így. Ismeri és együtt él a régióban élő emberek gondjaival és sikereivel. Szívén viseli - szűkebb és tágabb értelemben véve is - szülőföldje sorsát, ezt mindennapi munkájával bizonyítja. Nem leírja, nem elmondja és nem szlogenekbe önti a tennivalókat, hanem teszi a dolgát.

Furik Csaba, Kisgésés polgármestere számos területen bizonyított már. Tenniakarásával pedig ösztönzően tud hatni a környezetére is. Nem híve a funkcióhalmozásnak, de ahol tenni tud, kötelességének érzi a jelenlétet, amely számára sosem passzív jelenlétet, hanem aktív munkát jelent minden tisztségében. Tisztességgel, becsülettel dolgozik évek óta szülőfalujáért mint polgármester, a régióért mint megyei képviselő, a magyar kultúra ápolásáért és továbbörökíté-

sért mint a Csemadok, a helyi kulturális csoportok és civilszervezetek ösztönzője, a keresztény értékek megőrzéséért mint zsinati képviselő, és nem utolsósorban példás családapaként a család egységéért és szeretetteljes légköréért.

Ha bárki megkérdezi, mire a legbüszkébb, egyértelmű választ ad, hogy a helyi közösségre – a szülőfalujára. Az elért eredményeket – akár országos szinten elért eredményeket is, amelyek a ma-

gyarság sorsát érintik - elsősorban itt szereti megmutatni, abból a szempontból nézve, hogy az hogyan csapódik le helyi szinten.

Kisgésésben járva éppen a hivatalában találtuk a polgármestert. Furik Csaba nem puccosan berendezett polgármesterei irodában fogadja az érkezőket, hanem a szó szoros értelmében dolgozószobának nevezhető helyiségben, ahol a köz-ség ügyeit intézi nap mint nap.

A nem sokkal több mint ezer lakost számláló község polgármestereként kilenc önkormányzati képviselővel együtt-dolgozva igyekeznek mindent megtenni a település fejlődésért, valamint azért, hogy az itt lakók jól érezzék magukat, és a község hasznos tagjainak érezzék magukat.

Igazi ékszerdoboz

A polgármester és az itt lakók méltán büszkék a falujukra. Kisgérés nem csak a Bodrogköz igazi ékszerdobozának számít, több száz éves, tufába vájt pincesoráról híres, hanem az egyedi, helyben készült ízletes túrós és káposztás béleséről is. A falu két végén elhelyezett óriás boroshordók a falu életének fő jellegzetességét hirdetik az erre látogatóknak. A zömében magyarul beszélő településen a szőlőtermesztésnek és a borkészítésnek

ősi hagyományai vannak, amelyhez kapcsolódóan minden évben megrendezik a borkóstolókkal és az összetéveszthetetlen géresi béles kóstolójával egybekötött Nyitott Pincenapokat. A géresi hegy jellegzetes termése, a polyhos, furmint, hárslevelű és a rizling borok mellett a látogatók többek között kékfrankost, medinát, szürkebarátot és cserszegi fűszerest is kóstolhatnak. Ezen alkalmakkor a terítéshez előkerülnek a régmúltat idéző géresi szóttas vászonkendők, a régi népviselet és a hozzá tartozó kék surc. Az immár hagyományosan megrendezésre kerülő rendezvény kezdeményezője a Polyhos polgári társulás volt azzal a céllal, hogy a szőlészet és borászat fejlesztését és fenntartását meg a kisgéresi történelmi borospincék védelmét ösztönözze, valamint az ősi hagyományokkal rendelkező, szőlészettel és borászattal foglalkozó Kisgérés település értékeire felhívja a figyelmet. A község önkor-

mányzatával karöltve, mára már ország határain átívelő hírnévvel rendelkező rendezvénnyé nőtte ki magát az ételkóstolóval egybekötött kisgéresi bormustra. Az egyesület számos más rendezvénnyel is színesíti a település életét. A borkóstolók, szakelőadások, csülkös nap, szakmai kirándulások, az óborbúcsúztató és a karácsonyi disznótör szintén a programjaik egy részét képezik.

A kisgéresiek arra is büszkék, hogy a Csemadok több mint húsz éve a település akácfákkal övezett pincSORA melletti szabadtéri színpadon szervezi a Bodrogközi Népművészeti Fesztivált. Ezek a rendezvények számos érdeklődőt vonzanak a településre, amely a vidéki turizmus fejlődését eredményezi a térségben. A helyi értéket képviselő csoportok sorát a népdalkörre egyesült Asszonykórus és a Szőlőfürt citerazenekar teszi teljessé. A kisgéresi Asszonykórus 1998-ban alakult. A kórus tagjai azóta rendszeres résztvevői a határon túli, regionális és országos folklórrendezvényeknek. 2008-ban a „Bíborpiros szép rózsza” országos népzenei versenyen nívódíjat kaptak. A csoportok vezetője és szervezője a Csemadok moZgatórugója, Paholics Ildikó, szakmai vezetője és népdalcsokrok összeállítója Furik Rita.

A helyi kulturális rendezvények rendszeres szereplője a szintén helyi értéket jelentő református egyházi énekkar, amely 2006-ban alakult Blanár Gabriella lelkesítő kezdeményezésére, és máig működik Furik Mária vezetésével. Szolgáltatuk nagy részét gyülekezeti alkalmakon végzik, de fellépnek megemlékezéseken, a falunapon, az idők napján és számos más helyen, ahol igyekeznek meghittebbé, ünnepibbé tenni az együttléteket.

És ha már a közösségépítő tevékenységeket vesszük számba, a sport sem maradhat ki. Kisgérésben a futbalcsapat az idén feljutott az 5. ligába, az ifik a 4. ligában játszanak, és megalakult Kisgérés történelmében az első gyerek csapat is, mely ösztől ugyancsak focizik a falu színeiben. Hétről hétre sok embert mozgatnak meg, és az egészséges életmódra való odafigyelés szép példaként is dicseri a polgármester.

Turizmus, turizmus, turizmus...

A turizmus fellendítését egy 2014-ben átadott új intézmény, a Közösségi Szol-

gálatások Háza és a borudvar segíti. Az 576 000 euró értékű beruházás részeként egy faszerkezetű híd és borkút is készült a településen, ahol a rendezvények alkalmával a látogatók megkóstolhatják a helyi borokat. A projekt a szlovák-magyar határon átnyúló együttműködés keretein belül valósult meg a magyarországi Hercegekút településsel partnerségben. A beruházás összegének 85 százalékát európai uniós alapokból finanszírozták, az állami költségvetés 10 százalékkal, a falu pedig 5 százaléknyi önrésszel támogatta a projekt megvalósítását. Az addig kihasználatlan épületben kialakítottak egy nagy konferenciatermet, két apartmant, egy mini borszaküzletet (vinotéka), internet kávéházat, és civil szervezetek számára használható irodákat is. A településen elkészült az új járda is, amely a borkutat köti össze a közösségi házzal és a borudvarral, illetve a borospincékhez vezet. A pincesor környékén modernizálták a meglévő villamosvezeték-hálózatot, és a terület a közvilágításáról is gondoskodtak.

Az említett fejlesztések azzal a céllal valósultak meg, hogy minél több turistát vonzzanak a községbe. A polgármester abban bízott – ami mára bebizonyosodott –, hogy a projekt megvalósítása a helyi borászoknak lehetőséget teremt saját termékeik népszerűsítésére és értékesítésére, másrészt pedig megismertethetik a helyi értékeket a látogatókkal. Az egyre több látogatót vonzó rendezvényeik a vidék- és turizmusfejlesztés keretein belül fokozatosan új munkahelyeket is teremthetnek.

Nem hagyják a templomot, s az iskolát!

Asszonyi Zsuzsanna, helyi kisiskola igazgatója meglepéssel nyugtázza, hogy iskolájuk egy olyan településen van, ahol a falu közössége, a polgármester és az önkormányzat, az egyház és az iskolai közösség egy akarattal dolgozik azon, hogy a gyermekek életébe minél több fényt és meleget vigyenek az év minden napján. „Mi vagyunk a Múlt és bennünk a Jövő...a Mából születik a Holnapi erő...” vallja az igazgatónő. A kiségesi kisiskola tanulói létszáma általában 30 és 40 fő között mozog. Két összevont osztályt és kétosztályos délutáni napközis foglalkozást működtetnek. Örömmel említi, hogy a környező településekről is egyre

többen választják gyermekeik számára a kiségesi iskolát. A polgármester úgy gondolja, hogy ez a bizalom az iskola eddigi munkája elismerését mutatja. Az iskolában folyó munkát nagyban segíti a helyi lelkész házaspár, akik felvállalták a szakkörök vezetését is az iskolában. Blanár Erik református lelkész és felesége, Gabriella többek között hittant oktatnak a helyi óvodában és iskolában, bibliaórát tartanak, énekkart szerveznek, evangéliumi bábjátzó- és színjátszókört vezetnek. A helyi közönség nagyra becsüli munkájukat.

A múlt ismerete és tisztelete

Az írásos dokumentumok alapján biztosra vehető, hogy Kiségesben már a 17. század elején egy buzgó, hitét, református mivoltát mindenkor vállaló gyülekezet létezett. A református templom 1784-ben épült. A múlt tisztelete a falu életének természetes része. Erről tanúskodnak a faluban lévő emlékhelyek, kopjafák.

Kiségesben, az alapiskola mellett kialakított parkban áll - a 2016-ban leleplezett -, a Felvidékről szovjet munkatáborokba elhurcoltak központi emlékműve. A Fórum Kisebbségkutató Intézet kezdeményezésére került felállításra a településen az emlékmű, mivel Kiséges azon települések egyike volt, ahonnan a lakosok számarányához képest 1944-ben a legtöbb embert hurcolták el málenkij robotra, kb. 160 főt s közül több mint 90-en soha sem tértek haza.

Az idén nyáron szobrot állítottak a

községben Tiszai Nagy Menyhért református lelkésznek, írónak, költőnek, festőművésznek, aki 33 éven át volt a kiségesi gyülekezet lelkésze.

Kiséges szépen rendezett utcái és faluközpontja, intézményeinek működése, a kulturális rendezvények sikere, a hagyományok ápolása, a folyamatos fejlesztések arról tanúskodnak, hogy sem a polgármester, sem az itt élők nem tétlenkednek. Szorgosan dolgoznak, és szervezik a közösségi életet.

A település életéről beszélgetve Furik Csaba elmondta, hogy a bodrogközi úthálózat fokozatos felújítása, a rászoruló idősök szociális intézményekben való elhelyezése, a középiskolák fokozatos modernizálása terén, valamint a kulturális rendezvények támogatójaként sokat tud segíteni a megyei önkormányzat. Ennek nemcsak Kiséges, de a régió települései is részesei. Az itt élőknek tudatosítaniuk kell, hogy azok a pénzek, amelyek a középiskolák fenntartását szolgálják, azok a középiskolák által ide jönnek a régióba. Itt teremtik meg a lehetőséget a diákok továbbtanulására, és ezzel közvetve a munkaerőpiacra is hat a megye, mert a középiskolák megtartása és fejlesztése által munkahelyeket is teremtenek. Fontos, hogy a régióban lévő iskolák ne szűnjenek meg, hanem erősödjenek, ahogyan a megyei fenntartású kulturális és egyéb intézmények is. Ezért nagyon fontos, hogy a régiónak legyen magyar képviselője a megyei önkormányzatban.

Tökölyi Angéla
(A szerző felvételei)

Csak közösen lehet jövőt építeni

Zsigárd a Mátyusföld szívében található, a község sokszor kerül a híradások középpontjába, elsősorban a Kaszás Attila nével fémjelzett nyári rendezvények kapcsán. Aki betér a faluba, rendezett települést lát. A falu fejlődéséről, mindennapjairól Baranyay Alajos polgármestert kérdeztük.

Zsigárd nagy múltú település. Minél ősibb egy falu, a helyiek annál büszkébbek rá. Mikorra datálják a falu keletkezését?

A legújabb kutatások szerint a település első írásos említése 1113-ból származik. A Zobori Oklevélben említik meg a községet, a többi környékbeli településsel együtt. A falu későbbi történetéről kutatások folynak ma is, a tervek között szerepel, hogy egy kötet adunk ki a falu múltjáról, ezen már dolgoznak a levéltárosok és a történészek. Zsigárd a Duna menti síkságon a Vág partján fekszik, a szomszédos településen, Királyrévben folyik a Fekete-víz, folyók vesznek tehát körül minket. Eredetileg Zsigárdon keresztül folyt a Vág, ezt egy 18. századi katonai térképről tudjuk, a folyót pedig akkor Penna folyónak hívták, amikor szabályozták a Vágot, betemették a medret, és megszűntek az árvizek. A jeges ár a múltban sokszor még a temp-

lomot is veszélyeztette, de a folyó szabályozásnak köszönhetően ez a veszély megszűnt. Zsigárd Mátyusföld szívében van, ma a Nyitra megyei Vágsellyei járás települése. A falu neve a családnévből származik, a szlovákok pedig 1947-ben a Zsigárdhoz hasonló nevet találtak, ami a téglagyárra is utalt a cseh-szlovákok szerint, azaz a žiháreň (égető) szóból megalkották a Žihárec nevet. A trianoni döntés után a Zsigárd településnevet meghagyták, csak a kezdő betűt írták át szlovákra, és 1947-ben nevezték el másként a falut. Az 1990-es évek elején kértük, hogy állítsák vissza a Zsigárd nevet, és hívják így a községet szlová-

kul is, de sajnos a törekvésünk nem járt sikerrel. Én 1994-től vagyok a település élén. Lokálpatrióta vagyok, ösztönöz, ha sikerei vannak a településünknek, és ha örömet szerezhetek az itt lakóknak.

Hány lakosa van a falunak?

Jelenleg 1700 lakosunk van. Az 1900-as évek elején háromezer lakosa volt Zsigárdnak. Ez fokozatosan csökkent.

Mi volt a csökkenés oka?

Amikor Vágsellyén megalapították a Duslót, rengeteg ember ment oda dol-

gozni, sokan beköltöztek ezért a városba, hiszen Zsigárdon nem adtak ki építkezési engedélyeket. A korábbi ötezer lakosú Sellyéből pedig húszezres várost építettek ki. Amikor átvettem a hivatalt, 1500 lakosunk volt, ez emelkedett mára. Elsősorban annak köszönhetően, hogy lakásfejlesztési és építési programba kezdtünk. Ma már 150 községi bérlakásunk van, további hat tömbház megépítésén pedig dolgozunk. A lakások a lakásfejlesztési alap segítségével épültek meg, az új lakótömb megépítése pedig már jó úton halad, megkaptuk rá a szerződést. Vannak úgynevezett alacsony standardú lakásaink is, amelyet a szociálisan hátrányos helyzetű lakosok, családok kaptak meg, ez nem azt jelenti, hogy nekik ingyenesek a lakások, ők is fizetik a bérletet. Volt egy olyan elképzelés is, hogy a kisebb lakásokba majd olyan idősebbek költöznek, akik a családi házukat már nem tudják egyedül fenntartani.

Milyenek a nemzetiségi arányok? Mennyire befolyásolta a lakásprogram a lakosság összetételét?

Amikor polgármester lettem, a magyarok aránya nyolcvan százalék volt a faluban. A legutóbbi népszámláláskor a lakosok 65 százaléka vallotta magát magyarnak. Sajnos nagyon sokan nem vallották be a nemzetiségüket. Persze sokan felteszik a kérdést, miért kezd-

tünk lakásépítésbe, hiszen várható volt, hogy a nemzetiségi arányok módosulni fognak. De a lakásokat elsősorban helyieknek adjuk bérbe, illetve azoknak az elszármazottaknak, akikről tudjuk, hogy szívesen visszatelepülnének. A régi házak eladásába az önkormányzat nem tud beleszólni, azt viszont sokszor városiak veszik meg. Még azt el kell mondanom, hogy amikor a lakásépítések mellett döntöttünk, az is a szemünk előtt lebegett, hogy korábban, például az ezerkilencszázhatvanas években még 46 gyermek volt egy osztályban, ma pedig 8-10. Azt gondoltuk, az új lakókkal a gyermekek száma is emelkedni fog.

Akkoriban csak magyar iskola volt. Mi a helyzet jelenleg?

A hatvanas években valóban nem volt szlovák iskola, majd alakult egy, de később megszűnt. A kilencvenes években viszont ismét megfogalmazódott az igény a szlovák nyelvű oktatásra, és működik is az alsó tagozatos iskola. A magyar tanítási nyelvű iskola teljes szervezetségű, jelenleg 118 tanuló látogatja. Nagyjából tíz évvel ezelőtt volt a falu egy buszt, ugyanis azt tapasztaltuk, hogy csökken a tanulók létszáma, a buszt pedig ki tudjuk használni iskolabuszként. Azóta vettünk még egy buszt, ezt jelenleg a sportolónk használják, illetve a falu lakosai kulturális rendez-

vényekre járnak vele, ha elomlana az iskolabusz, akkor van másik buszunk, ami használható. Két napközit működtet a falu és kétosztályos az óvoda. Van egy magyar és egy szlovák osztály. Az iskolakönyvha látja el az iskolásokat és az óvodásokat is. A tervek között szerepel, hogy az óvodát kibővítsük, hiszen erre is igény van. Magyarországi támogatásból valószínűleg sikerül bővíteni az intézményt, a református óvodai programon keresztül. Igény lenne egy bölcsődére is. Azt tervezzük, hogy egyházi intézményt alapítanánk. Mivel az egyházmegyei tanácsnak is tagja vagyok, nem látom akadályát ennek a megoldásnak. Hozzá kell tennem, hogy az iskola épülete megújult már több mint egy évtizede, ez a strukturális alapoknak köszönhető, ott pályáztunk és kaptunk rá pénzt. Korábban nem volt tornaterme a falunak, ezt is sikerült megépíteni nagyjából tíz évvel ezelőtt. Az iskolánk nagyon aktív, több testvériskola kapcsolata van, például a dunasárpújfalusi iskolával is együttműködnek, ott ugyan csak szlovák iskola van, de ezek a kapcsolatok is nagyon fontosak.

A közterületeket is felújították, hogy sikerült mindezt megoldani?

A csatlakozási alapokból sikerült tíz kilométer utat felújítanunk és karbantartani. A kulturális intézményünket, a

Zsigárdi Kulturális Információs Központot is felújítottuk, az udvarán sikerült létrehozni egy színpadot is, ülőhelyekkel, amit tavaly bővítettünk, és ezer férőhelyessé alakítottuk, de az állóhelyekkel együtt még több ember befogadására alkalmas a terület. Ez egy zárt udvarban van. Itt rendszeresen tartunk rendezvényeket. Zsigárdon olyan kulturális élet zajlik, ami mindenki számára nyitott. Számos előadást szerveztünk már. Nyaranta a fesztiváloknak köszönhetően telik meg az udvar. Jelenleg itt székel a régiófejlesztési iroda is. Az Alsó-Vág - mente helyi akciósport székelye is itt van, amely kilenc településsel alakult és Tardoskéd is csatlakozott hozzá.

Sok település küzd azzal, hogy a szennyvíztisztító-hálózata nem működik. Zsigárdon viszont van. Milyen a falu infrastruktúrája?

A csatlakozási alapokból kezdtük el a hálózat megépítését, később egy részvénytársaság fejezte be azt be. A községtől átvette egy részvénytársaság, amelynek az önkormányzat is a részvényese. De más fejlesztéseket is végeztünk. Amikor polgármester lettem, nem volt gázosítva a falu. A határban húzódott a fővezeték, a falunak hozzá kellett járulni a gázhálózat kiépítéséhez, szerencsére ezt a pénzt később egy kormányrendeletnek köszönhetően visszakaptuk. Felújítottuk a villanyhálózatot is.

Említette, hogy az iskolát a strukturális alapokból újították fel. Most pedig elmondta, hogy az előcsatlakozási alapról is sikerült nagyon sok mindent felújítani, megvalósítani. Mennyire tudja,

tudta Zsigárd kihasználni ezeket a lehetőségeket?

Több pályázatunk sikeres volt. Sikerült az informatikai rendszert is felújítani, az iskolában és a kultúrházban is új számítógépes és informatikai rendszer van. A közterületeket is felújítottuk, Zsigárd teljes központja megújult, a hivatal és a templom környékét, és ezen a területen a közvilágítást sikerült felújítani, és parkosítottunk is. Sikerült a sportstadion kiépítése is, ezt önerőből finanszíroztuk. Az öltözők felújítása viszont már a bérlakásprogramból sikerült, hiszen az emeletre lakásokat építettünk. Önerőből ugyan, de a temető és környéke is megszépült, a járdákat újra aszfaltoztuk, elkészült az új kerítés, a vízvezetékek is megújultak. A temető régi jellege megmaradt, kicsit rendezetlenek a sorok, hiszen korábban így temetkeztek, de a temetőkert méltó helyé vált. A Magyar Koalíció Pártja kormányzása idején a

templomok rekonstrukciójára a kormányhivatal által kiírt pályázatokból nyertünk pénzt a templomaink felújítására. Mind a három templomot sikerült felújítanunk. Mert három van, megújult a katolikus, a református és az evangélikus templom is. A községi hivatal épülete is teljesen megújult, nemcsak a hálózatokat cseréltük ki az energiahatékonyság miatt, hanem szigeteltük is az épületet. Ez egy régi szövetkezeti épület volt, amelyet a település megvásárolt.

A bérlakásprogramnak köszönhetően sok lakás épült. De mi a helyzet azokkal a fiatalokkal, akik inkább családi házban szeretnének élni?

Azok számára a község húsz építkezési telket alakított ki egy különálló területen. Ha lesz igénylő, akkor ott is megkezdődhet az építkezés. A belterületen vannak építkezések. A településen magánszemélyek építkeznek, Zsigárdot nem érték el a befektetők, a falufejlesztési illetéket sem vezették be, hiszen nem akarjuk elriasztani az új lakókat, akik építkezének.

Úgy tűnik, Zsigárdon minden rendben van. Rendezett falu, felújításokkal, fejlesztésekkel. Mit nevezne mégis problémának, amivel meg kell küzdeniük, de nehezen megy?

Óriási probléma a szemét kérdése. A Vág partjáról, a holtágból, amelyben most nincsen víz, négyszáz fuvarnyi szeméttel vittünk el.

Pedig Zsigárdon is van lehetőség a hulladék szelektív gyűjtésére...

Igen, igaz a gyűjtőudvart most építjük. Kaptunk százötvenezer eurós támoga-

tást az udvar megépítésére, bízom benne, hogy a berendezésekre kiírt pályázaton is sikeresek leszünk, ha sor kerül erre is. Az árkok és vízelvezető-rendszerek kitisztítására is pályáztunk, a másik hullámban kapott pénzből tisztítottuk ki a Vág medrét. Egy olyan csatornarészt újítottunk fel, amely elvezeti a vizet, ezzel óvja a falut az esetleges árvízről vagy belvíztől.

Milyen terveik vannak még a faluban?

A járdák kiépítése a célunk. Nagyon fontos, hogy a település zöld övezetét is rendben tudjuk tartani, ez állandó munkát jelent. Folyamatosan ültetjük az új fákat, bokrokat, ezek is állandó gondozást igényelnek. Ugyancsak a temető, amelyet szintén a település önkormányzata tart rendben. A temető előtti területen nemrégiben a régi tujákat kivágtuk és újakat ültettünk. Van temetőgondnokunk. Három rokkantnyugdíjas műhelyünk van, az egyik vállalta a temetőgondnokságot. A másik a Kulturális Információs Központ gondnoka, a harmadikban ketten archiválják az iratainkat. Az iratok rendben tartására és archiválására a törvény is kötelez minket, és a rendszerezés után a szabályoknak megfelelően leadjuk majd azokat a levéltárba. Az iskolai archívum rendbetételére is felvettünk egy személyt, hiszen a huszadik század elejéről származó iratokat rendszerezni kell. A rekonstrukciók során értékes iratokat találtunk a padlásokon, ezek a református egyház múltjáról szólnak, ezeket én próbálom meg rendszerezni, nem egy polgármesteri feladat, de mivel szeretem a településemet, fontosnak tartom, hogy ez se kallódjon el.

A települések sokszor civil szervezetekkel is együttműködnek. Milyen a tapasztalata, milyen módon segíthetnek az egyesületek, polgári társulások a falunak?

Több társulás működik a településen. Több fiatalokból álló egyesület van, amely a falu szépítésében is segítségünkre van. Ezek az egyesületek saját magukat azokról a részekről nevezték el, ahol működnek. Ők tisztították ki a tó környékét, tanösvényt készítettek, ez egy nagyon szép kezdeményezés. De működik a Csemadok is, van szervezete a sportoknak, vadászoknak, halászoknak. Létezik a Pro Traditione Zsigárd elnevezésű szervezet, amely a Kaszás Attila Tájház fenntartására jött létre. Jól

működik az önkéntes tűzoltó egyesület. Van egy Zsigárdi Polgári Társulás nevű szervezetünk is. Nagyon sokan tesznek azért, hogy Zsigárd szép legyen és fejlődjön.

A faluról gyakran hallani a nyári hónapokban Kaszás Attila Napok kapcsán, a nyári táborok miatt, amelyekben a fiatalok képezhetik magukat. Milyen a település kulturális élete a polgármester szerint?

1995-től szervezünk falunapot. Akkor avattunk címet és zászlót, mivel fontosnak tartottam, hogy ilyen formában is megjelenítsük a falut. 1991-ben állították fel az első kopjafát, amelyik nem a jelenlegi helyén volt, hanem másutt, de azt át kellett helyeztetni, mivel az alja elkorhadt. Ezt a kopjafát a szabadságharc tiszteletére állítottuk, az 1849. június 16-án itt lezajlott csata emlékére. Ekkorra, júniusra minden évben felújítottunk egy emléket, a régi keresztet, húsz éve felújítottuk az első világháborús emlékművet, ez most ismét felújításra szorul. A falunapi rendezvényt mindig ehhez kötjük, és mindig eseményekben gazdag. Amióta Kaszás Attila meghalt, azóta megtartjuk emlékére a róla elnevezett fesztivált, verstábor, színjátszótabort. Népdalénekesek és táncosok, kézművesek tanulnak itt egy-egy héten keresztül. Az egyik falunapon, húsz évvel ezelőtt megemlékeztünk a deportálásokról. Zsigárról nagyon sok embert elvittek kényszermunkára Csehországba, a szudétánémetek helyére. Száznyolcvan családot pedig a magyarországi svábok

helyére telepítettek ki. Kilenc-tíz településre telepítettek, még kutatjuk, előfordulhat, hogy találunk még további falvakat, ahova kerültek zsigárdiak. Az ötvenedik évfordulóról tehát megemlékeztünk, akkor hazahívtuk azokat, akiket elhurcoltak, 411 személy jött el. Ma már sokan közülük nem élnek, viszont ismét megemlékezünk. Akkor nem állítottunk emlékművet, de a hetvenedik évfordulóra tervezünk egyet. Szeretnénk azoknak a településeknek a polgármestereit megszólítani, ahova telepítettek ki zsigárdiakat, és megkeresni a még élőket és leszármazottaikat, hogy együtt emlékezhessünk. A református templom előtti térre a hetvenedik évforduló kapcsán egy obeliszket állítatunk, az esemény október 28-án lesz. A lakosságcsereéről a véghatározatot is megtaláltuk, ezeket a dokumentumokat őrizzük, hiszen a fiatalabb generációknak is meg kell ismerniük a múltat, erre elsősorban azért van szükség, hogy okuljanak belőle.

A községek sok esetben nehézségbe ütköznek, ha szociális és egészségügyi ellátásról van szó. Zsigárdon sincsen szociális intézmény. Mi helyzet az egészségügyi ellátással?

Az egyik lakótömb alatt, a földszinten vannak rendelőintézetek. Van körzeti orvos a településen és fogorvos, volt nőgyógyász, de elment nyugdíjba és az ő rendelőjének helyén alakítottuk ki a gyógyszertárat. A gyermekorvosunk Pereden rendel. Nincsen szociális otthonunk, de törődünk az idősekkel, két személy foglalkozik terepmunkásként

az idősekkel, segítenek, ha szükség van rá. Hét személy pedig azoknak az időseknek az ellátásában segít, akik erre napi több órában rászorulnak. A község egy személygépkocsit vásárolt, ezzel az időseknek kedvezményesen hordunk ebédet.

Zsigárd gazdag település volt, téglagyára ismert volt messze földön. Azóta ez megszűnt. Hol dolgozhatnak azok a zsigárdiak, akik otthon keresnek munkát?

A szövetkezet és annak jogutódja tönkre ment, de van húsz-harminc embert foglalkoztató mezőgazdasági vállalkozásunk, illetve több családi vállalkozó, valamint fuvarozók is vannak. A téglagyárat elbontották, pedig több is volt. Zsigárdot a kommunizmus idején ún. nem fejlődő településsé nyilvánították, ami azt jelentette, hogy nem adtak ki építkezési engedélyt sem. Míg a szomszédos települések fejlődtek, addig Zsigárd megmaradt egy korábbi szinten. Ha adtak is ki építkezési engedélyt, csak

azoknak, akik a szövetkezetben dolgoztak. Vágsellyére nagyon sokan elköltöztek, munka és lakhatás miatt.

Zsigárdnak hat testvértelepülése van. Milyen hozadéka lehet az ilyen kapcsolatoknak? Hogy sikerült kialakítani a partneri viszonyt ezekkel a községekkel?

Az volt a célunk, hogy a külhonba szorult területekre jussunk el. Többen még ma is rácsodálkoznak, ha utazunk ezer kilométert a Kárpát-medencében, meg tudjuk magunkat értetni az anyanyelvünkön, magyarul. Ezért is fontos az anyanyelv megtartása, hiszen több millió emberrel értjük így meg magunkat. A kapcsolatainkban a kultúra és a hagyományok is fontos szerepet játszanak, akárcsak Mérára gondolok, akár Ugodra. Ez a kapcsolat úgy alakult, hogy a focistáknak a szomszédos Csótban voltak kapcsolataik. Az egyik focista pedig időközben Ugodon lett képviselő. A csóti kapcsolat megszűnt, de jött helyette Ugoddal egy testvértelepülési kapcsolat.

lat. Ez volt egyébként az első. Ezt követte az őrségi Viszák, majd Petesháza Szlovéniában. Ez utóbbi sajnos nehezen működik, de bízunk abban, hogy a jövőben élénkebbé válik ez a kapcsolat is. Szerbiában, a Vajdaságban Doroszlóval van kapcsolatunk. Erdélyből két településsel, Mérával és Székkel. Szeretünk volna Kárpátaljai Dercen nevű településsel is partneri viszonyt kialakítani, ez egy háromezer lakosú falu, református többséggel. A háborús viszonyok sajnos közbeszóltak, de bízunk abban, hogy a közeljövőben sikerül tető alá hozni ezt is. A testvértelepülésekkel jó a kapcsolatunk, köszönhető ez annak is, hogy a családok fogadják az ideérkezőket, és az elszállásolást biztosítják. A világhálónak köszönhetően pedig napi kapcsolatban állnak egymással ezek a baráti családok.

A beszámolójában nagyon sok fejlettségről szólt. Ha vannak is nyertes pályázatok, tudjuk, hogy az önrész miatt a település költségvetését is megterhelik az ilyen befektetések. Hogy oldják meg az esetlegesen felmerülő hiányt?

A községnek van hitele. Nem sok, a költségvetés 30 százaléka a kölcsön, a törvény hatvan százalékot engedélyez. Most is van egy jóváhagyott hitelünk, amit önrészhez szeretünk volna felvenni, adtunk be egy projektet egy műfüves pálya kialakítására, negyvenezer euró értékben. Nagyjából ekkora összeget kellene a községnek is kifizetnie. Sajnos a pályázati kiírást időközben megszüntették, de ha a hitelt felvesszük, megszólítom a vállalkozókat és bízom benne, hogy sikerül az iskola számára kialakítani a műfüves pályát. A mindenkori személyes célom az, hogy szebbé, jobbá, élhetőbbé tegyem Zsigárdot. Korábban központi település voltunk, nagygazdákkal, elsőként volt színpadunk a régióban, és a falusiak megmaradtak azon a szinten, hogy urasan éltek volna, de nem minden ment jó irányba. Mára változott a helyzet, közösen dolgozunk a faluért, egyrészt a mindenkori képviselő-testülettel az elmúlt huszonhárom évben megtaláltam a közös hangot, de a falu közösségével is. Csak azt tudom kívánni annak, aki az utódom lesz, hogy ilyen összhang alakuljon ki a képviselőkkel. Most kilenc képviselővel működik a testület és úgy értékelem, ha megvan az összhang, akkor a munka meghozza a gyümölcsét.

Neszméri Tünde
Fotók: a szerző

Kistelepülés gazdag hagyatékkal – Rad

A kistelepülésekről általában kevés szó esik a sajtóban, ritkán vannak a figyelem középpontjában, pedig sok esetben igazi kincseket rejtőnek. Rad község a Töketerbesi járásában Királyhelmectől alig 10 km-re, északnyugatra a Bodrog és Latorca összefolyásánál fekszik. Közigazgatásilag Körtvélyes település tartozik hozzá. Az utolsó népszámlálási adatok szerint a zömében magyarlakta település lélekszáma 556 fő volt.

Délután négy óra után is készségesen fogadott és tájékoztatott bennünket a falu mindennapjairól. Elmondása szerint olyan ritkán érdeklődik valaki a község sorsa iránt, hogy szinte meglepte, de nagy örömeire szolgált érdeklődésünk.

A források észszerű felhasználásában látják a fennmaradás lehetőségét

A polgármester asszony nem panaszkodik, tényszerűen vázolja a falu jelenlegi állapotát. A magas munkanélküliséggel küzdő kistelepülések egyike Rad is, amely ráadásul nem fekszik fő út mellett, tehát kissé el van zárva a világtól. A településen sok az idős ember, az aktív korúakat a munkanélküliség sújtja. Legtöbbjük tartósan munkanélküli, ezért már nehezen mozdulnak ki otthonról, kevésbé rugalmasak. A közmunkaprogram a településen is működik, így folyamatosan 40 embert tudnak bevonni különböző tevékenységekbe. Tennivaló akad bőven. Az elvándorlás ennek ellenére nem jellemző, elhagyatott ház nem sok akad, és az utóbbi időben arra lát több példát, hogy Kassa környékiek vásárolják meg a lakóházakat, és azokat nyaralóként használják. A csend, a tiszta levegő és a természet, a víz (Latorca fo-

A falu polgármestere Mozsár Mária, aki független jelöltből lett polgármester 2014-ben, az akkori hét jelölt közül. Azt megelőzően 22 évet a községi hivatal munkatársaként dolgozott, tehát jól ismerte a település gondjait és lehetőségeit. Elmondása szerint azért indult a választásokon, mert érdekli a falu sorsa, szeret az emberek között lenni, és a falu fejlődését mindig szívügyének tartotta. Úgy gondolta, hogy a 22 év tapasztalatát polgármesterként

kamatoztatni tudná a település érdekében. Megvalósíthatatlan álmokat nem tűzött maga elé, és nem ígért ilyet a falu lakosságának sem. A célja az volt, hogy a korábban szerzett tapasztalatok alapján a jó gyakorlatokat hasznosítva, a nem nagy költségvetés észszerű felhasználásával kiegyensúlyozottan tudjon a település gazdálkodni. Új finanszírozási források lehetőségeit próbálja keresni, és azokat a lehető leghétszereztebben kihasználni.

lyó) közelsége vonzza ide a városiakat. A településen fél napos óvoda működik, egy magyar nyelvű osztállyal. Az oktatási intézmény fenntartását az önkormányzat fontos feladatának tekinti, hiszen tudják, hogy ezzel is helyben lehet tartani a fiatal családokat. Az óvodát jelenleg hét gyerek látogatja. Alapiskolába a közeli Szomotor településre vagy Királyhelmecekre járnak a tanulók. A község adatai szerint 130 iskolaköteles gyerek él a településen. A közlekedési lehetőségek jónak mondhatók, autóbusszal el tudnak jutni a munkába és iskolába a járás településeire. Az egyházak szerepét nagyon fontosnak tartja. Radban római katolikus, Körvtélyes településrészen pedig görög katolikus templom van. Mozsár Mária külön kiemeli, és nagyra becsüli Böör Roland atya közösségépítő és -formáló tevékenységét. A fiatalokkal való foglalkozás, táborok, kirándulások szervezése mindennapos programok a római katolikus plébánián, s ez külön említést is érdemel.

Radban gazdag hagyatékokat őriznek

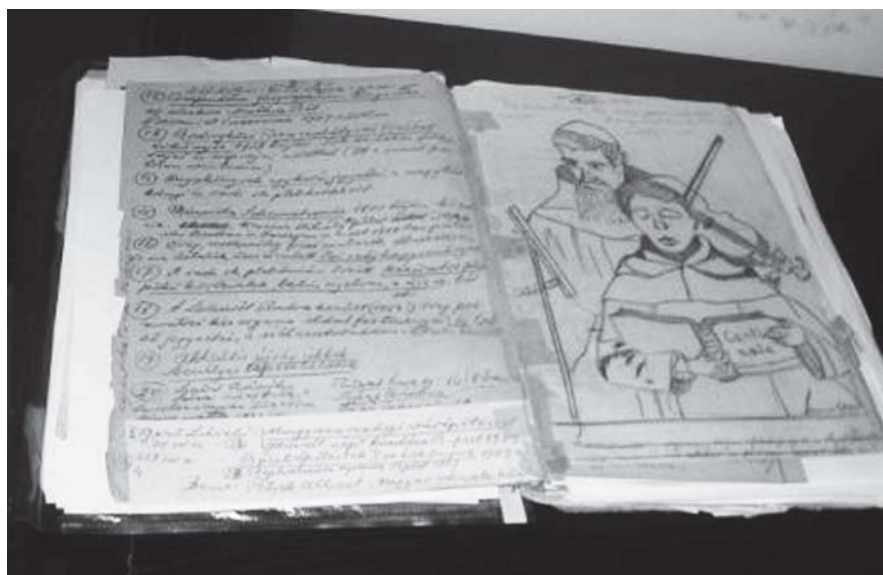
A radi római katolikus plébánia levéltárában gondosan őrzött fényképhagyatékok, tárgyi emlékek találhatóak, valamint ásatások fénykép-dokumentációi, amelyek során 3 templom alapjait tárták fel az 1300 és 1800 körüli időkből. A radi plébánián 600 kötetes könyvtári hagyatékokat is őriznek. A község egykori lelkésze, Petrik Béla (1888-1971) fényképész 406 zselatinos üvegnegatívon gazdag képanyagot hagyott az utókor számára Rad község, valamint a Bodroghöz történetéről.

A képanyag egy részét az „Üvegre rótt emlékezet” című kiállítás 2016 szeptemberében tárta a nagyközönség elé Királyhelmeceken. A talált és a radi római katolikus plébánia levéltárában gondosan őrzött fényképhagyatékok töredéke először került kiállításra.

Petrik Béla hagyatéka nem merül ki az üvegnegatívokon hátrahagyott képanyaggal. Az egykori lelkész gazdag kulturális hagyatékának egy részét a radi plébánián őrzik, ahol közel negyven évig (1920-1957) szolgált. Böör Roland radi plébános atya a hagyatékok gondozását, kutatását, gyűjtését és bemutatását máig szívügyének tekinti. Petrik Béla hagyatéka arról tanúskodik, hogy a lelkész fényképészként és dokumentumfilmsként gondolkodott. Aktív éveiben „Koilos” márkájú fényképezőgéppel rögzítette a táj szokatlan, néhol akár festői látványát, emellett önarcképeket és érzékeny portrékat is ábrázolt szociális felhangokkal. A felvételek 406 zselati-

nos üvegnegatívon, illetve egy 500 oldalas plébániai krónikában maradtak fenn. A képi hagyatékok a maga természetességében vidéki jeleneteket, a szegénységet és a zord életkörülményeket mutatja be, valamint folyómotívumokat rögzítve egyfajta melankolikus hangulatot idéz. Böör Roland plébános atya elmondta, hogy Radban való szolgálata kezdetétől, közel 20 éve dolgozik azon, hogy ez a hagyatékok szakemberek kezébe kerüljen, és látható legyen a nagyközönség számára. Többszöri próbálkozás után 2016-ban sikerült a szakintézmények segítségével és a támogatásnak köszönhetően elindítani a képanyag feldolgozását. Elmondása szerint az üvegnegatívokkal való munka jelenleg is folyik a szakintézményekben, ahol éppen az anyag digitalizálásán és néhány törött darab restaurálásán dolgoznak. A teljes anyagból mindössze 25 kép került kiállításra Királyhelmeceken. Az atya úgy nyilatkozott, hogy a hagyatékok bővítése továbbra is zajlik, és érdekességként elmondta, hogy Petrik Béla még élő rokonaitól éppen a minap került elő a radi templom történetéről szóló kézirat, egy rajz, amelyet Petrik Béla a börtönben készített Kassán 1946-ban, valamint könyvei közül is ismét előkerült néhány, amely a hagyatékokat gyarapítja. Böör Roland elmondta, hogy a kiállított anyag Kassán, Pozsonyban és Sárospatakon is kiállításra kerül, majd visszakerül Radba, ahol a plébánia épületében egy állandó tárlatot hoznak létre az anyagból.

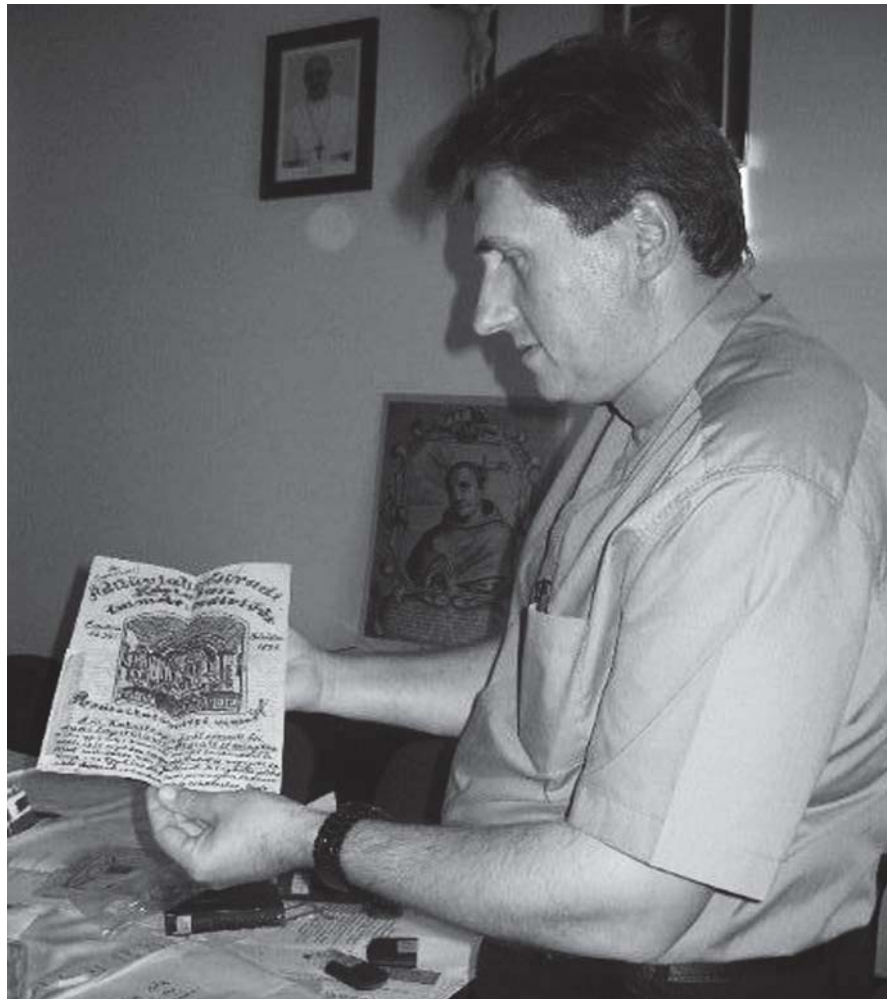
A polgármester asszony büszke a gondosan őrzött radi hagyatékokra, amely látogatókat is vonz a településre. Ha idegen érkezik a településre vagy a média képviselői, azok biztos, hogy a római katolikus plébániát keresik.

Elkelne a segítség

Mozsár Mária szerint politikusok, parlamenti képviselők nem gyakran látogatnak el a községbe. Megyei támogatással a közelmúltból nem tud dicsekedni, pedig fejleszteni való lenne bőven. Az útfelújítás is fontos lenne és a helyi kultúrház tetőszerkezete is cserére vagy javításra szorul. Két rövid útszakaszt saját forrásból újítottak fel, a községi hivatalban szintén belső felújításokat végeztek, valamint Körtvélyesen a régi iskola épületét is fokozatosan rendbe tették, hiszen az a községi hivatal részeként működik. Ezzel biztosítják, hogy a településrész lakói helyben intézhessék ügyeiket henteente egyszer-kétszer, szükség szerint. A sportegyesület épületén is szeretnék további felújításokat végezni, annak ellenére, hogy elképzeléseik nem találtak partnerre az azt üzemeltető sportegyesületben. A sportolási lehetőség biztosítását a fiatalok számára fontosnak tartja a polgármester, ezért tovább dolgozik azon, hogy az együttgondolkodás és az együttműködés létrejöhessen.

A kulturális rendezvények tekintetében néhány rendszeresen megtartott eseményről számol be a polgármester. Falunapot minden évben tartanak, maszkabál, idősek napja, gyermeknap, karácsonyi koncert és egy-két táncmulatság szervezésében kimerülnek a lehetőségeik. A könyvtár szolgáltatásaira, esetleg színházi előadások szervezésére sajnos nem mutatkozik igény a lakosság részéről. A legtöbb embert a falunap és az idősek napja mozgat meg. Az idősek napjára 100-120 embert szoktak meghívni. Jó szívvel és hálával szól a község egykori tanítójáról, Szalontai Béla bácsiról és a nemrégiben elhunyt feleségéről. Mind-

kettlen a közösségépítésben, a kulturális élet szervezésében és a falu jó hírnevének ápolásában segítettek sok éven át. A nagy számú idős lakosra való tekintettel igyekszik a szociális szolgáltatásokat is bevezetni a faluban. Házigondozást működtető céggel vette fel a kapcsolatot, mely eddig egy főt foglalkoztat két család ellátására.

Az idén 183 ezer eurós költségvetésből működő település fejlesztéseket szinte

csak a plusz forrásokból tud megvalósítani. Ezek a plusz bevételek elsősorban kihasználatlan községi tulajdonban lévő ingatlanok eladásából, vagy bérbeadásából származnak. A polgármester asszony nagyra értékeli a munkügyi hivatallal való jó együttműködést, amely a közmunkaprogram keretében némi fejlesztésre is lehetőséget ad. A jövőbeni tervek között az egyik legégetőbb a kultúrház tetőszerkezetének és a halottsháznak a felújítása.

A helyi születésű polgármester asszony úgy érzi, hogy nincs haragosa a községben. Mindig mindenkivel igyekszik jó viszonyt ápolni, ennek ellenére az önkormányzati képviselőkkel nehezen találják a közös hangot. Javasatait nem mindig tudja elfogadtatni, és véleménye szerint ez valamelyest gátolja a fejlesztéseket. Ennek ellenére nem panaszkodik, bizakodó és tenni akaró. Továbbra is kompromisszumkész, keresi a közös hangot és a jó együttműködésre törekszik.

Tökölyi Angéla
A szerző felvételei

Mi is az a megye? A megye feladatai és hatáskörei

A törvény értelmében az önkormányzati terület, más szóval megye, a Szlovák Köztársaság önálló területi önkormányzati és közigazgatási egysége. Az állam és az önkormányzat közti hatáskörök elosztásáról a parlament hosszas vitákat követően 2001-ben döntött. A hatáskörök átruházása az államról az önkormányzatokra a negyvenévi centralista igazgatás után meghozta a kétszintű igazgatást. Éspedig az állami igazgatást, amelyet a minisztériumok és a helyi állami igazgatás képez, valamint a területi önkormányzást, amelyet a települések és a megyék képviselnek.

Az első regionális parlamentek (megyei közgyűlések), valamint a nyolc megye elnökének megválasztására 2001 végén került sor. Az idei megyei választás 2017. november 4-én már az ötödik lesz az önkormányzati megyék megalakulása óta.

A következő önkormányzati megyék működnek Szlovákiában:

a pozsonyi székhelyű Pozsonyi Önkormányzati Megye,
a nagyszombati székhelyű Nagyszombati Önkormányzati Megye,
a trencsényi székhelyű Trencsényi Önkormányzati Megye,
a nyitrai székhelyű Nyitrai Önkormányzati Megye,
a zsolnai székhelyű Zsolnai Önkormányzati Megye,
a beszercebányai székhelyű Beszercebányai Önkormányzati Megye,
a kassai székhelyű Kassai Önkormányzati Megye,
az eperjesi székhelyű Eperjesi Önkormányzati Megye.

A decentralizációval az önkormányzatok nagyobb hatáskört kaptak, némely hatáskörüket elvesztették. Az önkormányzati megye jogi személy, amely a törvény alapján önállóan gazdálkodik saját vagyoniával és saját bevételeivel, biztosítja és védi a megye lakosságának jogait és érdekeit.

A megyei önkormányzatban az egyes járásokat lakosságuk számaránya szerint képviselik a választások során legtöbb szavazatot elért képviselők.

A megye élén a megyeelnök áll.

A megyének választott képvisellete van, amely a képviselő-testületi tagokból áll. Fontos szerep hárul a megyei főellenőrre is.

A megyeelnök felel a megyei döntésekért, például a megyei költségvetés felhasználásáért, a megyei képviselőtestület határozataiért.

Az önkormányzati megye hatáskörei

Megyei intézményeket alapít és működtet: például középiskolákat, múzeumokat, szociális- és idősothonokat (a megye határozza meg a szociális szolgáltatások díját), könyvtárakat, színházakat és más kulturális intézményeket, kórházakat (a megye leválthatja a kórház igazgatóját, elrendelheti a kórház eladását) és különféle közérdekű szolgáltatásokat biztosít. Rendelkezik a megye adóbevételeiből származó anyagi eszközökkel és a széleskörű megyei tulajdonnal.

Közlekedés

A megyék fontos feladatköre az úthálózat karbantartása, a másod- és harmadrendű utak és az autóbusz-közlekedés üzemben tartása. Az útjavítások fő forrása az útdadó és az európai uniós pénzalapok.

Oktatás

Az önkormányzati megye megteremti a nevelés és oktatás fejlesztésének feltételeit, különös tekintettel a középiskolákra és a továbbképzések fejlesztésére. A megyék döntenek az iskolaépületek felújításáról, az egyes oktatási intézmények osztály- és tanuló létszámáról.

Egészségügy

A megye felelőssége ez egészségügy feltételeinek megteremtése. Fennhatósága alá tartoznak egyes kórházak, az egyes osztályok egészségügyi szolgáltatásai, az egészségügyi ellátás színvonalának növelése.

Szociális szolgáltatások

A megye szociális és idősothonokat üzemeltet, megállapítja ezek szolgáltatásainak díját. Kidolgoztatja és jóváhagyja a szociális szolgáltatások fejlesztési tervét, együttműködik a községekkel, más jogi és természetes személyekkel a szociális szolgáltatást nyújtó intézetek és lakások építésénél.

Kultúra, sport, turizmus

Megteremti a kulturális értékek megalkotásának, bemutatásának és fejlesztésének feltételeit, és gondoskodik a műemlékvagyon védelméről. Koordinálja a testnevelési kultúra és a sporttevékenység, illetve a gyermekekről és az ifjúságról való gondoskodás fejlesztését. Figyelmet fordít az idegenforgalom vonzóbbá tételére.

Megyei dotációk

A megye életében nagy jelentőségűek a megyei támogatások, amelyek a települések, szervezetek, vállalatok és egyesek pályázataira megszavazott támogatásokat jelentik. Ezek nemcsak falunapokat, hagyományörző fesztiválokat vagy egyéb kulturális és sportrendezvényeket támo-

gatnak, hanem nagyobb mezőgazdasági vagy vállalkozási projekteket is.

Külkapcsolatok

A megyék a regionális és országos programokon túl több nemzetközi társulás tagjaként is szerepelnek, ezen felül fontos szerepet töltenek be a határon átnyúló kapcsolatok területén. A magyarok által is lakott megyék, amelyek a magyar határral érintkeznek, a partnerségi és együttműködési megállapodásokon túl a szlovák-magyar határon átnyúló kapcsolatok élénkítésén is fáradoznak.

Az önkormányzati megye tehát gondoskodik a régió sokrétű fejlődéséről és lakosai szükségleteiről. Ennek érdekében saját befektetési és vállalkozói tevékenységet is folytat. Költségvetési, támogatott szervezeteket és egyéb jogi személyeket alapít, illetve ellenőrzi azok tevékenységét. Részt vesz a természeti környezet kialakításában és megvalósításában, kialakítja a területén elhelyezkedő települések kölcsönös viszonyainak optimális rendezését szolgáló lehetőségeket.

A megye lakosa

Az önkormányzati megye hatásköreit nemcsak a megye képviselő-testülete és a megyeelnök gyakorolja, hanem a megye lakosai is, akik jogosultak megválasztani a képviselő-testületet, ugyanakkor jogosultak a képviselő-testületbe való megválasztásra; jogosultak megválasztani az elnököt és az elnöknek való megválasztásra. A megye lakosai jogosultak szavazni az önkormányzati megye által kiírt népszavazáson, részt venni a képviselő-testület ülésein, indítványokkal, panaszaikkal és egyéb beadványaikkal az elnökhöz, a testülethez és az általuk létrehozott szervekhez fordulni.

Az önkormányzati megye lakosa az a személy, akinek állandó lakhelye az önkormányzati megye területén fekvő községben van, aki él törvény adta jogaival, és felelősségteljes hozzáállással vesz részt megyéje működésében. Minden polgár joga és kötelessége hozzájárulni lakhelye és régiója előrehaladásához, de meglátásait, észrevételeit a képviselő-testület tagjai által ültetheti át, akiknek ő maga is bizalmat szavaz a megyei választások során.

Fiala Ilona

Több megyei képviselő ül majd be a képviselő-testületbe

A Pozsony megyei Szenci járásban az elmúlt időszakban egymandátumos körzetben választottak képviselőket a választópolgárok. Június végén a megyei képviselők - miután megemelték a képviselői helyek számát - módosították a körzeteket is, ennek köszönhetően Pozsonyban is módosultak a körzethatárok. Az eddig negyvennégy képviselő helyett a novemberi választásokon már ötvenet választanak meg a lakosok.

A Szenci járásban továbbra is négy választási körzet van, három körzet egy-egy mandátumos maradt, egy körzet pedig két mandátumossá vált. Az MKP, a XXI-es, a XXII-es és a XXIV-es körzetben érdekelt, a XXIII-asban a koalíciós partnerek indítanak jelöltet. A Magyar Községi Pártja az SaS, az OEaNO, a Nova, a KDH, az OKS és a Zmena zdola jelöltjeivel indul koalícióban. A fővárosban két körzetben érdekelt az MKP, a többi politikust a koalíciós partnerek jelölik. A III. körzetben, Vereknén, amelyet egymandátumossá alakítottak, Schwartz Zsuzsannát jelöli a párt. A IV. számú körzet Pozsonypüspöki, amely kétmandátumos körzet. A két jelölt közül az egyiket a Magyar Községi Pártja jelöli, Matuszny Katalin személyében.

A XXI-es körzet Szenc városa, ahol Németh Gabriella, Pozsony megye alelnöke indul újra a posztért. A XXII-es körzethez Sárfő, Boldogfa, Csataj, Nagyborza, Hegysúr, Hurbanfalva, Egyházfa, Királyfa, Dunasápújfalu, Új-

világ, Réte, Zonc és Magyarbél tartozik. Korábban ehhez a körzethez tartozott még Igram és Kápolna település is, de ezeket a XXIII-as körzetbe sorolták át a képviselők. Ebben a választási körzetben Gujber László megyei képviselő, Hegysúr község polgármestere indul a választásokon. A XXIV-es körzetet kétmandátumossá alakították át a képviselők. Ide tartozik: Dénesdorcsmisérd, Gútor, Szemet, Éberhard, Annamajor, Hidas, Csölle, Fél és Vök. Itt Pomichal István korábbi képviselő mellett Kenderessy Gábor indul a hatpárti koalíció nevében.

Kulturális központot építeni a zsinagógából

Németh Gabriella megyei alelnök, a Magyar Községi Pártjának szociális, családpolitikai és egészségügyi alelnöke harmadszor indul a megyei választáson. Szenc város képviselője, megyei választási körzete is maga a járási székhely.

Milyen prioritásokat fogalmazott meg az elkövetkező öt éves időszakra a szenci választók számára?

A közlekedési problémák, a dugók a közlekedési infrastruktúra fejlesztését követelik meg a megyei képviselőktől. Ezért az elkövetkező választási időszakban szeretnénk kiszélesíteni a Szenc és Németbél közötti körfogalmat, amely megkönnyíti majd az autópályára való feljutást. Ez eddig a rendezetlen telek-tulajdonviszonyok miatt nem valósult meg. A várossal közösen megépítjük a Szencet északról elkerülő utat. Ehhez még 2018-ban kidolgozzuk a tervdokumentációt, és az integrált regionális operatív programból szeretnénk fedezni a befektetést, amelynek összértéke 5,3 millió euró. A szenci zsinagóga felújítása már régóta várat magára. Ennek munkálatai még az idei évben elkezdődnek. Szeretnénk egy kulturális központot kialakítani, amelyben a magyar rendezvények is helyet kapnának. Az iskolaépületek karbantartását, felújítását is folytatni kívánjuk. Az a célunk, hogy iskoláink színvonala megfeleljen a huszonegyedik század követelményeinek. A mostani választási időszakban nagyon sok beruházást sikerült megvalósítani, de a szlovák gimnáziumban Szencen szeretnénk beépíteni a tetőteret és kialakítani egy nyelvi laboratóriumot. A magyar gimnázium épületében az óvodapedagógus tanulók részére szeretnénk kialakítani egy gyakorló óvodát, ezt a beruházást a város önkormányzatával tervezzük. Ezzel mérsékelni tudnánk azt a hiányt is, ami az óvodaköteles gyerekek elhelyezését érinti. A szenci gépészeti szakközépiskolát is szeretnénk teljesen felújítani. A szociális ügyek terén minden járási székhelyen, így Szencen is tervezzük egy megelőző központ létrehozását, itt a hétéves kort be nem töltött, születési rendellenességgel napvilágot látott gyermekeket kezelnek. Pozsonyban már van három ilyen intézmény, de fontos lenne a megye többi városában is kialakítani ilyen intézményeket. A dotációs rendszerből továbbra is támogatni kívánjuk a szociális szolgáltatást nyújtó intézményeket, így a Nefelejcs Házat és a Betániát is. A jövő évi költségvetésben 5 százalékkal megemeljük a szociális szolgáltatásokra nyújtandó összege.

A megyei önkormányzat a támogatási rendszernek köszönhetően támogatja a kulturális rendezvényeket, társulásokat. Az idei évben megemelt összeg került szétosztásra, de még ez is kevésnek bizonyult.

nyult. Tervezi a megyei önkormányzat a szétosztandó összeg megemelését?

A kultúra és a kulturális örökség védelme területén folytatni szeretnénk a megye dotációs rendszeréből a kulturális szervezetek és társulások, helyi színjátszó-csoportok támogatását. Pozsony megye a 2017-es évben 980 ezer eurót osztott szét a települések és a polgári társulások által benyújtott pályázatokra. Az október 29-én esedékes megyei közgyűlésen kerül meghatározásra a jövő évi költségvetés keretösszege, illetve az is, hogy a költségvetés hány százalékát fordítjuk a támogatási rendszerre, és azon belül mennyit a kultúrára. Tekintettel arra, hogy a járás területén nincsen megyei fenntartású kulturális intézmény, szeretnénk, ha a pályázati rendszeren keresztül pótolnánk ezt a hiányosságot, és így több pénz jutna a járás területén megvalósuló rendezvényekre. Ezért az október végi testületi ülésen támogatni fogjuk a kultúrára szánt támogatási összeg megemelését.

Közlekedés és idegenforgalom

Gujber László Hegysúr község polgármestere, megyei képviselő is újra méretteti magát a november 4-ei választásokon. Képviselőként a régiófejlesztési bizottságban és a közlekedési bizottságban is dolgozott.

Pozsonyban és környékén, így a Szenci járásban is gondot okoz az úthálózat, amelyet minden szakértő szerint bővíteni kellene. A néhány éve elfogadott megyei régiófejlesztési tervbe a minisztériummal egyeztetve több új út megépítése is bekerült. Mi a helyzet jelenleg?

A sajtó gyakran szól arról, hogy a régió útjain a közlekedési dugók mindennaposak. A megye fejlesztési tervébe a közlekedési minisztériummal egyeztetve kerültek be azok az útszakaszok, amelyek megépítése enyhíthetné az áldatlan állapotokat. A régió lakosságának továbbra is minden új útszakasz, elkerülő út és körgyűrű megépítése enyhülést hozna, tehát prioritásként kell azokat kezelni. A körforgalmak építése pedig azért került be a tervekbe, mert a közlekedésbiztonság szempontjából elengedhetetlen több kereszteződés átalakítása. Az úthálózat felújítása is napirenden van.

A Kis-Duna közelsége és a Szenci járás adottságainak köszönhetően a turizmus

és régiófejlesztés területén is van tenni-való. Miben tud segíteni a megyei önkormányzat a falvaknak, milyen terveik vannak a jövőre nézve?

A turizmus és régiófejlesztés területén a 2017-es dotációs rendszerből 450 ezer eurót osztottunk szét. Több település kapott támogatást, amelyek a Duna és a Kis-Duna mentén fekszenek, így például Vök, Szemet, Fél, Magyarbél, Dénesd, és a Pro Eberhard polgári társulás is. Sikeres volt a megye két pályázattal, amelyek az idegenforgalmat erősítik, az egyik a Sacra Velo, amely öt megye jelentős szakrális és búcsújáráshelyeit köti össze. Ez a Magyarország – Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Programnak köszönhetően valósul meg. Ez egy zárandok-kerékpáros útvonal, amelynek szlovákiai része 266 kilométer hosszú. A Pozsony megyei szakasz Jurava 2. néven ismert. A másik projekt a Kis-Duna és a Mosoni Duna mentén elterülő települések kulturális örökségének megőrzését hivatott szolgálni és a vízi turizmust fejlesztése a célja. Ebben a pályázatban Fél és Hegysúr község is érintett. A befektetés 2018-ban valósul meg.

Az Apponyi kastély felújítása fontos feladat

Kenderessy Gábor először méretteti meg magát megyei önkormányzati választáson, az éberhardi képviselő-testületnek viszont tagja, az ott szerzett tapasztalatokat fel kívánja használni a megyei politikálásban is.

A Szenci járás négy választási körzete van osztva, ennek köszönhetően a megválasztott képviselők könnyebben tudják tartani a kapcsolatot a választóikkal, ebben pedig hasonlít a helyi önkormányzati választáshoz. Fel tudja majd használni a település képviselő-testületében szerzett tapasztalatokat a megyei politikai színtéren?

Segítséget jelent, hogy helyi képviselő vagyok. Ez az ösvény és a kapu a nagy út felé. Először azt gondoltam, megpróbálom, ma már látom, hogy mekkora a tét, van értelme megharcolni a posztért, hiszen komolyan gondolom, hogy segíteni szeretnék. A koalíciót, amelyiknek az MKP is tagja, a tisztaság motiválja, a nagypolitikában sok olyan eseményre világítanak rá, ami bizonyítja, hogy

jó felé szeretnék irányítani az országot. A község vagy város önkormányzata a legkisebb egység, amely irányít egy közösséget. A legapróbb problémákkal és megoldásra váró dolgokkal itt szembe-szül az ember, akár a jó szomszédi kapcsolatokra is gondolhatunk ez alatt, amelyek az egyének életét befolyásolják. A községek vezetőinek kell megoldaniuk a település biztonságát, közutakat felújítani, de például a vendéglők nyitvatartási idejét is a település önkormányzata határozza meg. Erre épül rá a megyei szint, az úthálózattal, a szociális ügyekkel, az egészségüggyel, az oktatással. Igaz, hogy a törvényeket az állam hozza, de a megyei képviselők a kerület területén történő dolgokba bele tudnak szólni.

Éberhard az elmúlt két választási ciklusban szlovák településekkel volt egy körzetben, az onnan megválasztott képviselőnek nem volt fontos a település. Most átkerült abba a körzetbe a község, ahol élnek magyarok. Éberhardiként a Szenci járás legnagyobb választási körzetét képviselheti majd, milyen személyes prioritásokat fogalmazott meg?

Három olyan célkitűzést említhetek meg, amely fontos, de nemcsak nekem, hanem az egész falunak. Az egyik Éberhard magyar kulturális életének megtartása, továbbadása, támogatása. A megyei önkormányzat az előző évekbe is támogatta a Csemadokot, de ez után is fontos, hogy megmaradjon ez a támogatás, már csak azért is, mert egyre kisebb az arányunk a településen és a régióban. Településünk szívében található az Apponyi kastély. Azt látjuk, hogy a kiürített épület, amelyben korábban középiskola működött, szinte pusztul, ugyan a megye megjavította a tető egy részét, de ez kevés, hiszen az egész tetőszerkezetet ki kellene cserélni. Az éberhardiak úgy látják, a kastéllyal nem történik semmi, számomra is prioritás, hogy felújítsuk ezt a csodás épületet. A kastélynak a magyarok számára üzenete is van, hiszen Apponyi Albert ide menekült a tanácsköztársaság idején. A település és a megyei önkormányzat is ki tudná használni az épületet és a parkot rendezvényekre. A harmadik fontos célkitűzésem a közlekedés és ezzel összefüggésben a területrendezés is. Egyre borzalmasabb és sűrűbb a forgalom. A falvak rengeteg utcát nyitottak meg, nem gondolva arra, hogy nincsen rá infrastruktúránk. Az új lakóknak új iskola és óvoda kell, mióta helyi képviselő vagyok, állandóan az iskola bővítését próbáljuk

megoldani, erre megoldást kell találnunk, akár megyei szinten is. Az utak leterheltségét csak az utak bővítésével lehet elérni, a tervek készen vannak, minden új út megépítése segíti a régió közlekedését. A szociális ügyek és az oktatás területén is van tennivaló. Bízunk abban, hogy a koalíció jól szerepel, és a céljainkat sikerül elérnünk.

A közlekedési gondokat meg kell oldani

Pomichal István, az MKP megyei frakciójának vezetője, Fél község polgármestere harmadik választási időszakban képviselő. A novemberi választáson ismét megméretteti magát.

A Szenci járás választási körzetei is megváltoztak. Az átalakulásnak köszönhetően Éberhardot a huszonnegyedik körzethez csatolták és így az kétmandátumossá vált. Miért támogatta a körzet határainak és a mandátumok számának módosítását?

Az egymandátumos körzetek kialakítása politikai céllal történt, a megye akkori vezetése így szerette volna befolyásolni a Szenci járás választási eredményeit. Nem sikerült a tervük. Amikor az egymandátumos körzeteket kialakították, nem vették figyelembe a kataszteri határokat és a természetes régiók határát. Éberhard és a körzetem többi települése is a Kis-Dunától délre, a Csallóközben terül el. Ez a település Cseklésszel és Pozsonyivánkával volt eddig egy körzetben, de szinte semmi nem kötötte őket össze. Nem mellékes, hogy Éberhard a féli iskolakörzethez tartozik. A magyar gyermekek első osztálytól ide járnak, a szlovák gyermekek pedig a felső tagozatot itt látogatják. A lakosság aránya is nőtt, ennek köszönhető, hogy a körzet kétmandátumossá vált. Éberhard végre a természetes régiójához kapcsolódik. Az emberek közötti kapcsolatok is sokkal szorosabbak, egyrészt az iskolák miatt is, másrészt a nemzetiségi összetétel miatt a családi kapcsolatok is sokkal erősebbek azokkal a falvakkal, amelyekhez most átkerült Éberhard.

Milyen prioritásokat tűzött ki az elkövetkező időszakra?

Pozsony közelében mindenki érzi, hogy a közlekedéssel óriási gondok vannak, már nemcsak Pozsonyban, hanem a já-

rás területén is nagy a probléma. Meg kell oldani a megyei és a községi utak közötti harmonizációt, és új utak, körforgalmak kiépítésére is szükség van. A megyei önkormányzat csak a hozzá tartozó utakat tudja karban tartani, felújítani, vagy a kereszteződéseknel körforgalmat építeni, de tervezzük több körforgalom megépítését. A községek és a megye területfejlesztési terveit is összhangba kell hozni. Amennyiben a községek módosítanak, annak a megyei tervekkel is összhangba kell kerülnie, csak így kerülhetők el a félreértések. Sokszor hallani a középiskolák optimalizálásáról. Az önkormányzat az intézmények épületeinek felújításán dolgozik, fontos, hogy iskoláink színvonalasak legyenek, hogy a diákok megfelelő körülmények között tanuljanak. Ezzel összefüggésben el kell mondanom, hogy az én választási körzetemben eddig nem volt középiskola, Éberhard idecsatolásával viszont az ottani intézményről is gondoskodnunk kell. Nem mellékes, hogy a megye területén lévő magyar nyelven oktató iskolákat is segítsük. Nem járásunk területén van a malackai kórház, de annak felújítását is támogatjuk. A kórház a megye tulajdonát képezi. Az éberhardi kastély, a kastélyban lévő kápolna és a park felújítása is a prioritásaink között szerepel. Azt tervezzük, hogy a felújítás után a helyi önkormányzat használhatná a kastély egyik szárnyát, a többi termet pedig a megyei önkormányzat használná. Az épületben létrehoznánk a Duna-menti Művelődési Központot, hogy a járásunk területén is legyen egy megyei kulturális intézmény. A megye területén van, de az egész Csallóközt érinti, illetve az ivóvíz-készletet, a volt vegyi üzem vereknyei veszélyeshulladék-lerakata, amelynek felszámolása mindannyiunk érdeke.

Az integrált közlekedésnek hatékonyak kell lennie

A III. számú körzetben, Vereknyén Schwartz Zsuzsanna megyei és helyi képviselő a Magyar Közösség Pártjának jelöltje. A képviselő hívta fel a figyelmet a volt vegyi üzem vereknyei veszélyeshulladék-lerakatára, amely a mai napig szennyezi ivóvízkészletünket.

Körzetét egymandátumossá alakították át, a javaslatot támogatta. Miért? Milyen előnye lehet annak, ha egy személy képvisel egy városrészt a megyei önkormányzatban?

Verekyének már több mint húsz-ezer lakosa van. Őslakosként a szívügyem a városrész és az itteni lakosság. Verekyeiként azonban sokkal nehezebb megmérettetni közösen a ruzsinovi majdnem nyolcvanezres lakótelep jelöltjeivel, másrészt: mások a lakótelepen élők problémái is. Fennállt tehát a veszélye annak, hogy a korábbi körzetből verekyei képviselő nem, csak ruzsinovi kerül be a testületbe. Ezért is öröm számomra, hogy végre külön választási körzet lett ez a városrész. Korábban Pozsonypüspökivel voltunk egy körzetben, majd 2009-ben Pozsonypüspöki külön körzetté vált, Verekyét pedig Ruzsinovhoz csatolták. Az akkori vezetés célja az volt, hogy minél többen kerüljenek be a Smer jelöltjei közül. A tervük nem valósult meg, de a körzetek módosításával mostanáig várni kellett. Az egymandátumos körzetnek több előnye is van. A választók tudják, kihez forduljanak, hiszen közülük való vagyok. Helyi képviselőként is dolgozom, az elérhetőségeim nyilvánosak. Telefonon és e-mailban viszont több ruzsinovi polgár keresett fel, mint helyi, ez annak is köszönhető, hogy a verekyeikkel akár a templomban, vagy a temetőben is összefuthatok, és beszélhetünk a gondokról, elmondhatják javaslataikat. A ruzsinoviak megkeresése viszont gyakran nem megyei, hanem helyi problémát vetett fel, de igyekeztem segíteni, hiszen a képviselőtársaimnak tudtam tolmácsolni a kéréseket. Megyei képviselőként nemcsak a városrész lakosságának érdekeit tartom szem előtt, hanem minden lakosét. Ezért volt fontos a vegyi üzem lerakatára felhívnia figyelmet, hiszen ez az egész megye és a Csallóköz ivóvízkészletére hatással van. A megoldástól még messze vagyunk, de bízom benne, hogy hamarosan történnek előrelépések, a megyei önkormányzat a tőle telhetőleg legtöbbet megtette az ügy érdekében.

Milyen célokkal indul neki az elkövetkező ötéves ciklusnak?

Ahogy mások, én is a közlekedési problémákat emelném ki. Kiemelten fontosnak tartom a pozsonyi integrált közlekedés hatékonyabbá tételét, fejlesztését. A járatoknak kapcsolódnuk kellene egymáshoz. Verekyét is érinti, hogy a közeli településekről autóval járnak be az emberek dolgozni, ha lenne megfelelő tömegközlekedés, ha a járatok egymáshoz kapcsolódnának, akkor talán kihasznál-

Matuszny Katalin

tabb lenne a tömegközlekedés. Ha például a Pínióvá utcán, a vasúti megállónál lenne megállója a Slovak Linesnak, és megfelelően kapcsolódnának egymáshoz a járatok, kihasználtabb lehetne a közösségi közlekedés. A másik megoldás egy központi parkoló kialakítása lehetne a város szélén, ahol az emberek biztonságban otthagynák az autójukat, és ahonnan aztán tömegközlekedéssel könnyen bejuthatnának a városba. Jobban át kellene gondolni a járatokat és bevonni más szolgáltatókat, közlekedési vállalatokat is, akár a magán vasúti társaságokkal való együttműködést is, hogy valóban elérhető legyen az integrált közlekedés a megye minden lakosa számára.

Támogatni a magyar kultúrát

Matuszny Katalin jelenleg Pozsonypüspöki városrészben önkormányzati képviselő. Korábban indult az európai parlamenti választásokon is. Első alkalommal méretteti meg magát a megyei választáson.

Milyen célkitűzései vannak?

Személyes célkitűzésem, hogy minél több pénz jusson a magyar kultúrára. Köztudott, hogy az anyanyelv megőrzésén kívül a kultúrának van a legnagyobb nemzetmegtartó szerepe. Nem mellesleg a kulturális rendezvényeknek közösség-építő szerepük is van, hiszen közösségi élményt nyújtanak. Ezért tartom fontosnak, hogy a támogatási rendszerből

Schwartz Zsuzsanna

a magyar kulturális egyesületek is pályázati forráshoz jussanak. Fontosnak tartom a közlekedésünk javítását is. Aki a fővárosban közlekedik, az tapasztalja, hogy ezen a téren van tennivaló bőven. A másik nagyon fontos probléma, ami megoldásra vár, az a környezetvédelem. A verekyei veszélyeshulladéklerakat felszámolása közérdekű feladat. A lerakat nemcsak a püspökiek és a verekyeiek vizét veszélyezteti, hanem az egész Csallóközét. Püspökön nincsen magyar tanítási nyelvű középiskola, de a megyében vannak, és ugyan a választási körzetem Pozsonypüspöki, az egész kerület lakosságának érdekeit kell szem előtt tartani és persze a magyarságét. A magyar tanítási nyelvű középiskolák támogatása nagyon fontos feladatunk.

Pozsonypüspöki kétmandátumos körzet, a koalíció másik jelöltje ebben a körzetben Mikuláš Krippel. Milyen kampánystratégiában gondolkodnak?

Fontos a személyes kapcsolattartás, sokan ismernek, hiszen helyi képviselő vagyok. Nagyon sok rendezvény van Pozsonypüspökön, amelyekre járok, nemcsak a kampány időszakában, hanem egész évben. A Csemadok rendezvényeinek is állandó résztvevője vagyok. Kampányrendezvényt nem tartunk, inkább a személyes kapcsolatok építésére helyezük a hangsúlyt.

Neszmeri Tünde

Fotó: a szerző és archívum

Iskola- és útfelújítások, kerékpárutak Nagyszombat megyében

A Galántai járás a Nagyszombati kerület közigazgatási egysége. A 2011-es népszámláláskor a járás lakosságának 35 százaléka vallotta magát magyar nemzetiségűnek. A Magyar Közösség Pártja a megyében önállóan indul, hét képviselő-jelölttel vág neki a november 4-ei választásnak, a Nagyszombat megyei elnöki posztra a párt a galántai járásbeli Berényi Józsefet jelölte.

A kerékpárutak kiépítése fontos a régióknak

Agócs Gergely Királyrév község és Nagyszombat megye önkormányzati képviselője, végzettségét tekintve politológus. A megyei önkormányzatban a közlekedési biztosságban dolgozik.

A választási ciklus vége felé sokan értékelik az elmúlt négy évet. Hogyan látja, mennyire sikerült a négy évvel ezelőtti ígérek betartása?

Nagyon erős frakcióval dolgoztunk az elmúlt négy évben, ennek köszönhetően sok célunkat sikerült elérnünk. Az volt az elsődleges célkitűzésünk, hogy abból a pénzüsszegeből, amit a megye beruházásokra fordít, arányosan kerüljön a kerület magyarok által lakott régióiba is. Ezt sikerült elérnünk, a Dunaszerdahelyi és a Galántai járásban is számos befektetés megvalósult. Ez nagyban tükröződik az

útfelújításokban, az önkormányzati épületek, intézmények felújításában. Több olyan feladat van, amellyel még dolgozunk, több útszakasz még felújításra vár, ezek közül számos még az idei évben megvalósul. Pozitívan értékelem az elmúlt négy évet. Néhány esetben, sikerült azt is elérnünk, hogy arányaiban a megye déli területére nagyobb összegű befektetés érkezzon, mint a többi részre.

Milyen feladatok várnak még az önkormányzatra, milyen célokkal vág neki az új választási időszaknak?

A jövőre nézve a kerékpárutak kiépítésében nagy lehetőségeket látok, az idei évben megkezdődik több szakasz kiépítése, és éppen ez az a terület, amelyre a mi két járásunk többet kap, mint a többi régió. Ez azért is fontos, mert a turisztikai lehetőségek így tovább bővülnek. A községek és városok pályázatokat nyújtottak be, és ezek alapján dönt el, hogy hol épülnek

meg a bicikliutak, a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás települései szép számban nyújtottak be pályázatot, viszont a többi járásból nem kaptunk projekteket, így elmondható, hogy ebből a szempontból elsősorban a mi két járásunk fejlődik majd a közeljövőben. A jövőben is szeretnénk segíteni a helyi önkormányzatokat, hogy minél több kerékpárút megépüljön, szeretnénk a nagyobb turisztikai régiókat összekötni, illetve figyelembe vesszük az utak kiépítésénél a kerékpárosok biztonságát is. E mellett a közutak felújítása is nagyon fontos, és ezt a közlekedési biztosság tagjaként is mondom, hiszen látom, mennyire sok munka vár még ránk, annak ellenére, hogy sikerült több útszakaszt felújítani. Annak ellenére, hogy most véget ér egy időszak, a fejlesztések nem fejeződnek be, számos projektet elkezdtünk, amelyek várhatóan még az idei évben, de a választások után, illetve a következő években fejeződnek be.

A tömegközlekedést is meg kell tartani

A Magyar Közösség Pártjának korábbi elnöke, **Berényi József** Alsószeli önkor-

mányzati képviselője, Nagyszombat megye alelnökeként tevékenykedik. Négy évvel ezelőtt, amikor még két fordulóban választottak megyeelnököt a polgárok, a második fordulóig jutott. A változások után már csak egy körös lesz az elnökválasztás is. Berényi József az elnöki és a képviselői posztért is indul.

Az elmúlt négy évben látványos volt a fejlődés Nagyszombat megye két magyar járásában. Milyen befektetéseket sikerült megvalósítani, ami nagyban segítette az ott lakók életét?

A Dunaszerdahelyi és a Galántai járáshoz tartozó intézmények jelentős támogatásban részesültek. Több intézményt teljesen felújítottunk, modernizáltunk. Anyagiilag támogattuk a Csallóközi Könyvtárat, a Csallóközi Népművelési Központot, a Csallóközi Múzeumot. A tallósi malom is teljesen megújul. Látványos munka az utak felújítása, de ezekre már nagy szükség volt a közlekedésbiztonság miatt is. A munkát egész nyáron folytattuk, az őszi folyamán pedig tovább dolgozunk. Ami a közlekedést illeti, bár nagyon sokan személyautóval járnak, a tömegközlekedést kevesebben használják, de Nagyszombat megye közel 13 000 000 euróval támogatja a régió buszjáratainak működését. Mindezt annak ellenére, hogy évről-évre csökken az utasok száma. De fontos volt számunkra, hogy megőrizzük a járatokat, és reményeink szerint a jövőben is tudjuk tartani ezt a szintet. Fontos célunk volt, hogy a kerület járásából egyet se diszkrimináljunk. Szerencsére elértük, hogy a megye kiegyensúlyozottan kezeli az egyes járásokat, így végre a Galántai és a Dunaszerdahelyi járásban is számos fejlesztés megvalósulhatott. Fontos célunk a magyar nyelvű középiskolai oktatás megfelelő biztosítása, a megye területén több olyan gimnázium és szakközépiskola

van, amelyben magyar nyelven tanulhatnak a diákok. Ezek felújítását megkezdtük, az iskolaépületek karbantartása és felújítása olyan feladat, amellyel biztosítani tudjuk a megfelelő körülményeket. Vannak intézményeink, ahol a csökkenő diáklétszámmal küzdünk, de nem szeretnénk bezárni egy iskolát sem. Szerencsére a határon átnyúló együttműködésen belül ki tudtuk használni a magyarországi határ menti megyékkel is a jó kapcsolatokat. Nagyszombat megye Komárom-Esztergom megyével, Győr-Moson-Sopron megyével és a Pest megyei önkormányzattal működik együtt. A határon átnyúló nagypályázatok területén bicikliutak, zarándokutak épülnek, és múzeumokat újítunk fel. Köztudomású, hogy a Sacra Velo pályázatban sikeresek voltunk, ez nagyban érinti a mi megyénk szakrális emlékhelyeit is.

Megeyi képviselőként, elnökként milyen célokat tartana fontosnak?

Ahogy a helyi önkormányzatoknál, úgy a megyeinél sem áll meg a munka a választások miatt, számos projektet elkezdtünk, de nem tudunk befejezni a választási időszak végére. Tehát a munka folyamatos. Ugyanakkor azt szeretném, szeretném folytatni, amit elkezdtünk. Az utak felújítása állandó feladat, mint ahogyan az iskolák és a megyei intézmények felújítása, állagának megőrzése is. Mivel az oktatási intézmények nagy konkurenciaharcnak vannak kitéve, ha nem akarjuk, hogy a diákok máshova menjenek, ha nem akarjuk, hogy a mi iskoláink kiürüljenek, akkor legalább annyit meg kell tennünk, hogy az épületeinket rendben tartjuk, és felszereljük a lehető legmodernebb módszertani eszközökkel. Az oktatás színvonalát mi így tudjuk biztosítani, a többi már az iskolák vezetőin és a pedagógusokon múlik. A községeket a kispályázatokból tudjuk

támogatni, ezek összegét az előző évekhez képest megemeltük, azt tervezzük, hogy tovább növeljük azt az összeget, amit a támogatási rendszerből kioszthattunk. Erre a polgármesterek és a szervezeti vezetők szerint is nagy igény lenne. A régió adottságait kihasználva jobban oda szeretnék figyelni a turizmusra, idegenforgalomra és a műemlékek védelmére is. Ezen a területen a már említett határon átnyúló együttműködési pályázatokat is jól ki lehet használni. A kerékpárutak kiépítése is elsődleges célunk. Azt szeretnénk, hogy járásaink magyar lakosság otthon érezze magát szülőföldjén.

Jó munkát végeztünk

Bíró László pedagógus, a galántai városi és a Nagyszombat megyei önkormányzat képviselője. A Nagyszombati kerületben élő magyarság abban a szerencsés helyzetben van, hogy a fiataloknak az alapkola után több lehetőségük is van magyar nyelven tovább tanulniuk a megyei fenntartású iskolákban.

Milyennek értékeli az iskoláik helyzetét? Milyen eredmények születtek ezen a területen?

A megyei önkormányzatok egyik legfontosabb jogköre az oktatásügy, de kevesen tudják, hogy ezen belül csak a középiskolai hálózat tartozik a megyékhez. Az oktatás menetét szakmailag szintén nem tudjuk befolyásolni, hiszen annak módszertanába és az tantervekbe nem szólhatunk bele. Amit meg tud tenni az önkormányzat, az is nagyon fontos, ez pedig az intézmények épületeinek karbantartása. Ezen a területen pedig nagyon sokat tett az elmúlt négy évben a Nagyszombat megyei önkormányzat. Minden iskolában sikerült beruházásokat juttatni. Felújítottuk az iskolák épületét, nyílászárókat cseréltünk, tetőket cseréltünk. Ami tehát a megye hatáskörébe tartozik, azon a területen komoly munkát végeztünk el. A szakoktatást a szlovák kormány a szavak szintjén prioritásként kezeli, de elmondható, hogy az mégis krízisben van, ezt csak a minisztérium szintjéről lehet megoldani. A megyei önkormányzat tett próbálkozásokat, hogy a színvonalat emelje, de a saját jogkörén belül mozoghat csak. Ezt a problémát csak országos szinten, egy komplex megoldási javaslattal lehetne kezelni. Amit mi, képviselők megtehetünk, az a felújítások támogatása volt, ezen a területen pedig jó munkát végeztünk.

A választások előtt sokan megfogalmazták prioritásaikat. Ön milyen ígéretekkel vág neki a választásoknak?

Elsősorban teljesíthető ígéreteket teszünk. Nagyszombat megyében a magyar képviselőknek már az elmúlt időszakban is az

volt az elsődleges célja, hogy a megyén belül a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás is megkapja azt, amit arányaiban jár az ott lakóknak. Nem engedhetjük meg, hogy leszakadjon a két járás. Ez értendő az utak karbantartására, a kultúra támogatására, az oktatási és szociális intézményekre is. Az a célunk továbbra is, hogy megkapják a járások azt, ami nekünk jár. Ezt eddig sikerült tartanunk. Kimutatható, hogy a két járásba a lakosok számát és a terület nagyságát tekintve százalékarányosan annyi támogatás jött, mint a többi régióba. Ez nemcsak az én érdemem, hiszen egyedül erre képtelen lenne egy képviselő, az MKP-nak ezt a folyamatot kell követnie, hogy ezen az úton tudjunk tovább haladni. Az utak felújítását és az ingatlanberuházásokat is folytatni kell – ez alatt az oktatási, a szociális és a kulturális intézményeket is értem. Ezek a prioritásaim. Szeretném, ha sikerülne megreformálni a szakoktatást is, de mint említettem, ez országos probléma és miniszteri hatáskör, de ami rajtunk múlik, azt megteesszük.

A szépkorúak megsegítése a cél

Forró Krisztián megyei képviselőként tevékenykedik, négy évvel ezelőtt fogadalmat tett, ha tagja lesz a megyei önkormányzatnak, szervezetet alapít a szépkorúak számára. Fogadalmát megtartotta, megalakult és működik a megbecsültek társasága.

Az elmúlt négy évben mit tapasztalt, milyen az együttműködés a szlovák pártokkal, politikussal a megyei önkormányzaton belül?

A Magyar Közösség Pártjának frakciója a legerősebb a testületben. Fontos politikai tényezővé váltunk, ennek köszönhető, hogy eredményeket tudunk felmutatni a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás lakosai felé. A negyven tagú képviselő-testületben tizenketten az MKP frakciójának tagjai. Elsősorban ennek köszönhető, hogy kerékpárutak épülnek, ami egyébként nem megyei hatáskör, viszont nagyon fontosnak tartjuk a kerékpárutak kiépítését, ezért kezdeményezte az önkormányzat és Berényi József megyei alelnök a megépítésüket. A Galántai járásban már ebben az évben megkezdődik az építkezés, és néhány szakasznak a megépítése az idei évben be is fejeződik. Októberben elkészül a Vága és az Alsószerdahely közötti szakasz, ahol a

Vág partján egy rész már le van aszfaltozva, ezt folytatva készül el a két település közötti rész. A kerékpárosok, görkorcsolyázók a Vág partján, amely nagyon szép, jóval hosszabb szakaszon tudnak majd közlekedni. Tallóson is elkészül egy rész. A kerékpárutaknak köszönhetően fejlődik a turizmus, ismertebb lesz a régió, gazdasági hozadéka is van a befektetésnek. A távlati célunk, hogy egy teljes hálózat elkészüljön, egészen Dunaszerdahelyig. Egyébként nemcsak a kerékpárutak kiépítése nagy előrelépés. Minden annak köszönhető, hogy erős képvisellete van az MKP-nak megyei szinten. Soha ennyi pénzt nem fektetett a megye a magyar középiskolák felújításába, mint az elmúlt négy évben. Ahhoz, hogy ez folytatódhasson, fontos, hogy minél több képviselője legyen a közösségünknek. Mint tudjuk, egy képviselővel nehéz csodát tenni, a mostani sikerek tehát annak köszönhetőek, hogy erős volt a frakció és meg tudtunk állapodni a többi képviselővel a prioritásokban.

A megyei önkormányzat egyik feladatköre a szociális ellátórendszer fenntartása, a szociális otthonok fenntartója sok esetben a megye. Néhány éve kezdeményezte a Megbecsültek Társaságának létrehozását, amely a régió nyugdíjasainak nyújt szolgáltatásokat. Sokszor találkozik velük, milyen módon lehet meggyőzni ezt a korosztályt, illetve a többit is, hogy elmenjenek választani? Hiszen ez az ő érdekük is. A négy éve a választás előtt tettem egy ígéretet, hogy amennyiben bekerülök a megyei képviselő-testületbe, az egyik feladatomban tekintem majd a szépkorúak még intenzívebb felkarolását. A Megbecsültek Társaságát a választások után megalapítottuk, és ma már több mint ezer taggal működik a szervezet. Nemcsak ki-rándulásokat és előadásokat szervezünk a tagoknak, hanem ingyenes jogsegélyszolgálatot is, hiszen erre is igény van. Ahhoz, hogy ez a szervezet tovább nőjön, fontos, hogy annak tagjai képviseltessék magukat a lehető legtöbb helyen, ahonnan segíteni lehet nekik. A társaság tagjai és családtagjaik pedig azzal járulhatnak hozzá ehhez, hogy amikor döntést kell hozni, akkor azokat támogatják, akik segíteni tudnak, akarnak az idősebb generációnak.

Végrehajtható döntéseket hozni

Klabuzai Andrea jogász, önkormányzati képviselő Hidaskürtön. Az önkormányzatok működését jól ismeri, hiszen dol-

gozott a Nagyszombat megyei hivatalnak is, jelenleg Dunaszerdahely város polgármesterének kabinetjét vezeti.

Önkormányzati képviselő, jogászként több önkormányzat munkáját segítette. Milyen tapasztalatokat szerzett az önkormányzati munka területén?

A Komenský Egyetem Jogi Karán végeztem Pozsonyban. Több évig a magánjog területén tevékenykedtem. Később közjoggal, közügyekkel kezdtem el foglalkozni, az államigazgatásban, illetve a közigazgatásban dolgoztam. Jelenleg a dunaszerdahelyi városházán a polgármesteri kabinetet vezetem. Mindezek mellett tizenötödik éve, azaz a negyedik választási időszakban önkormányzati képviselő vagyok Hidaskürtön. Az MKP ajánlására még 2005-2006-ban a Galántai Körzeti Hivatal előjárója lehettem, később pedig a Nagyszombat Megyei Önkormányzati Hivatal alkalmazottja voltam. A nemzetközi jogi, protokoll és szervezési osztály vezetőjeként lehetőségem nyílt megismerni a megyei hivatal bonyolult útvesztőit. Ez az osztály biztosította ugyanis többek között a megye képviselő-testülete számára a megtárgyalandó anyagok összegzését. A készített tervezeteken, javaslatokon keresztül lehetőségem nyílt betekinteni a megye valamennyi osztályának és főosztályának munkájába, és így egy egységes képet kapni a megye hatásköréről, munkájáról, annak fontosságáról. A 2009-es megyei választásokon, a pártszakadás évében, a Galántai járás jelöltjeként indultam, három további képviselő-jelölt társammal együtt - sajnos - sikertelenül.

Az előző választáson nem indult. Mi változott azóta, és milyen prioritásokat foglalmazott meg?

Az azóta eltelt időszak tapasztalatából kiindulva szükségesnek tartom egy erős magyar képviselet létrehozását a „megyei parlamentben”, annál is inkább, mert a Galántai járás esetében egy nemzetiségileg osztott járásról beszélünk. Fontos tény, hogy a községi önkormányzati képviselet után a regionális képviselet áll a polgárokhoz a legközelebb, hiszen a megyei közgyűlés olyan területeket érintő fontos kérdésekről dönt, amelyek a polgárok, idősek, fiatalok, családok napi életéhez, létéhez, munkájához, iskoláztatásához, vagy éppen egészségügyi vagy szociális ellátásához elengedhetetlenül szükségesek. Céлом, hogy a magyarok által lakott járásokban is odafigyeljünk ezekre a szakterületekre. A megyei fenntartású középiskoláink működtetése, beleértve a magas szintű anyanyelvi oktatás biztosítását, a szociális szolgáltató intézmények fenntartása a szociálisan rászorulóknak számára, a színvonalas egészségügyi ellátás, régióink kultúrájának fejlesztése, műemlékeink és kulturális értékeink megőrzése, kiváltképp anyanyelvi kultúránk ápolása, mind a megye feladata, nekünk ezekre a területekre hatványozottan oda kell figyelnünk. A régió gazdaságpolitikájának alakítása, a területfejlesztés és környezetvédelem, a regionális fejlesztés, tehát hogy hogyan alakítsuk régióink arculatát, végső soron a megyei közgyűlés kezében van. A vállalkozók támogatása, az idegenforgalom és regionális együttműködés, hogy egy élhetőbb régiót teremtsünk, és tapasztalatokat cseréljünk

hozzánk hasonló területi egységektől, szintén megyei hatáskör. Mindezek megvalósításába csak akkor tudunk beleszólni, ha megfelelő számú képviselettel rendelkezünk.

Összességében a megye hatáskörei nagy jelentőséggel bírnak, és az ebből fakadó döntések az egész régióra kihatással vannak, már csak ezért is fontos, hogy a magyar választók tudatosítsák, mennyire fontos, hogy elmenjenek választani, és ne feledjük, ezúttal 5 évre választunk képviselőt. Törekednünk kell arra, hogy a megyei önkormányzatban jó és törvényes döntések születessenek, hogy ezek a döntések végrehajthatóak legyenek. A döntés meghozatalához azonban megfelelő számú képviseletre van szükségünk.

A duális képzés nehezen indul

Pék László Nagyszombat megyei képviselő. Az elmúlt választási időszakban az oktatási, kulturális és sportbizottság elnökeként tevékenykedett. Nagyszombat megyében több olyan középiskola működik, amelynek a tanítási nyelve a magyar. A gimnáziumok mellett több ilyen szak- középiskola is van.

A kormány a szavak szintjén prioritásként kezeli a szakoktatást. A megyei önkormányzat mint iskolafenntartó az intézmények állagának megóvásában, fejlesztésében tudja segíteni az oktatást. Merre tart a szakoktatás?

Nagyszombat megyében az MKP képviselői az oktatásügy területén együtt-

működnek az oktatási szakosztállyal és a megyeelnökkel, bekapcsolódnak a megye által fenntartott iskolák iskolatancsánának munkájába. Évről évre sikerült beruházási támogatásokat szerezni a magyarok által lakott két járásban az oktatási intézmények számára. Dunaszerdahelyen pl. a vidékfejlesztési szakközépiskola kollégiumának és konyhájának, Galántán a gimnázium nyílászáróinak és konyhájának a felújítása valósult meg, de a jelen választási időszakban jutott a dunaszerdahelyi Vámbéry gimnázium, az egészségügyi szakközépiskola, a galántai Szakközépiskola és további intézmények épületének átalakítására vagy beruházási jellegű támogatására is, melyekben magyar nyelvű oktatás folyik. Több oktatási intézmény jutott hozzá európai uniós fejlesztési támogatáshoz. Galántán sikerült létrehozni és fejleszteni a szakoktatási központot. A duális képzés sikeres elindítása a megfelelő törvényi keretek és szabályozás hiánya miatt megtorpant. Az oktatási és a gazdasági tárca, valamint a vállalatok és a magánszféra közötti meg egyezés késik. Németországban sikeres a duális forma, de akár Magyarországon is a gépipari cégek támogatják ennek a formának a kialakulását, viszont nálunk ez a folyamat nem indult be. Kísérletek történtek arra, hogy az állami szakiskolákat a vállalkozói szféra szerezzék meg, de átgondolt duális képzési elképzelések nélkül. Ezért a megyei képviselőtestület nem járult hozzá, hogy a megfelelően működő szakiskolák a magánszféra prédájává váljanak, bár Dunaszerdahelyen és Galántán is voltak erre irányuló szándékok.

Milyen feladatok várnak a megyei önkormányzatra?

A megyei és a magán fenntartású középiskolák finanszírozása terén egyensúlyt kell találni. Az oktatási szakosztálynak és a magán intézmények tulajdonosainak ebben nyíltabb és együttműködőbb viszonyra kell törekedniük. Sajnálatos, hogy éppen Dunaszerdahelyen akadt iskola, mely a mostani tanév kezdetén kényszerült arra, hogy bírósági döntés nyomán szüntesse meg a tevékenységét. Az iskola felszámolása egyébként 90%-ban a szlovák nyelven folyó oktatást érinti. Az előrejelzések szerint a középiskolák eddig csökkenő diáklétszáma a következő választási időszakban növekedni fog. Ha az asszimilációs hatások nem növekednek és a magyar iskolák kínálata a modern szakágazatok és a hiányszakmák felé irányul, akkor ez a növekedésnek induló diáklétszám megemelheti az osz-

tályokban az alacsony diáklétszámokat, illetve megalapozhatja az iskolák azon igényét, mely az osztályok és a csoportok számának növelésére irányul. De nemcsak az oktatás szakterületén vannak fontos feladataink, hanem más szakterületekre is oda kell figyelniük. Így történt az a Galántai Honismereti Múzeum esetében is. Mivel a Galántai Honismereti Múzeum új igazgatójának a kiválasztása során a szakmai kompetenciát és a regionális szempontot nem vette megfelelő módon figyelembe a pályázató bizottság, nem járultunk hozzá a kiválasztott személy kinevezéséhez a múzeum élére. Ez a feladat a következő képviselő-testületre maradt. Magasabb dotációkra lenne szükség

Zupko Tamás Vezekény község képviselője, a Görbetűkör színjátszó-csoport oszlopos tagja. A 2016-os parlamenti választásokon is indult jelöltként. Sokan a kultúra területén kifejtett tevékenységéről ismerik. A megyei önkormányzatoknak ez az egyik fontos jogköre, hiszen sok esetben kulturális intézményeket tartanak fenn, illetve támogatnak kulturális rendezvényeket.

Milyen helyzetben van a Galántai járásban a kultúra támogatása, és mit lehetne még tenni annak érdekében, hogy tovább fejlődjön ez az ágazat?

A kulturális intézmények egy része megyei fenntartású Nagyszombat megyében is. A tallósi malom az egyik olyan közelünkben lévő intézmény és kulturális emlék, amely tavaly megsérült és nemrégiben egy kisebb rekonstrukción esett át. A malom megyei fenntartású intézmény, hiszen a Galántai Honismereti Múzeum alá tartozik, amelynek a fenntartója a Nagyszombat megyei önkormányzat. A Galántai Honismereti Múzeumban is jelentős fejlesztéseket végeztek el az el-

múlt időszakban, ezeket a felújításokat mindenképpen folytatni kell a jövőben is. Személy szerint fontosnak tartom, hogy a városoknak és falvaknak nyújtott támogatási keretet még tovább emelje a megyei önkormányzat. 2017-ben sikerült az előző évekhez képest magasabb összeget szétosztani, meg tudták duplázni az előző évben szétosztott összeget. De sok esetben még ez sem elegendő, mert egy-egy települési rendezvényre 200-300 eurós támogatást tudtak biztosítani, amennyiben nem sikerül máshonnan pályázati pénzhez jutniuk a szervezőknek, akkor ez az összes támogatás, ami nagyon kevés. Ezért is jó lenne, ha magasabb dotációban részesülhetnének a helyi rendezvények, és a megyei önkormányzat így is segíteni tudná településeket.

Helyi képviselőként szerzett tapasztalatokat az önkormányzatiság terén. Mennyire hasznosítható az ott szerzett tudás a megyei politizálásban?

Sokat tanultam, mióta tagja vagyok a helyi képviselő-testületnek Vezekényen. Egyrészt megtapasztaltam az önkormányzati munka lényegét, többek között a beadványok betérjesztése, a határozatok elfogadásának menete terén. És megismertem az esetleges lobbiz szerepét. Láttam, hogyan sikerült elérni például, hogy a megyei önkormányzatnak köszönhetően a vezekényi főút teljes szakasza megújuljon. A főútra 7-8 centiméteres aszfaltreteg került. De nemcsak Vezekényen, hanem a környék összes többi településén szeretnénk, ha az utak javítása, fejlesztése tovább folytatódna. Erre készülünk. Ehhez viszont csapatban kell gondolkodni. Bízom abban, hogy teljes létszámmal ott tudunk lenni, illetve abban, hogy az MKP adja majd a megyei elnököt.

Neszmeri Tünde

Tudjunk magasabb hozzáadott-értéket teremteni!

Hervay Rozália nevét az utóbbi időben egyre többen ismerik meg, hiszen számos fórumon száll sikra a Felvidék és szűkebb páttriája, a Csallóköz felvirágoztatásáért. Bár közgazdász és a közigazgatás sem idegen számára, mégis érzékenyen és megfontoltan közelíti meg a problémát. Személye garancia lehet arra, hogy a fejlődése olyan irányban forduljon meg, ami egy szebb jövő felé viheti a csallóközi régiót.

Egyedüli nőként indul az MKP duna-szerdahelyi járási listáján a megye választásokon. Mit gondol, miért nincs több női jelölt?

Minden választás idején megkérdezik a női jelöltektől, hogy miért is vagyunk ilyen kevesen a listákon, de amikor magam is próbálok meggyőzni hölgyeket a szerepvállalásról, akkor nehézségekbe ütközöm. A tradicionális családmodell teljesen megváltozott – persze az is kérdés, hogy ez mennyire pozitív jelenség – és vele megváltozott a nők szerepe. A háztartás mellett ki kell vennünk a részünket a családfenntartásból is, de tény, hogy a férfiak a politikai pozícióikat még hatásosan védik előlünk. Ez így azért elég „feministául” hangzik, igazából csak arra szeretném ráirányítani a figyelmet, hogy a magyar, de a keresztény hagyomány is a férfira és a nőre mint egységes egészre, egymás kiegészítőjére tekint. És azt hiszem, hogy elsősorban nem is testi értelemben, hanem szellemi szinten, a gondolkodásban. Tehát a nők hiánya a politikában azt jelentheti, hogy a mi emocionálisabb gondolkodásunk kevésbé jelenik meg a döntéshozásban, a férfiak meggyőző racionalizmusa mellett. Túl férfiasnak tartják az emberek a politikai nőket, és nem

tudják összeilleszteni a hagyományos, elvárt női szerepekkel, vagy a nőket tartják a politikához gyengének – nem tudom eldönteni.

Hogyan mutatná be önmagát a csallóközi választóknak?

Hervay Rozália vagyok, két felnőtt gyermek édesanyja. A fiam agronómus, a lányom pedig kozmetikus és most végezte el a pedagógiát. Somorján születtem és ott is végeztem középiskolai tanulmányaimat, majd Nagyszarva lett az otthonom. Közgazdasági szakon végeztem, a mesterfokozatot pedig közügyek és közigazgatás szakon tettem le. 1992-ben alapított vállalkozásom több gazdasági és nonprofit szervezetnek könyvel, gazdasági tanácsadást nyújt, de egyéb szervezeteknél és önkormányzatoknál is besegetek, gazdasági szakértőként.

Nőként és felvidéki magyarként is mire fókuszálna megválasztása esetén?

Egy munkaközösségben, amikor szétosztják a feladatokat egymás között, a férfiak a szociális vagy a családügyi témákat rögtön a nőkre sóznak. Nem mintha ezzel a kérdéskörrel nem fog-

lalkoznék szívesen és nem akarnám a későbbiekben felvállalni, de hát én inkább a gazdasági kérdésekben vagyok otthon. A konvenciók, beidegződések azt sugallják, hogy a gazdaság kőkemény férfias világ. Az utóbbi időszakban viszont több projektben együtt dolgozom a Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság gazdaságfejlesztési szakértőivel, és azt hiszem, az ottani férfiakat is sikerült meggyőznöm az én női, emocionálisabb probléma-megközelítem fontosságáról. Ez különösen igaz erre a csapatra, mely a rideg globalista megközelítés helyett a kistérség és az ott élő közösségek szemszögéből próbál feleletet adni a felvidéki magyarok gondjaira.

Ön a Libertate polgári társulás gazdasági programjának szakmai vezetője is, meglehetősen képben van a régió gazdaságát illetően. Mit gondol, hogyan lehetne felvirágoztatni a Csallóközt?

A Libertate felkért mint gazdasági szakértőt, illetve a Közgazdász Társaság csapatát, hogy segítsük a piacra jutást elősegítő oldalainak a beindítását. A munkáimnak köszönhetően megismerhetem a csallóközi emberek gazdasági problémáit. Min-

denekelőtt ki kell mondanunk, hogy a járásunknak – viszonylagos jóléte ellenére – fejletlen a gazdasági szerkezete, gyenge a szereplők közötti együttműködés, az egészséges patriotizmus, és a járásnak alacsony a gazdasági teljesítménye. Fél-perifériaként a közeli gazdasági centrumokban vagyunk vendégmunkások, vendégvállalkozók, és az elkövetkező válságkor mi leszünk az elsők, akiktől megszabadulnak. Ez a jóléti hatás pedig Dunaszerdahelytől Nagymegyér felé egyre gyengül. Viszont az imént említett tényekből kiindulva sem hiszek az egyetlen, hangzatos megváltó megoldásban. Sajnos a politika rövid, jól hangzó mantrákkal próbálja meggyőzni a választókat, amelyek azonban félrevezetőek. Indokoltnak látom az autópálya építését, mert komoly szerepe lehet bármely régió fejlődésében, de mellé más fejlesztési programokat is fel kell sorakoztatni.

Valószínű, hogy Somorjáról majd gyorsabban jutunk el a fővárosba, viszont nincs válaszuk a nemzetiségi arányok várható változására, vagy arra, hogy a járás cégei miképp tudnák kihasználni ezt a lehetőséget és növelni a teljesítményüket. De ugyanúgy nem beszélünk a Gyórhöz mint fejlett ipari centrumhoz való kapcsolódásról, amelynek elsősorban a dunaszerdahelyi és a nagymegyéri kistérség lehetne a fő haszonélvezője. Vagy arról, hogy itt, a gazdasági pólusok közelében miként fejleszthetnénk az innovatív iparágakat, az információs technológiát vagy a logisztikát. Tehát abból kellene kiindulnunk, hogy nem igazán összeszerelő műhelyekre van szüksége a járásnak, hanem olyan tevékenységre, ahol magasabb hozzáadott-értéket tudunk teremteni. Egyértelműen a folyamatos, egymásra épülő lépések híve vagyok, melyekről viszont órákat lehetne beszélni, hiszen például az aktualizált Baross Gábor Terv is több mint 250 oldalon fogalmazza meg a tennivalókat.

Milyennek látja az egykori húzóágazat, a mezőgazdaság újraélesztésének esélyét, valamint azt, hogy a hazai termékeknek olyan piaca alakuljon ki, ami megélhetést biztosíthatna akár több száz vagy ezer embernek, családnak is?

Egyet tudatosítanunk kell! A rendszer-változás óta elvesztettük zölde- és

gyümölcs piacainkat, az élelmiszeripart, az élelmiszerpiaci jelenlétünket és jelenleg a mezőgazdaság javarészt 5-6 növény nagyüzemi termesztésére összpontosít. Ezért az ágazat egyre kevesebb embert tud eltartani. És ezt a képet még tovább lehetne aprózni. Azt kellene elérni, hogy a mezőgazdaságunk újra olyan terményeket állítson elő, amelyek magasabb hozzáadott értékkel bírnak. Ehhez viszont újra kell teremteni az élelmiszeriparunkat és újraépíteni annak kapcsolódását a gazdákhöz, mert csak a fejlett élelmiszeripar tudja megteremteni a gazdálkodók speciális terményei számára a megfelelő piacot. Nem kilátástalan a helyzet, hisz a közelünkben megfelelő fizetőképes kereslet van, amely egyre inkább igényli a minőségi árut és a prémiumtermékeket. Persze, mindezt úgy volna jó elérni, hogy mind a mezőgazdaságban, mind az élelmiszeriparban különböző üzemméretű gazdaságok épülnek ki. Szerintem ez is csak komplex lépéssorozattal érhető el. Amit viszont mihamarabb orvosolni kell, az a bérleti díjak és a termőföld árának abnormális emelkedése járásunkban. A gazdáink belekerültek egy árspirálba, ami láthatóan konzerválni fogja a külföldi tulajdonú és a hazai nagygazdaságok birtokhasználatát.

Mennyire ismeri a megyei önkormányzat munkáját, és véleménye szerint mi az, ami a következő öt év leg-

fontosabb feladata lesz régióinkban?

Követtem a megyénk eddigi tevékenységét és látom a hiányosságokat, hogy hol szorít a cipő. Személyes véleményem szerint Nagyszombat megye olyan közösségi gazdaságélénkítő programot vezethetne be, mint amilyet Szlovákiában első fecskeként megtett a nyitrai. Fontosnak tartanám megtalálni a kapcsolódási pontokat a hagyományaink, a mai életünk és gazdaságunk között. A tradícióból sok mindent kihasználhatna például a turizmus vagy a helyi termékek gyártói területén. Ebbe a folyamatba pedig be kell vonni a fiatalabb generációt is. A hagyományörzés, az együttműködés és a fejlesztés nyerő hármas lehetne a régióink újraélesztésében.

Foglalkozni kell az utakkal, a környékbeli városok gyorsabb elérhetőségével is. Az infrastruktúra kérdésében pedig el kellene kezdenünk tervezni a jövőt. Meg kellene győznünk a megyei képviselő-testületet egy kikötő szükségességéről, valamint a Dunaszerdahely Győrrel összekötő új kapcsolódásokról, legyen szó akár gyorsforgalmi útról, akár vasútról. Tudom, hogy jelenleg ezek a „merjünk nagyot álmodni” kategóriába tartoznak – de miért ne válna valóra, ha összefog magyar a magyarral. Ehhez viszont együttgondolkodó, erős felvidéki magyar képviselőre van szükség.

(vida)

Semmit sem ér az ember, ha nincsenek körülötte olyanok, akikre támaszkodhat

Polák László az a fajta ember, aki mindig készséges. Hamar egyezségre lehet vele jutni és bokros teendői mellett is talál időt arra, hogy beszéljünk. Eredeti hivatását tekintve gépészmérnök szaktanár volt Dunaszerdahelyen, de emellett számos más területen is tevékenkedett. Felcsillan a szeme, amikor a zene, a nótázás és a templomi kántorkodás kerül szóba. Mindháromnak kiváló művelője ma is. Talán éppen a muzsika, a kultúrában való állandó izgés-mozgás segítette ahhoz, hogy 32 évesen a Dunaszerdahelyi járás legnagyobb falujának, Ekecsnek a polgármesterévé válasszák. Immár tizenöt éve azon fáradozik, hogy a 3800 lakosú nagyközségben a lakók minél jobb és szebb körülmények között élhessenek. A novemberi megyei választásokon pedig az MKP listáján „mérkőzik meg” a képviselőségért.

„Amikor másfél évtizede a helyhatósági választásokon képviselő-jelöltként akartam indulni, az MKP helyi szervezete felkért, hogy inkább a polgármesteri székért szálljak harcba. Nehéz időben lettem faluvezető, hisz akkor voltak a kompetencia-átruházások, megkaptuk kezelésbe az iskolákat, az óvodákat, s a legnagyobb kihívást az jelentette, hogy kevés volt a pénz. Ezen a téren csak úgy 2005 táján javult a helyzet. Bizony volt egy-két olyan szűk esztendő, amikor problémát jelentett előteremteni a fizetéseket is” – meséli a kezdetekről, hozzátéve, hogy Ekecsen jelenleg is mintegy

száz ember áll a falu alkalmazásában, vagyis ennyi embernek kell havonta fizetést biztosítani.

Később aztán, amikor beindultak az uniós pályázatok, azokra is fel kellett készülni, hogy versenyképesek tudjanak maradni, külső pénzforrásokhoz tudjanak hozzájutni.

„Természetesen nagyobbak a lehetőségeink, mint a kis falvaknak, költségvetési rezerváink is vannak, s fő feladatunk az ekecsiek komfortjának emelése. Sokszor azonban még azokat a dolgokat is

próbáljuk megoldani, amelyek nem pontosan a mi feladataink, de az emberek hozzánk fordulnak segítségért. Községünk területén működik speciális iskola is, mintegy 60 diákkal, ami ugyan állami intézmény, de valahol a magunkénak érezzük, és amiben tudjuk, támogatjuk. Megyei fenntartású intézményként – még hozzá talán a megye legrégebbi, több mint 60 éves intézményeként – működik községünkben a sérült gyermekek szociális intézménye. Ez 2007-ben sajnálatosan leégett és azóta átalakulóban van, családi típusú válik, a gyermekek a

megye által bérelt vagy a községtől megvásárolt családi házakba vannak kihe-lyezve. Valahol ez is miénk, a falu része, s ennek folytán a megyével is kapcsolatban vagyunk. Ha bekerülnék a megyei önkormányzatba, akkor talán jobban oda tudnék figyelni erre az intézményre, hogy megkapja, ami jár” – mintegy indokolja, miért is méretteti meg magát a közeli megyei választásokon.

Az átlagosnál magasabb munkanélküliséget jó lenne csökkenteni, s a fiatalokat otthon tartani

Amikor a nehézségek, a problémák kerülnek szóba, Polák László elmondja, a községhez rengeteg majorság tartozik, ezért a területe is igen nagy. A kilencvenes években ezek a majorságok, amelyek munkát is adtak az embereknek, megszűntek, az ott élő emberek azonban nem költöztek el. Ezek a tanyák bizony elég messze esnek az anyaközségtől. Magyarán, az utazás is problémás, főleg a munka után. Az ott lakók egy része nyugdíjba vonult, s most inkább az jelenti a gondot, hogy az ott felnövekedő gyermekeknek hogyan biztosítsák az iskolába-, a fiataloknak pedig a munkába járást.

„Nagyjából 300 polgárunk lakik a tanyavilágban. Legmesszebb Aszód falurészünk van, ami 14 kilométerre esik Ekecstől. A munkanélküliség aránya nálunk valamivel magasabb, mint a dunaszerdahelyi járási átlag. Ezt igyekszünk aktivációs munkákkal csökkenteni, bár ez is pénzigényes dolog. Voltak idők, amikor ily módon 70 embernek is munkát tudtunk adni, jelenleg 25-30 embert foglalkoztatunk. Lakosaink közül sokan helyben dolgoznak – a vállalkozásokban vagy az intézményeinkben –, de jelentős számban a fővárosba, Pozsonyba is ingáznak, amiben nagy segítség a vas-

út és hogy a járatok sűrűbbek. Többen dolgoznak Győrben és Galántán is, és nő azok száma is, akik Dunaszerdahelyen, az ipari parkban, vagy a közeli Nagymegyeren találnak megélhetést” – tudjuk meg a polgármestertől.

Amikor a fiatalok, a falu jövője kerül szóba, nem titkolja, náluk is ugyanaz a helyzet, mint a legtöbb helyen. A cél az, hogy az ifjúság helyben, ne másutt, más országban keresse boldogulását. Bérházakat építettek és új telkeket mértek ki családi házak számára, hogy a fiatal családoknak lakhatási lehetőséget teremtsenek. A falu egyes utcái azonban elöregedtek, ahol a régi épületek helyrehozatalával, netán az ott lévő telkeken való építkezéssel megoldható lenne az ifjabb generációk további lakáshoz jutása, hiszen ott már ki van építve az infrastruktúra.

„Nálunk amúgy is alacsonyabbak a telek- és házárak, mint akár Megyeren vagy a közeli Alistálon. Községünk jelenleg nem rendelkezik új építkezési területekkel. Körbe vagyunk véve mezőgazdasági üzemekkel, s a védősávok s a tulajdonviszonyok sem engedik – sok esetben – új utcák nyitását.”

Kell egy csapat

Polák László, aki egyben az MKP járási alelnöke is, fontosnak tartja elmondani, semmit sem ér az ember, ha nincsenek körülötte olyanok, akikre támaszkodhat. Ezt polgármesterként nap mint nap megtapasztalja.

„Én az összetartója vagyok annak a csapatnak, amely körülöttem van. Nagyjából 10-15 emberről beszélek. Egy ekkora nagyközségben sok feladat vár a község dolgozóira. Minden területnek, legyen az a kultúra, a sport, a falugazdaság, az oktatás-nevelés, külön szakértői szükségese-
Tőlük elvárom, sőt kérem, hogy ne csak a

jót, hanem a rosszat is mondják meg, hiszen abból is lehet építkezni” – emeli ki a csapatmunka fontosságát.

Élete fontos részét képezi a hátország, felesége, aki a helyi iskolában tanítónő, valamint 16 és egy 14 éves fiai. Ők már beleszültek abba, hogy az apjuk polgármester. Nem szeretett volna a családtól elszakadni, a gyermekeit csak esténként látni, ezért egész kiskoruktól fogva igyekezett őket magával vinni minden-
hova, ahová csak lehetett. A munkát azonban nem szokta hazavinni, nem sok szó esik róla, a problémákról nem szívesen beszél családi körben.

S hogy mire szeretne fókuszálni, ha a választók bizalmat szavaznak neki és Nagyszombat megye önkormányzati képviselőjeként is kamatoztathatja tudását és tapasztalatait?

„Már másodszor vagyok a megyei listán, az előző választásokon nem sikerült bekerülnöm a képviselők közé. Az elnökségi ülésen került szóba, hogy vállalnám-e ismét a megmérettetést, amivel nemcsak a járás legnagyobb faluját, hanem egy egész kistérséget, Csilizközt is képviselhetném. Ebben a járási közgyűlés is meg-támogatott. A megyén, ha bekerülnék, igyekeznék előbbre mozdítani a szociális intézmények ügyét, hiszen mint említettem, Ekecsen is működik egy ilyen, ahol nem mellesleg 60 ember keresi a kenyerét. Másik szívügyem, hogy a megyei utak mellé a biztonságos kerékpárutak mielőbb kiépüljenek. Vannak saját tapasztalataink e téren, hiszen Ekecs és Megyer között megépült a kerékpárút, akárcsak Nagymegyerről Izsapra, amit jó lenne folytatni Ekecs és Nyárasd között is. Ennek az eredményeként a járás három termálfürdője össze lenne kötve, s biztonságosan, két keréken megközelíthető lenne” – sorolja prioritásait.

Polák László bízik abban, hogy minél több jelöltjük sikeres lesz, hiszen az MKP megyei képviselői már eddig is bizonyítottak, a megyei intézmények – amelyek több ezer embernek adnak munkát – a járás területén folyamatosan kapták a támogatásokat. Sokan nem tudják például, hogy az útjavítások döntő része megyei beruházás. Mint elmondta, ezeket az eredményeket a kampány során prezentálni is fogják és felvázolják azt is, mit lehetne az elkövetkező öt évben a fejlődés érdekében tenni. Hogy virágozzon a Csallóköz.

B. Vida Júlia

„Azon leszünk, hogy ez a vidék is megkapja, ami neki jár”

„Mint lokálpatrióta somorjai mindig is ragaszkodtam a városhoz, ezért próbálkoztam először a sport terén, később a kultúra vagy a közélet területén tenni valamit a városomért. Így amikor felkértek és elvállaltam a képviselő-jelöltséget és utána városi képviselő lettem, igyekeztem olyan dolgokba is belevetnem, beletanulni, amikhez addig nem konyítottam. Érdekelnek az új kihívások, több váltás is volt már eddig az életemben. Bár a gimnázium elvégzése után felvettek a testnevelési főiskolára, azt nem tudtam elvégezni, mert máris jött a lehetőség, hogy profi sportolóvá válhattam. Emellett nehéz lett volna iskolába járni, főleg, hogy csak nappali tagozat létezett. Sok él-sportoló jár hasonló cipőben. Fiatalkoromban az év egyik felét általában a családomtól távol, edzőtáborokban töltöttem. A vizes evezős sportok azonban mindörökké a szívem csücskei maradtak” – meséli magáról Csaba, aki egy időben edzősködött is, és neveltjei szép sikereket értek el, többen bekerültek a szlovák kajakválogatottba is.

Virágzó sportélet a felső-csallóközi kisvárosban

„A somorjai kajakklub az ország egyik legjobb klubja, amit az is fémjelvez,

Orosz Csaba 1971-ben született, nős, két felnőtt fiúgyermek édesapja. Somorja szülőtte, akit sokan talán sportolóként ismernek, hiszen profi kajakosként szerezte az érmeiket, egészen 30 éves koráig. Ott volt az 1996-os atlantai olimpia döntőjében is. Később vállalkozóként dolgozott és már hetedik éve Somorja város önkormányzatának képviselője, harmadik éve pedig a város alpolgármestere is. Az MKP nagyszombati megyei képviselő-jelöltjeként indul a közelgő választásokon.

hogy hat évig zsinórban nyertük a szlovák kupát. Mostanra beérett a sok évi munka gyümölcse, hiszen Linka Tibor, Zalka Csaba és Jakubik Gábor is már több értékes érem tulajdonosai. Büszkén mondhatom, világklasszis versenyzőket nevelt ki a klubunk, akik később Trencsénben vagy Pozsonyban profiként folytatták sportpályafutásukat. A kajakkenu ugyanis egy olyan sportág, amit amatőrként nem igazán lehet művelni” – mondja csillogó szemmel. És a sportról még sokáig beszélgetünk, hiszen van is miről. Somorja egy sportos város, ahol a fiatalok nagy része szabadidejét valamelyik sportág űzésével tölti. Orosz Csaba pedig már a kezdet kezdetétől, amióta képviselő lett, felkarolta ezt a rendkívül hasznos időtöltést a városban.

„A sport és kulturális bizottság elnöke vagyok, amióta képviselővé választottak. Nem csupán az én, de az egész képviselő-testület egyik prioritása a kultúra és a sport támogatása. Merem állítani, hogy a lakosság számára képest nagyon kevés város áldoz annyi pénzt a

sportra, mint Somorja. Nagyon sok jól működő klubunk van – kajakkenu, vívás, birkózás, foci, kosárlabda, úszás, vízilabda, sportgimnasztika, atlétika stb.–, s ezek fő szponzora a város.

Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a hasonló létszámú városok között talán Somorján van a legtöbb regisztrált sportoló és sportlétesítmények 90 százaléka önkormányzati tulajdonában van” – tudjuk meg tőle.

Persze, ez sem véletlen, teszi hozzá, hiszen már tizedik éve szervezik meg a sportágválasztó napot, amikor az 1-5. évfolyamos gyerekek – 600-800 fő – kipróbálhatják magukat a városban működő sportágakban. Itt jó esetben kiderül az is, melyik gyerekeknek, melyik sportág passzol, és ki az, aki igazán tehetséges. Természetesen a legfőbb célja ennek az egészséges életmódra való nevelés. A sport nagy hozadéka, Csaba szerint, hogy összehozza az embereket, életre szóló barátságokat, közösségeket alakít ki, működik a csapatszellem, ami csak pozitívum az ember életében.

Idősothton, sportcsarnok önerőből

Somorján mindig történik valami, élénk kulturális és zenei élet folyik a városban. Ismert és sikeres kulturális csoportok, mint a Csali nevelődnek itt. Zenészből, zenekarból, énekesből sincs hiány, elég, ha csak a Rómeó Vérzik és a Konflikt zenekarra gondolunk.

„A kultúrházon kívül a Pomlé amfiteátrumában is rendszeresen tartunk zenés programokat. Nem kell hosszasan keresgelnünk a fellépőket, hiszen itt élnek városunkban. A tájház is működik, bár az megyei fenntartású intézmény, mely a Csallóközi Múzeum kihelyezett részlege. Somorján egyébként csak a gimnázium és a speciális iskola az, ami megyei fenntartású intézmény, az összes többi intézmény önkormányzati hatáskörben működik. Ennek egyrészt örülünk, másrészt viszont szívünk szerint sokkal többet áldoznánk rájuk. Még a nyugdíjasotthonunk is városi, mert miután meguntuk, hogy éveken át hiába pályáztunk, végül önerőből építettünk fel egy vadonatúj, 36 férőhelyes, családi jellegű otthont az idős és rászoruló embereknek. Ugyancsak saját pénzből húztuk fel az új sportcsarnokot is” – teszi hozzá, kissé szomorkásan megjegyezve, hogy Somorja valahogy mindig kimaradt a támogatandó települések közül. Megyei képviselőként is szívügye maradna a sport és a kultúra, de azt is látja, mire volna szüksége nemcsak Somorjának, hanem a szűkebb-tágabb régiónak. „Azon leszünk, hogy ez a vidék is megkapja, ami neki jár, ne legyünk egy elfeledett, másodrangú régió” – jelenti ki. „Somorja közel esik Pozsonyhoz, aminek nagy hozadéka, hogy itt és a környékünkön gyakorlatilag nincs munkanélküliség – sőt inkább már munkaerőhiány van, főleg az ipari parkban –, tehát ez nem okoz gondot. Ez viszont felverte az ingatlanok árát, és a befektetőkkel néha nehéz zöld ágra vergődni. Nem szeretnénk, ha a város lakossága túlságosan felduzzadna. Hiszen csak egy 150 lakásból álló új lakónegyedben, ahová zömmel fiatalok költöznek be, legalább 200 gyermekre számíthatunk. Igen ám, de nincs elegendő férőhely az iskolákban és az óvodákban, újakat meg nincs miből építeni. Nem szeretnénk azoknak a környékbeli falvaknak a hibájába esni, amiknek a lakosság száma megsokszorozódott, és óriási gondokat okoz az iskolák, egészségügyi központok hiánya. A gond saj-

nos nálunk kulminálódik, mert sokan itt akarnak tanulni, iskolába járni, ide járnak orvoshoz, Somorja pedig ezt egyszerűen nem bírja el” – válaszolja arra a kérdésre, vajon jó vagy rossz-e, hogy a főváros olyan közel van. Nem titkolja, hangulatos kisvárosukba özönlének az emberek, ám nem szeretnék, ha emiatt élehetlenné válna Somorja. Az igazsághoz tartozik, hogy sokan csak itt laknak, de nem itt van az állandó lakhelyük, tehát adót sem fizetnek. Mégis követelődnek...

Tarthatatlan a közlekedési helyzet

Pozsony közelsége és az a tény, hogy a városon keresztül naponta ingáznak a csallóköziek, megkerülhetetlen téma, a túlszűfolt főút már nem bírja el ezt a roppant megnövekedett forgalmat.

„A 63-as főúton kialakult helyzet már tarthatatlan... Napi szinten három órát vesz el minden ember idejéből a fővárosba és a haza való utazás, a zsúfolt utak miatt. Ami nonszensz, ha figyelem-

be vesszük, hogy Somorja és Pozsony között a távolság mindössze 25 kilométer. A már-már tarthatatlan közlekedési helyzet miatt új projekteken dolgozunk, kerékpárutak építését tervezzük. Ezen a területen – biztos vagyok benne –, hogy megyei szinten sokat tudnánk tenni. A Duna közelségét is szeretnénk valahogy jobban kihasználni. Elindítottunk egy közös programot – 3-4 község bevonásával – Dunabusz névvel, aminek lényege, hogy menterendszerű hajójáratok (sétahajók) indulnának Pozsonyba, amivel akár munkába is járhatnának az emberek. Fél óra alatt, jelzőlámpák és dugó nélkül lehetne feljutni a fővárosba” – válaszolja fel az égető közlekedési gondok megoldásának lehetséges „gyógymódjait.”

Úgy véli, minél többen lesznek bent a megyei önkormányzatban, annál nagyobb lesz a súlyuk, annál jobb eredményeket tudnak elérni. Ehhez csak az kell, hogy a polgárok november 4-én bizalmat szavazzanak nekik.

B. Vida Júlia
(Fotó: a szerző)

„A választópolgár kinyújtott keze vagyunk”

„Nem gondoltam volna, hogy a Híd a Smerrel és az SNS-szel olyan koalíciót alkot, amelynek kapcsán magyar emberek szavazataival szlovák pártok jelöltjei kerülhetnek a megyei törvényhozásba a mi járásainkból” – mondja Gyarmati Tihamér. Az MKP Nyitra megyei frakcióvezető-helyettese pártja sikereiről, mulasztásairól és esélyeiről.

2013-ban több mint négyezer szavazatot szerezve jutott be a Nyitra megyei önkormányzatba. Az elmúlt négy év alatt milyen tapasztalatokat szerzett: hogyan működik a megyei politizálás belülről nézve?

A megyei érdekérvényesítés csapatmunka. Legalább 8-10 személy szükséges ahhoz, hogy lefedjünk minden területet – nemcsak szakmai, hanem regionális szempontból is. A regionális szempontot azért is emelem ki, mert ahhoz, hogy jó döntéseket hozzon egy képviselő, helyismeretre van szüksége. Egyetlen képviselőnek vagy kisebb csoportnak azonban nem adatik meg, hogy az egész megyét, vagy akár csak a déli régiókat alaposan megismerje. Ahogyan az sem, hogy minden területnek a szakértője legyen. A megyei politizálásban csapatra van szükség. Véleményem szerint az MKP frakciója ilyen szempontból jó csapatként működött: képviselőink, akik a megye magyarlakta járásából érkeztek, kellő helyismerettel rendelkeztek, és mindenkinek megvolt a maga szakterülete. Ezek alapján osztottuk fel a nekünk jutó szaktudományi helyeket, ahol aztán olyan munkát tudunk végezni, amelyből jó döntések születtek.

A függetleneknek ezek szerint nem sok babér terem a megyében.

Tapasztalatom szerint a független képviselők – legyen szó akár kisebb-nagyobb csoportról – súlytalanok. Ráadásul az érvényes törvények sem segítik őket: a házszabály alapján például öt képviselő alatt nem is lehet frakciót alakítani. Ami azért lehet hátrány a kisebb független csoportok számára, mert frakcióknak vannak előjogaik. Hogy csak egyet említsek: ők javasolhatnak bizottsági elnököket, tagokat.

A pártzűnekben indulók pedig pártkatonák, s csak pártérdekek irányítják őket – mondják erre függetlenek.

Az MKP valóban pártprogram szerint működik. Az egész országra, Nyitra megyére és a Komáromi járásra vonatkozóan is megvannak a célkitűzéseink, hogy mit tartunk az itteni magyarság számára fontosnak. És ezek nem kitalált dolgok, hanem számos egyeztetés és konzultáció során kialakult tervezetek. Ezt követjük, ez alapján alakítjuk ki az álláspontunkat. Vagyis mi egy kiegyenlített, előre lefektetett és világosan megfogalmazott célok mentén politizálunk – és azt hi-

szem ebben nincs is semmi kivétlivaló. Egyébként pedig csak a fontos, sarkalatos kérdéseknél egyezünk meg a közös szavazásban – ám az ilyen esetekben is, ha bárkinek lelkiismereti vagy bármilyen más egyéb okból gondja lenne, jelezheti, frakciónk ezt figyelembe veszi. Úgy gondolom, hogy az a fajta politizálás, amit az MKP Nyitra megyei frakciója folytat, egy kiszámítható és működő érdekérvényesítés.

2015-ben szép csendben felbomlott Nyitra megyében az addig domináns szerepet játszó Smer-KDH nagykoalíció. Mi állt a „szakítás” a háttérben?

Noha a 2013-as megyei választások után kötött Smer-KDH koalíció felbomlását a felek formálisan sosem mondták ki, ennek jelei jól láthatók voltak. Míg 2015 előtt a két frakció következetesen együtt szavazott, addig az utóbbi két évben ez az egység látványosan megromlott: a két párt képviselői nem egyszer egymással szemben szavaztak. A nagytestvér-kistestvér harca, rivalizálása volt ez, s utóbb a kisebbik – egyébként jobboldali, keresztény – KDH megelégedte, hogy a baloldali Smer több fontos kérdésben is rájuk kényszerítette az akaratát.

Az MKP 15 tagú képviselői csoportja ezzel a megyei önkormányzat második legerősebb „erejévé” lépett elő. Menynyire sikerült ezt az új helyzetet az elmúlt két évben meglovagolniuk?

Attól a pillanattól kezdve, hogy az KDH „szakított” a Smerrel, az MKP megkezdhetetlenül vált. A minősített többséget igénylő döntéseknél legalábbis sokat jelentett az MKP közel egyharmados „ereje”. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy a most záruló ciklus utolsó két évében sokkal „barátságosabban” és előzékenyebben álltak hozzánk a szlovák pártok, mint azelőtt. Nem egyszer előfordult, hogy ha például a Smer egy számára fontos ügyben kérte a mi támogatásunkat, mi azt feltételekhez tudtuk kötni. Amikor például a megyei kórházak jövőjéről döntöttünk, belementünk abba, hogy a megyei kórházakat – így a komáromi vagy a lévai is – működtető szervezetekkel húszéves bérleti szerződést kössünk. Ennek fejében ugyanakkor kérhettük, hogy jelentős – részben megyei támogatással megvalósuló – fejlesztések kezdődhessenek meg ezekben a kórházakban. A benyújtott javaslat támogatását tehát ahhoz kötöttük, hogy az új bérlők konkrét befektetési tervet mutassanak be a lévai és a komáromi kórházra vonatkozóan.

Egy korábbi, a komáromi kórház belgyógyászati pavilonjának felújítását érintő beruházás azonban hosszú ideje késik. Ezt tartja az elmúlt választási ciklus legnagyobb MKP-s kudarcának?

Ebben az ügyben, azt hiszem, képviselői csoportunk minden tőle telhetőt megtett. Amire kevésbé figyeltünk oda – s ezt nevezném a mulasztásunknak – az a megyei hivatal belső működésével, illetve ellenőrzésével függ össze. A megyei hivatal egy végrehajtó szerv, s mivel abban csak kevés magyar nemzetiségű hivatalnok kapott helyet, sokszor azt kellett tapasztalunk, hogy a déli járásokról szóló kedvező döntések megvalósítása nehezebben mozdul vagy éppen hetek-hónapokat csúszik. Nézzük csak a főosztályok vezetőit, akik gyakorlatilag politikai funkciókat töltenek be – mintha csak miniszterek lennének egy kormányban! A Smernek és a KDH-nak vannak-voltak főosztályvezetők, nekünk, magyaroknak azonban nem. Ha pedig nincs ott a végrehajtó szervben egy magyar érzelmű ember, akkor – és ez sok esetben megtörtént – a testületi üléseken megszületett egyezségeket nem elég

korrektül hajtották végre. Hiába vannak elvi döntések egy-egy beruházás megvalósításáról, ha kivitelezésbe hibák csúsznak. Ezt történt a komáromi kórházfelújítás közbeszerzésénél, amikor egy megyei hivatalnok – látszólag minden ok nélkül – megtorpedózta a már lebonyolított közbeszerzést, s ezzel egy évig késleltette a beruházás megvalósítását. Véleményem szerint, ha hangsúlyosabban ott lennének a végrehajtásban politikai erőnknek megfelelően, akkor ilyen a jövőben nem történhet meg.

Azt nem tartja kudarcnak, hogy bár politikai súlya meglelt volna hozzá, az MKP-nak mégsem sikerült megyealelnöki tisztséget szereznie, vagy azt, hogy a 12 szakbizottság közül csak kettőt irányíthatott MKP-s képviselő?

Amikor ezekről a kérdésekről döntés született, még javában „tombolt” az imént említett szlovák nagykoalíció. Éppen ezért – bár valamennyi szakbizottságba helyet kaptunk –, az MKP választási eredményéhez képest valóban kevesebb rész jutott nekünk. Úgy gondolom, hogy a megyealelnöki tisztség is kijárt volna a Nyitra megyében élő magyarságnak, már csak a lakosság aránya miatt is. Ezeknek a döntéseknek a választások eredményeit figyelembe véve kellene megszületniük. Négy éve nem így történt, bízom benne, hogy a következő ciklusban ez másként lesz.

Mit tart az MKP legnagyobb eredményének? Mely területen fejtették ki a legnagyobb erőfeszítést?

Az egyik legfontosabb eredménynek középiskoláink megtartását tartom. Annak ellenére, hogy a demográfiai hullám alján vagyunk, vagyis a legkritikusabb a helyzet, az elmúlt négy éve alatt nem zárt be egyetlen magyar középiskola sem – miközben ennek veszélye komolyan fenyegetett. Nagy eredmény tehát, hogy mindenütt sikerült megőriznünk a magyar középiskolai oktatás lehetőségét. Ugyanilyen nagy eredménynek tartom az megye régiós támogatási modelljének kiegyenlítését is. Vagyis azt, hogy most már ugyanannyi támogatás érkezik a megye déli régióiba, mint az északiakba. Ez egy nagyon fontos előrelépés. Hogy egy példát említsek: csak iskolaügyre négy év alatt kétfélmillió euró érkezett a déli járásokba.

A legutóbbi választásokon 14 képviselő jutott be az MKP Nyitra megyei listájáról. Valamikor ez a szám volt 31 és 17 is. Most mennyivel lenne elégedett?

A négy évvel ezelőtti egy jó eredménynek tartom. A Komáromi járásban hoztuk a papírformát: a nyolc lehetséges helyből 7 vagy 8 magyar képviselőt mindig bejuttattunk. A 7 ezúttal is megvolt. A komáromihoz hasonlóan kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtottunk a párkányi régióban (innen háromból három képviselőnk kerül be a megyei önkormányzatba) és a Vágsellyei járásban is (innen a négy lehetséges helyre három magyar képviselőnk volt). Ha ezt hozni tudjuk most is, az jó alapot adhat egy erős régiós képviselőnek. A Lévai és az Érsekújvári járá-

sok azonban kritikusabbak, mivel már peremvidéknek számítanak. Kérdés, hogy itt hány képviselői helyet szerzünk, ugyanis ez határozza meg, hogy az MKP összeredménye jelenlegi 14-en felül lesz-e vagy sem.

Meglepte, hogy a Híd a Smerrel és az SNS-szel kötött megyei szintű koalíciós szerződést?

Meglepett. Nem gondoltam volna, hogy a Híd a Smerrel és az SNS-szel olyan koalíciót alkot, amelynek kapcsán magyar emberek szavazataival szlovák pártok jelöltjei kerülhetnek a megyei törvényhozásba a mi járásainkból.

És ahhoz mit szólt, amikor az MKP után az MKDSZ is bejelentette, hogy önálló magyar megyeelnökjelöltet indít?

Nem tartom komolyan vehetőnek azt a megyeelnökjelöltet, aki nem rendelkezik kellő tapasztalattal a megyei politizálásban. Hajdu László még csak megyei képviselő sem volt ezt megelőzően. Az MKDSZ lépését ezért csak úgy tudom értékelni, hogy jelöltjük indítása kimondottan Farkas Iván gyengítésére szolgál.

Milan Belicáról, a jelenlegi megyeelnökről mi a véleménye? Ő az egyetlen olyan megyeelnök, aki a kezdetektől, vagyis 2001 óta őrzi pozícióját. Mi a népszerűségének titka? Ezúttal vajon legyőzhető?

Belicát pragmatikus politikusnak tar-

tom. Olyannak, aki elfogadja a képviselő-testület határozatait, és betartja az érvényes törvényeket. Gazdasági ismereteit sem lehet kétségbe vonni, a megye pénzügyeit megbízhatóan kezelve, sokszor talán túlságosan is óvatosan – tartalékalapot hozott létre a lakossági szolgáltatások növelésének rovására. Ráadásul mindig jól helyezkedett: különböző ideológiát képviselő pártok támogatták már őt korábban. Érezhető ugyanakkor az is, hogy nem szimpatizál velünk, magyarokkal.

Most is ő számít a legesélyesebb megyeelnökjelöltnek?

Minden politikusnak kopik a fénye. Így van ez Belicával is. A vitalitás, a kezdeményezőképeség egyre kevésbé, a formalitás ugyanakkor sokkal inkább érezhető tevékenységén.

Ki lehet a legfőbb kihívója?

Sokan beszélnek a szélsőjobb-fasiszta veszélyről, aminek sajnos valóban van realitása. A Kotleba-párt képviselői – noha jelenleg nincs megyei képviselőjük – rendszeresen eljárnak a testületi ülésekre. Figyelik a történéseket, szemmel láthatóan arra készülnek és számítanak, hogy jelentős befolyásuk lesz a következő ciklusban. És negatív tapasztalatokat jól ismerjük Besztercebánya megyéről, ahol Kotleba vezetése alatt nem hívták le az uniós pénzeket, holott a legnagyobb megyei fejlesztések éppen ebből a forrásból valósulnak meg.

Az MKP korábban három alkalommal is állított megyeelnökjelöltet Nyitra megyében, ám Fehér Miklós, Szigeti László és Bíró Ágnes is csak a második helyig jutott. Farkas Ivánnak sikerülhet?

Farkas Iván jelentős politikai tapasztalattal rendelkezik – nemcsak a megyei, hanem a parlamenti politizálás terén. Közgazdászként is elismert szakember. Éppen ezért úgy vélem, az ő neve is ott van Belica legfőbb kihívóié között. Az új, egyfordulós választási rendszer okozhat pozitív vagy negatív meglepetést is, ezért lenne fontos, hogy a magyar választók újra többen menjenek el szavazni!

„Megtapasztaltam, hogy a megye központja még mindig messze van Komáromtól” – fogalmazott korábban egy nyilatkozatában. Hogyan küzdhető le ez a távolság?

Aktív munkával, jó kommunikációval. A távolság egyébként abból adódik, hogy nem természetes tájegységek szerint osztották fel a megyéket. Nem véletlen tehát, hogy más jellegűek a mi problémáink, mint az északi, Nyitrához közeli régióké. A minket feszítő problémákat azonban fel kell tudnunk vállalni, be kell tudnunk mutatni a megyei testületnek. A köztudatba kell tudnunk juttatni ezeket. Nekünk, képviselőknek úgy kell dolgoznunk, és mindig azt kell szem előtt tartanunk, hogy mi vagyunk a választópolgár kinyújtott keze.

Langschadl Mátyás

A lakosságnak is fontos, hogy közvetlen képviselőt küldjön megyei szintre

A Komáromi járás 8 képviselőt küldhet a Nyitra megyei önkormányzatba, az MKP gútai helyi szervezete két képviselő-jelölttel is szerepel a választási listán. Horváth Árpád jelenleg is megyei képviselő, míg Viola Miklós újoncnak számít ezen a téren.

Az emberek nem tudatosítják, mi minden dől el a megyékben

Horváth Árpád, Gúta város polgármestere a megyei tanács és a közlekedési bizottság tagjaként tevékenykedett az elmúlt négy évben. Arra voltam kíváncsi, hogyan értékeli a 2013-tól eltelt választási időszakot.

Biztos, hogy történt előrelépés, ami annak köszönhető, hogy a szlovák frakciók tagjaival, a szlovák képviselőkkel a bizottságon belül meg lehetett egyezni,

hogy egyenlő, arányos legyen a pénzek elosztása az egyes járások között. Nagyon sok pénz került – és még kerül is – az utak javítására. A megye kilenc millió eurót különített el útfelújításokra, javításra, vagy úgy is mondhatjuk: a közlekedés biztonságosabbá tételére. Ami már megvalósult a Komáromi járásban, érintette Gútát néhány kilométeren, az ócsai utat, sajnos csak szakaszokban, a legrosszabb, legveszélyesebb kanyarokat javították ki, érintette Lakszakállast és Búcs környékét, és Komáromban is történt felújítás. A me-

gyének 2200 kilométer másod- és harmadrendű útja van, a munkának folytatódnia kell, ezért folynak jelenleg is a versenytárgyalások, s ha az időjárás engedi, még idén ősszel szeretnénk megvalósítani a karbantartást, a többi munka tavasszal folytatódik. Egyébként azt szeretném elérni régiós szinten, hogy ne csak egy-két kilométeres útszakaszokat tudjunk kijavítani, hanem hosszabb, akár négy-öt kilométeres szakaszokat, illetve a községeket, városokat összekötő másod- és harmadrendű utak kerüljenek teljes felújításra.

Másik területe a közlekedésnek a kerékpárutak: már a megye is pályázott kerékpárutak létesítésére. Tapasztaljuk, hogy nagyon népszerű a Komáromot Gútával összekötő kerékpárút. Szeretném, ha össze tudnánk kötni Gútát Ógyallával, ez az út menne fel a Vág mentén, érintve a magyar falvakat, Ifjúsághalvát, Negyedet, Farkasdot, egészen Kamocsa, Szimó és Andód mentén, Érsekújvárra is tervezünk egy kerékpárutat.

Milyen más területeken értékeli sikeresnek a magyar képviselőlet munkáját?

Más terület, de a Magyar Közösség Pártja képviselőinek mindig prioritás az oktatásügy és az egészségügy. Itt is történtek pozitív előrelépések. Középiskoláink nyugodt körülmények között működtek, és a komáromi kórházban végre elkezdődött a belgyógyászati pavilon felújítása. Az oktatásügyből pedig fontosnak tartom kiemelni, hogy az ógyallai építészeti, a komáromi ipariban és a Selye János Gimnáziumban is komoly befektetések és felújítások történtek, ablakcserével, hőszigeteléssel tudtuk segíteni a magyar tannyelvű középiskolákat.

A sikerek mellett azért bizonyára voltak olyan tervek is, amelyek nem valósultak meg, pedig prioritásként fogalmazták meg őket.

Igen, ez ugyan nem a komáromi régiót illeti, de régi, több évtizedes probléma az Ipoly-hidak ügye. Ezeknek a kérdése stagnál, szinte semmi előrelépés nem történt, egyedül a Helembát Ipolydamásddal összekötő híd ügyében van pozitív fejlemény. A már említett kórházfelújítás(oka)t ide is besorolnám, mert ugyan történt előrelépés, de a felújítás döcögve megy. Nagyon sokat beszéltek a járás polgáraival, és igenis:

jogos az igény, hogy egy megyei vagy járási kórháznak nem így kéne kinéznie, szebbnek kéne lennie, több szakorvosra lenne szükség, sok még a feladat, a kórházat fejleszteni kell, sokat kell még előrelépni.

Ha a jövőbe nézünk, mik lesznek a prioritások a következő választási ciklusban?

Továbbra is fontosak az útfelújítások, szeretnék a közlekedési bizottságban dolgozni továbbra is, ha sikerül bekerülnöm a testületbe. Tudom, hogy a Komáromi járásban nem jók az utak, de vannak olyan járasok, ahol sokkal rosszabb a helyzet, bőven van mit javítani, modernizálni. Búcs, Perbete, Szentpéter, Madar környékén is. Keszegfalun van egy rész, ami kezd veszélyessé válni, ahol szinte a töltésen megy az út a falu után, a Bogyarét és Ócsa közti területen is rengeteg rossz szakasz van, ún. lapuháti útszűkületet is szeretnék kibővíteni. Komáromban, Naszvadon, Gútán egy-egy körforgalom is jó lenne. Több körforgalom is tervben van már több éve. Ha bekerülnék a testületbe, mindenképpen harcolni fogok, hogy megvalósuljanak.

Milyen kampányra számíthatnak a választók?

Az MKP részéről mi mindenképpen pozitív kampányt tervezünk. Azért fontos a kampány, hogy meg tudjuk szólítani a választókat, mindig elmondjuk, hogy alacsony a választási kedv, el kell menni szavazni, de akkor is csak 17-20 százalékos körüli a megyei választásokon való részvétel. Azt gondolom, lehet itt bármilyen kampány, durva vagy szép, dicsérő vagy lejárató, az emberek nem nagyon aktívak. Ha elérnénk legalább a 25 százalékot, az már jó volna. Közelebb kéne hozni a megyei önkormányzatot az emberekhez. Meggyőződésem, hogy azért olyan alacsony a részvételi arány a választáson, mert az emberek nem tudják, milyen jogkörök tartoznak a megyei önkormányzatokhoz, így azt sem mérik fel, hogy ezek mennyire fontosak a mindennapi életüket illetően. Azt se felejtjük el, hogy a mostani, november 4-ei választáson új szabályok szerint voksolhatnak a polgárok, mert most öt évre választunk képviselőket, és a megyeelnökre is csak egy fordulóban lehet szavazni, s aki a legtöbb szavazatot kapja, az nyer. Egyébként, a képviselő-jelöltek között szerintem nem várható éles, személyeskedő kampány. A megyeelnök-jelöltek esetében egy erősebb kampányt várok,

ismerve az indulókat, mind a hat induló erős jellemű politikus, és a jelenlegi felmérések és eredmények alapján nem látom, hogy valaki közülük csúcsesélyes lenne, mert nincs túl nagy különbség a támogatottságukban.

Ott kell lenni, ahol döntések születnek

A gútai Viola Miklós sebész orvos, a városi képviselő-testület tagja. Tőle is megkérdeztük, milyen célkitűzésekkel, prioritásokkal készül a megyei munkára.

Az egészségügyi és szociális szférában szeretnék dolgozni, ezen a téren kihozni a legtöbbet. Nagyon fontos, hogy figyeljük a komáromi kórház helyzetét. Nemrégiben született egy döntés egy beruházásról. Támogatni kell minden olyan kezdeményezést, ami előre viszi a komáromi kórházat, hogy fejlődhessen. A kórházat ugyan egy pénzügyi társaság, az Agel üzemelteti, ennek ellenére a megye a beruházásokban sokat tud segíteni.

A szociális szférában is vannak olyan megyei lehetőségek, amelyeket a települések nem használnak ki, pedig a nyugdíjasoknak jó lenne. A helyi szociális ellátás fejlesztése fontos lenne. Ennek része lehetne ugyanis egy nyugdíjas napközi otthon kialakítása, és azt tapasztalom, hogy ez nagyon kevés helyen működik. Gútán évek óta létezik ez a szolgáltatás, és nagyon sokan kihasználják. Reggel elhozzák a hozzátartozók a szülőket, időseket, elmennek dolgozni, és munka után hazaviszik őket. Az idősek napközben elszórakoztatják egymást, de különféle programokat is szerveznek nekik. Ezt szerintem több településen is meg lehetne oldani, mert állami pénzből is támogatják.

A szociális ellátásnak egy másik része a gondozói szolgálat. Az öregekről való gondoskodásnak több lépcsője van: ilyen a nyugdíjasotthon és az otthoni gondozó szolgálat. Jelenleg, úgy tűnik, ezt az otthoni gondozói hálózatot akarják fejleszteni, ez Nyugat-Európában nagyon elterjedt modell. A lényege, hogy az idős embernek ne kelljen öregotthonba költöznie, hanem megszokott helyen, a saját környezetében élhessen. A cél az, hogy minél többen otthon legyenek ellátva, vagy esetleg a már említett napközi otthonokban. Én ezt az európai szemléletet szeretném terjeszteni, hiszen ez az emberségesebb, mert mindenkinek otthon, a megszokott környezetében a legjobb.

A nem magántulajdonú bentlakásos idős-gondozó intézetek a megyék hatáskörébe tartoznak, fenntartóik a megyék. A központi költségvetésből kapnak támogatást, a szociális és családgügyi minisztérium különít el e célra forrásokat. Az ilyen szociális otthonokban (öregotthonokban) többnyire a rászorulók vagy a szociálisan hátrányos helyzetűek kaphatnak elhelyezést, ahhoz viszont megyei végzés kell, hogy valaki bekerülhessen. Általában kevesebb a férőhely, mint amire igény lenne, ezért is kellene nagyobb mértékben elterjeszteni az otthoni ellátást.

Orvosként, hogyan látja, megoldható-e az orvoshiány, merthogy az is létezik...

Természetesen. Úgy gondolom, az orvoshiány is megoldható lenne. Ha a kórházak, amelyek állami pénzt kapnak, kötelesek lennének kinevelni a hiányzó orvosokat, meg is oldódna a kérdés. Jelenleg a kórházak úgy működnek, hogy meg van határozva, hány ágyra mennyi orvos kell, s több alkalmazottat nem foglalkoztatnak, mert sajnos nincs rá anyagi fedezetük. Ha jelenleg például egy belgyógyászaton 40 ágy van, akkor 8 orvost tudnak foglalkoztatni. A törvényt kellene úgy módosítani, hogy ez a szám növekedjen, eleve számolva azzal, hogy a fiatal orvosok később ügyvis kikerülnek a körzetekre általános vagy szakorvosnak. Tehát valami módon kényszeríteni ösztönözni kellene a kórházakat, hogy több fiatal orvost neveljenek ki, mert szakorvost kinevelni csak kórházi körülmények közt tudnak. Ha képviselővé választanának, mindenképpen javasolnám, hogy megyei szintől odahassunk az egészségügyi minisztériumra ennek a megvalósítása érdekében.

Hiányos intézményrendszer

A Vágsellyei járást 1996-ban hozták létre. A 2011-es népszámlálási adatok szerint lakosságának 31 százaléka magyar nemzetiségű. A járásnak a Nyitra megyei önkormányzatban négy képviselője van, a Magyar Község Pártja teljes listával indul. Baranyay Zsolt és Jancsó István jelenleg is képviselőként tevékenykedik, Baros Róbert és Kőrörsi Ildikó pedig először indulnak a megyei választáson.

A Vágsellyei járásban alig van megyei fenntartású intézmény

Baranyay Zsolt jogász, Nyitra megyei képviselő újra indul a képviselői posztért.

A Vágsellyei járás az egyik legkisebb Nyitra megyében, ahol egyébként a korábban létrehozott szlovák nagykoalíció volt „kormányon”, majd a nagykoalíció szétesett és ezzel helyzetbe került az MKP. Mi változott?

A szlovák nagykoalíció még 2005-ben állt össze, ennek tagjai voltak a jobb- és baloldali, de a nacionalista pártok is. A nagykoalíció együttműködése egészen 2013-ig kitartott, utána is megmaradt. A csoportosulásból két párt országos szinten is kiszorult a politikai színtérről, előbb a HZDS, majd az SDKÚ került olyan helyzetbe, hogy gyakorlatilag ki-

mondható a megszűnésük. A testületben a Smer és a KDH képviselőcsoportja megőrizte a többséget, harminchárom képviselőjük van. Az előző ciklusokhoz képest az MKP erősödött, a korábbi tíztagú frakció tizenöt tagúra bővült a négy évvel ezelőtti választás után. Mivel az MKP frakciója fegyelmezett volt, míg a szlovák pártok gyakran nehezen tudták hozni a megfelelő szavazatszámot, a fontos döntéseknél szükség volt a mi szavazatainkra is, ennek köszönhetően kialakult egy alkupozíció, amit ki tudunk használni és komoly eredményeket tudunk elérni. Ki kell mondani: az ezt megelőző választási ciklusban a déli járások kiéheztetését tapasztaltuk a pénzelosztások terén. Ami a konkrétumokat illeti, a Vágsellyei járásban nagyon kevés megyei fenntartású intézmény működik. Ez a régió múltbeli fejlődésének következménye, hiszen a közigazgatási rendszer 1996-os átalakítása előtt nem

létezett a Vágsellyei járás. Nagyon sok intézményt Galántán hoztak létre, ahova mi is tartoztunk. A mi járásunkban nincsen kulturális intézmény. 2005-ben az akkor még létező szociális intézmény is bezárt, fokozatosan leépült a kórház. Ez három olyan terület, amely a megye kompetenciája, de a járásban nincsenek megyei intézmények. Ennek következtében ebbe a járásba az adófizető polgárok által befizetett adók nagyon kis arányban jöttek vissza, de más területen sem állunk jól. Az idegenforgalmi adottságokat nem tudjuk kihasználni, ezt statisztikai mutató is alátámasztja, annak ellenére, hogy a deáki fürdő a mi járásunkban van, a vendégéjszakák száma messze az átlag alatt van. Az oktatásügy területén sem állunk jól. Korábban öt középiskola működött a járásban, két-két iskolát összevontak, most három középiskola működik. Ebből két iskola biztosít magyar nyelvű oktatást is, legalábbis hivatalosan, de tíz éve nem nyílt egy magyar osztály sem. Tény, hogy a galántai magyar gimnáziumba sok diák jár, így volt ez az előző az évtizedek során is, de a sellyei szlovák gimnáziumban nagyon sok magyar fiatal tanul tovább.

Viszont nem lenne szerencsés konkurálni a galántai magyar gimnáziumnak...

Nem ez a célunk, inkább a meglévő

szakoktatási lehetőségeket kellene kihasználni. Meg kell találnunk azt az utat, amivel elérjük, hogy a járásunkban is legyen magyar nyelvű középiskolai oktatás. A szakértők és a munkáltatók már megfogalmazták a szakoktatás iránti keresletet, már csak azt kellene elérni, hogy az oktatás megfelelő legyen. De összességében a Vágsellyei járásban kevesebb a középiskola, mint a régió többi járásában. A megyei önkormányzat elfogadta a 2015-2020-as időszakra szóló oktatási koncepcióját, a dokumentumba javaslatomra bekerült, hogy a középiskolai osztályok számát a lakosok számához arányosítsuk. Négy éve több prioritást megfogalmaztunk, ezek nagy részét sikerült teljesítenünk, illetve jó úton haladunk a felé, hogy beteljesüljenek. Az egyik pont éppen az oktatást érintette, a dokumentumot elfogadtuk. A másik pont a közutak felújítását, a harmadik az egészségügyi ellátás visszaállítását. A közutak állapotát tekintve nagy előrelépés történt. Az ún. szlovák nagykoalíció időszakában járásunkban egyetlen kilométer utat sem újítottak fel. Az elmúlt négy évben viszont a megyéhez tartozó utak húsz százaléka megújult, igaz, ez mindössze 11 kilométer, ez év végére még nagyjából további három kilométer készül el. Az utak felújítása egyébként az első számú prioritásunk volt és az is marad a következő választási időszakra, amely ezúttal öt éves lesz.

Mi a helyzet az említett egészségügyi ellátással, Vágsellyén jól működő kórház volt.

A vágsellyei kórházat ugyanaz a non-profit szervezet kezelte, mint a komáromit. A Smer kormányzása idején megszületett a határozat, hogy szűkíteni kell az egészségügyi ellátó hálózatot, a kórház ennek a rendelkezésnek esett áldozatul, hiszen azt a megyei önkormányzat nem akarta megmenteni. A fekvőbeteg-ellátást pedig a környező települések lakói is igényelnék. A mai gyógyászati trend az egynapos betegellátásban van, hogy a páciens minél kevesebb éjszakát töltsön el egy intézményben. A gyógyászat az ambuláns kezelésekre halad, ennek ellenére a kórház újbóli megnyitására igény van, és a régió lakosságának nagy segítséget nyújtana. A volt kórház épületében egyébként jelenleg rendelők működnek, nagyjából negyven orvos bérel rendelőt. Az épületnek viszont nincsen gondnoka, fel kell azt újítani. 2011-ben

a Nyitra megyei önkormányzat az épületet feleslegesnek nyilvánította és el akarta azt adni, az egész komplexumra azonban nem akadt vevő, de több része elkelt. A főépületet nem sikerült eladni. Most pedig sikerült elérnünk, hogy a megyei önkormányzat végre foglalkozzon a problémával. A rendelőintézetet fél millió euróból felújítjuk, jóváhagytuk a parkolóhelyek fejlesztését is. Az önkormányzat Vágsellyei Rendelőintézet néven létrehozott egy megyei költségvetési intézményt, külön igazgatóval. A cél a megfelelő járóbeteg-ellátás kialakítása, a diagnosztikai központ fejlesztése. Szeretnénk szociális szolgáltatásokat is biztosítani. Az a véleményem, hogy elsősorban az egynapos ellátásra és a krónikus betegek ellátására kell koncentrálnunk, a jelen helyzetben ugyanis erre lennének képesek. Azt gondolom, számos feladatunk van még, de jó úton járunk, reméljük, folytatni tudjuk a megkezdett munkát.

A megye van az emberekért, nem fordítva

Baros Róbert közigazdász először indul a megyei választáson. Úgy véli az önkormányzatnak az emberekért kell dolgoznia.

Az önkormányzatok nagy része pályázati pénzek segítségével fejleszti szolgáltatásait, amelyhez a megyei önkormányzatok is hozzá tudnak járulni. Közigazdászként hogyan látja a járás és a megyei önkormányzat gazdasági helyzetét?

Mint tudjuk, a megyéknek jogszabályokban rögzített bevételei és kiadásai vannak és kiegyenlített költségvetés mellett működnek, vagy kellene működniük. Javarészt a természetes személyek jövedelemadójának egy meghatározott része képezi a megye bevételeit, e mellett az állami költségvetésből is származnak források. Nyitra megye közel 180 millió euró éves költségvetéssel gazdálkodik, ebből kell finanszíroznia mindazokat a feladatokat, amelyek a törvény értelmében a hatáskörébe tartoznak. Mivel idáig nem voltam képviselő, így a megye gazdasági helyzetébe közvetlenül nem látok bele. Annyi bizonyos, hogy a megyéknek a polgárokat kell szolgálnia, így a megye jó anyagi gazdálkodását, a beruházási lehetőségek bővülését elsősorban az embereknek kell érezniük, látniuk. A

pénzen nem ülni kell, hanem célirányos beruházásokat és fejlesztéseket kell szorgalmazni és végrehajtani. Végre tudatosítani kell: nem az emberek vannak a megyéért, hanem a megye van értük. A lakosságnak látnia kell, hogy az utak járhatóbbak, az iskolák modernebbé válnak kívül és belül, hogy javul az ellátórendszer, támogatások érkeznek kulturális intézményeinkhez, nemcsak a megye északi, hanem annak egész területén. A megyének olyan gazdálkodás és pénzügyi fegyelem mellett kell működnie, hogy ez lehetővé váljon.

Képviselőként milyen célokért kíván majd dolgozni, mik a prioritásai?

A Galántai Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatójaként több mint tíz évet foglalkoztam régiófejlesztéssel, és ismerve a térség adottságait, hiányosságait, kitörési pontjait, elmondható: a régióknak többet érdemel, több és nagyobb lehetőség rejlik benne, mint amit jelenleg kihasznál. Véleményem szerint jobban kellene támogatni a helyi adottságokon alapuló gazdaságfejlesztést, a helyi kis- és középvállalkozókat és a gazdákat. Olyan intézmények és szolgáltatási programok felállítására lenne szükség, amelyek a helyi adottságok minél jobb kiaknázását ösztönzik és támogatják. A vidéki térségfejlesztés egy komoly kitörési pontja lehet ennek a régióknak. Véleményem szerint a megyének aktívabb szerepvállalás mellett, támogatólag kell ehhez hozzáállnia. A másik terület, ahol aktívan kívánok fellépni: az iskolaügy. Negyedik éve vagyok a helyi alapiskola mellett működő szülői munkaközösség elnöke, mellette a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége Országos Tanácsának is tagja vagyok, így az iskolaügy kedvezőtlen helyzetébe is van belevetés. A megyei önkormányzatokhoz tartozó középiskolák hasonlóan rossz helyzetben vannak, mint a helyi önkormányzatok által fenntartott alapiskolák. A járás területén ugyan van középiskola, de nincsen magyar nyelven oktató osztály. A lehetőség a magyar osztály megnyitására megvan, magyar osztály még sem nyílik, ez sokunk szerint nincs rendben, ezen változtatnunk kell. Tehát ezen a téren is sok a tennivaló és a sok elvégezendő feladat.

A lakosok passzivitásának oka van

Kőrösi Ildikó peredi önkormányzati képviselő, a Magyar Közösség Pártjá-

nak önkormányzati és közigazgatási alelnöke is indul a Nyitra megyei önkormányzati választáson.

Az MKP önkormányzati és közigazgatási alelnökeként, hogy látja a megyei önkormányzatok helyzetét? Hogy lehetne javítani működésükön, közelebb hozni a megyei önkormányzatokat a választókhoz, lakosokhoz?

A megyéknek számos hatáskörük van, melyek segítségével elvileg hatékonyan szabályozhatják a saját megyehatáraikon belüli társadalmi, gazdasági és kulturális életet. A gazdasági és szociális fejlesztési tervek kidolgozásának köszönhetően a megyék gyakorlatilag egy biztos jövőképet adhatnak az egyes területek fejlődési irányairól, például az oktatásban, egészségügyben, közlekedésben. Sokszor nem is tudatosítjuk, hogy a megyék kulcsfontosságú szerepet vállalnak a stratégiai dokumentumok kidolgozásában és véleményezésében is, községekkel, kistérségi akciócsoportokkal működnek együtt, miközben számos kisebb projekt anyagi támogatását is biztosítani tudják.

Mindennek ellenére a lakosok túlnyomó többségben passzívak a megye létezésével és működésével kapcsolatban, egyes felmérések szerint gyakran meg se tudják nevezni saját megyéjük elnökét vagy a járásuk képviselőit. A lakosok passzivitását mi sem bizonyítja jobban, mint az alacsonyabb részvétel a megyei választásokon. Ha a lakosok

passzivitásának okát vizsgáljuk, azt főként a művileg, értelmetlen, minden logikus és történelmi érveléssel ellenkező szabályok szerint, arrogáns módon megrajzolt megyehatároknak tudhatjuk be. Véleményem szerint a megyéknek helyrajzi, nyelvhasználati és történelmi szempontból is homogén területi egységekként kellett volna megalakulniuk, ezért ne is csodálkozzunk, ha a megyeszékhelytől száz kilométerre élő, eltérő regionális identitással rendelkező lakos nem érzi igazán magáénak a megyei közgyűlés működését és döntéseit. Már önmagában a megyék törvényes megnevezése, az önkormányzati kerület nem harmonizál sem a történelmi hagyományokkal, sem pedig a napi szóhasználatban használatos megnevezéssel (VÚC – azaz: nagyobb területi egység), ezzel véleményem szerint csak hatványozódik a megyékkel kapcsolatos zavar és a lakosok ellenszenvé. A már említetteken kívül még nagyon hosszasan elemezhetnénk az egyes megyék közti eltéréseket is, mind a megyék területi nagyságát, lakossági számarányait, nemzetiségi felosztását, mind pedig azok fejlesztési politikáját, gazdálkodását vagy a lakosokkal történő kommunikációját illetően. Mivel az utóbbi szempontokat szem előtt tartva szerencsére pozitív példákkal is találkoztam már, úgy gondolom, hogy a megye jó fejlesztési és gazdálkodási stratégiája, ötvözve a támogató politikai akarattal és a lakosokkal történő megfelelő kommunikációval a fent említett negatívumok ellenére is közelebb hozhatja a megyei önkormányzatokat a

választókhoz, lakosokhoz. Mindemellett érzem a mediális szintér felelősségét is. Úgy gondolom, hogy a jogos kritika megtartása és bármilyen protekcionizmus megakadályozása mellett szükség van a politika (ideértve a megyei politikát is érintő) lassan állandósult negatív fényben való feltüntetetésének az enyhítésére.

Milyen személyes prioritásokat fogalmazott meg, amelyekkel a megye magyar lakosságának javát kívánja szolgálni a testületben?

A mostani választásnál minden megyében a végső érdek és cél a hatékony, szélsőséges erőktől mentes, aktív érdekképviselő megszerzése. A megyei szakpolitikát illetően, Pered község önkormányzatában hetedik éve vezetem a szociális és egészségügyi bizottságot, ez idő alatt nagyon sok esettel találkoztam, amely a megye szociális ügyi hatáskörébe tartozik. Nemcsak képviselőként, de nőként is nagyon nehezen éltem meg azokat a tapasztalatokat, amikor a hiányos rendszer és hibás rendszerszintű megoldások miatt, kiemelten a Vágsellyei járásra vonatkozóan, nem tudtunk közvetlen segítséget nyújtani a súlyos fogyatékkal élő embertársainknak és családtagjaiknak. Úgy érzem, a szociális ügyek szférája fokozottabb figyelmet érdemel, nőként elsősorban ezt a küldetés érzem magaménak, erre a területre szeretnék összpontosítani.

Neszmeri Tünde

Az érsekújvári régió is képviselőt szeretne

A megyei választásokon az érsekújvári választási körzetben 8 képviselőt választhatnak meg a polgárok a Nyitra megyei közgyűlésbe, a Magyar Közösség Pártja színeiben 4 jelölt indul: Bób János, Czuczor Mária, Dobai Tibor és Nagy Dávid. Jelenleg az újvári körzetnek nincs MKP-s megyei képviselője.

Fontos a turizmus, ezáltal jobban megismerhető a község

Czuczor Mária Andó község polgármestereként indul a választásokon. A helyi közigazgatásban, politikában szerzett tapasztalatairól, és arról kérdeztük, mik a legfontosabb célkitűzések, amelyeket mindenképpen szeretne majd megvalósítani, ha sikeresen szerepel a novemberi választásokon.

Gyakorló polgármesterként tudásom és képességeim szerint azon leszek, hogy olyan javaslatokat és ötleteket támogassak, amelyek régiónk épülését és szépülését, illetve a lakosok érdekeit szolgálják, felhasználva az eddigi tapasztalatokat, amiket polgármesterként szereztem. Látom, mire lenne szükség, tenni szeretnék megvalósulásuk érdekében. Szociális érzésű vagyok, érdekelnek a szociális témák, és nagyon fontosnak tartom a segítségnyújtást az idősebbeknek. Viszont a fiatalokról sem

szabad megfeledkezni, a falunkban is próbáljuk ezeket a dolgokat felmérni, bővíteni, a fiatalok igényeit kielégíteni. Ezen szeretnék dolgozni megyei szinten is.

Andó híres szülőtte Czuczor Gergely, a falu az ő örökségét is ápolja. Vetélkedőt is szerveztek, kiállítással is megemlékeztek a költő, nyelvtudós munkásságáról.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a faluk, városok lakosai tudják, kik az ő lakóhelyük ismert szülőttei, vagy olyan egyéniségei, akik a helyhez kötődnek, például ott fejtették ki tevékenységüket. Így vagyunk mi is Czuczor Gergellyel, de az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola szintén minden évben megrendezi a Czuczor Gergely hetet, ennek keretében is jönnek a diákok és meglátogatják a múzeumot, amely Czuczor Gergely nevét viseli, megkoszorúzzák a szobrát és meglátogatják a szülőháza

helyét is. Szülőházának már sajnos csak a helye van meg, de egy tábla jelzi azt, annak környékét próbáljuk szépítgetni, parkosítottuk. A könyvtár is Czuczor Gergely nevét viseli, így a helyi óvodások is, mikor ellátogatnak a könyvtárba, megismerkednek a költő nevével, s megtéteknik a múzeumot is. A Czuczor Gergely Múzeumban nagyon szép a tárlat, megvan a régi anyagunk is, azok a hagyományos kéziratok, és van egy nagyon szép modern anyagunk is, amely úgy van kialakítva, hogy az már a mai fiatalság számára is érthető és közelebbi lehet. Nagyon szép kálváriája van a falunak, annak ellenére, hogy síkságon terül el a település, van egy kicsi dom bunk, ezt szeretnénk a közeljövőben egy bekötőúttal még elérhetőbbé tenni.

Megeyi képviselőként milyen területen tevékenykedne?

Közzgazdászként közel állna hozzám a pénzügyi bizottság, de a szociális bizottság is.

Szociális ügyekben hogy látja, mi szorlna fejlesztésre?

Elsősorban az idősekről való gondoskodást kellene megoldani. Nálunk a faluban, mondjuk úgy: úttörők vagyunk, mert sikerült kisméretű lakásokat építtetnünk, az elsők között az országban, ezekben a lakásokban idős, egyedülálló asszonyok laknak, nagyon elégedettek, ráadásul Andódon a faluközpontban sikerült felépítenünk a lakásokat, a templom mögött, ahol közel van a posta, az üzlet, a templom, a hivatal és ezt nagyra értékelik. Mindezek mellett még közel is vannak egymáshoz, tudnak egymásról az idősek, ennek köszönhetően nem érzik magukat olyan elhagyatottnak. Tapasztalatom, és ahogy más községek képviselőivel, lakosaival is beszélgetek, fontos ez a terület. Az idősebbeknek is kell, hogy legyen elfoglaltsága, például különféle napközi programokat is lehessen biztosítani számukra.

Mindig jólesik, ha a munkánkat elismerik

Szímő nevét nemrégiben elég gyakran hallhattuk, olvashattuk a híradásokban, hiszen az Év Faluja országos megmérettetésen a második lett. Bób Jánostól, a község polgármesterétől megkérdeztük, mit jelent ez a polgármesternek és a lakosoknak?

Elsősorban mindig nagyon jól esik, ha a munkánkat elismerik. Járt nálunk egy 12 fős szakmai zsűri, melynek bemutattuk a falut, fizikailag is, hogy mi mindennel foglalkozunk, és ez az országos második helyezés nagyon nagy elismerés, nagyon megtisztelőnek tartjuk. Arra sarkall bennünket, hogy becsületesen dolgozzunk tovább, fejlesszük magunkat és tényleg olyan települést akarunk kialakítani, ahol szép a környezet – ahogyan a szlogenünk is mondja –, ahol élni jó, vagy „Szímő, ahol mindig történik valami”. Azt szeretnénk elérni, hogy a lakosok jól érezzék magukat. Úgy gondoljuk, e téren már sikerült eredményeket elérnünk, és ez is ösztönöz ez minket arra, hogy tovább tegyük a dolgunkat becsülettel.

Miért neveztek be a versenybe?

Amikor tavasszal megtaláltuk ezt a pályázati kiírást, átgondoltuk, hogy azoknál a témaköröknél, amelyeket felsoroltak, mi már egy szintet elértünk, úgy éreztük, elég jól állunk falufejlesztésben is, ezért gondoltuk megmértetjük magunkat. Már akkor, mikor kidolgoztuk a prezentációt, projektet, azt mondtuk, hogy érdemes volt, mert egyfajta leltárt végeztünk, hogy mi mindent sikerült elérni. Természetesen az is kiderült számunkra, hogy még mit nem, és még mit szeretnénk. Mert sose lehet megelégedni egy szinten, hanem szeretnénk tovább fejlődni és fejleszteni a települést.

Milyen tapasztalatokat tudna felhasználni majd megyei képviselőként?

Amit a közeljövőben nagyon fontosnak tartok: az infrastruktúra kiépítését. Szímőn részben sikerült, majdnem minden településen van úgynevezett ipari zóna, vagy olyan terület, ahova beruházót, vagy vállalkozót lehet telepíteni, ki kell alakítani a lehetőséget, és most regionális szintre gondolok, az R7-es útra, de a többi úthálózat fejlesztésére is, hogy tudjunk befektetőket ide csalogatni, és ezzel munkahelyeket teremteni. Ez az egyik témakör, amivel szeretnék foglalkozni. Itt, Szímőn már részben sikerült. Van befektetőnk az ipari zónában, de szeretnénk bővíteni.

A másik nagy lehetőséget pedig az idegenforgalomban, turizmusban látom, nemcsak Szímőn. Mi szerencsés helyzetben vagyunk, hogy itt a gyönyörű Vág-part, ezt próbáljuk kihasználni, népszerűsíteni. Mai világunkban a tu-

rizmus felerősödik és felértékelődik, látjuk, hogy milyen a helyzet a világban, Európában, ezért a belföldi turizmusnak van jövője, és ez a település lakosainak sokat segíthet. Szímőn nagyon sok látogató megfordul, főleg a nyár folyamán, májustól augusztus végéig, leginkább a Vág-parton. Ez jó lehetőséget ad a lakosoknak, egyrészt, akik a vendéglátásban vállalkoznak, de a házak kiadása is beindult, nagy az érdeklődés a házak vásárlása iránt is. A belföldi turizmus kiinduló pont, lehetőség a számunkra. Az egész széles környék számára, hiszen van mit megmutatnunk, nemcsak Szímőn, hanem az egész térségben, megyei szinten.

Tehát a falusi turizmust támogatná.

Nemcsak a falusi turizmust. Ahogy az emberekkel beszélgetek, sokan elmondják, hogy félnek népszerű turista helyre, tömegekbe bemenni a terrortámadások miatt. Emiatt Magyarországon már most megerősödött a belföldi turizmus, de érzékelhető már Szlovákiában is, hogy sokkal nagyobb értéke van a falusi turizmusnak. Az igaz, nagy negatívum, hogy az emberek nem mennek kirándulni, de nekünk éppen ezt kell kihasználnunk, hogy az egész régióban erősödjön a turizmus, ez óriási lehetőség, munkát ad, bevételt az embereknek és községeknek. Vannak itt a környéken nagyobb rendezvények is, ezek jó lehetőségek szintén a bemutatkozásra, ilyen például nálunk a Fröccs Napok, Kamocsán a GasztroFesztivál, ahol több ezer ember megfordul. Szímőn van két múzeumunk is, van egy Jedlik Ányos emlékszoba, ahol a híres találmányairól, életútjáról tartunk bemutatót, és most kialakítottunk

egy mesterségek házát is, ahol a szikvíz gyártásáról van egy kiállítás, hogy valamikor régen, hogyan gyártották a szikvizet, egy régi gépekből álló gyűjtemény. Van kis műhelyünk is, ahol még ma is gyártjuk a szikvizet, amit most szeretnénk a piacra dobni, itt a környéken értékesíteni, már intezzük az engedélyeztetést, ez is egy lehetőség, munkahelyteremtés is, és községünk nagy szülöttjének a népszerűsítése.

Megyei képviselőként mit tartana még prioritásnak?

Az infrastruktúra nagyon fontos a beruházások szempontjából, ugyan lesz egy Land Rover beruházás a megyében, de ez nem old meg minden gondot, én kisebb beruházókban gondolkodok, melyek fálvakon is meg tudnak telepedni és pár munkahelyet teremteni, ezért tartom fontosnak az infrastruktúra fejlesztését.

Pontosan tudom, milyen gondokkal küzdenek a kulturális intézmények

Dobai Tibor a komáromi Jókai Színház gazdasági igazgatója. A megyei önkormányzati választásokon az Érsekújvári járásban indul. Kultúrában dolgozó emberként, mit tartana fontosnak a megye munkájában?

Nemcsak hogy a kultúrában dolgozom, de Nyitra megye egyik kulturális intézményének, a komáromi Jókai Színháznak vagyok a gazdasági igazgatója, így elég pontosan tudom, hogy milyen gondokkal küzdenek a megyei kulturális intézmények. Alapvetően korrekt a megye hozzáállása a kulturális intéz-

ményeihez. De megemlíteném, hogy megye dönt a a kórházaink, középiskoláink, szociális intézményeink és a közutak működéséről. Talán annak köszönhetően, hogy a megye ilyen sok mindent irányít, sajnos a kulturális intézmények jobbára a sor végére kerülnek.

Ha bekerül a testületbe, mit tart majd prioritásnak?

Az elmúlt két választási időszakban nem volt az Érsekújvári régiónak képviselője, így elsősorban az újvári régióban működő magyar intézmények helyzetének javításán tevékenykednék. És persze a kulturális intézményeket is szeretném „játékba hozni“.

Milyen kampány várható?

Úgy gondolom, hogy az egyik legnehezebb kampány előtt állnak az MKP Nyitra megyei szervezetei. Sajnos, a több éves inkorrekt országos politizálás a felszínre hozott egy szélsőséges pártot, ami a novemberi választásokon elég erőteljesen átírhatja az eddig megszokott erőviszonyokat. Ennek ellenére tudom, hogy az MKP megyei jelöltjei – magamat is beleértve – maximális erőbedobással fognak dolgozni nemcsak a kampányban, hanem megválasztásuk esetén a megyei parlamentben is.

Ahol abbahagyjuk anyanyelvünk használatát, ott elvész a nemzetünk

Nagy Dávid fiatal érsekújvári ügyvéd, helyi önkormányzati képviselő, alpolgármester, megyei képviselő-jelölt. Az emberek nagy része jogászként, a kétnyelvűség harcosaként ismeri őt. Miért fontos a kétnyelvűség úgy általában és Nyitra megyében, illetve az Érsekújvári járásban?

Elszomorító, hogy harcról, küzdelemről kell beszélnünk az anyanyelvhasználattal kapcsolatban. Hiszen a világ legtermészetesebb dolga, hogy az ember otthon az édesanyjától elsajátított nyelvet használja; és mi itthon vagyunk a Felvidéken. Azzal, hogy különféle módon gátolnak bennünket anyanyelvünk használatában, egyben azt a jelzést is kapjuk, hogy a városunk vagy falunk nem a mi otthonunk. Tehát itt van egyrészt a komfortérzet, hiszen az ember igazán a saját közegében érzi magát jól, otthon magabiztos. Ezért fontos a kétnyelvűség és az összes felirat is. Legyen szó utcanévtábláról, információkról, épületek megjelöléséről vagy akár az üzletekről. Ahol ugyanis eltűnik a magyar felirat, ott elfogy a magyar szó, ahol abbahagyjuk használni az anyanyelvünket, ott elvész a nemzetünk. Ez a tendencia több felvidéki településen megfigyelhető. Mondani szokás, hogy „nyelvében él a nemzet“. A kétnyelvűségnek viszont sok ellenzője van. Általában ugyanazokat az „ellenérveket“ hallom, például: a magyar táblától nem lesz olcsóbb a kenyér. Véleményem szerint ez nem igaz. A nemzetek együttélése olyan, mint bármely más partneri viszony, mint egy házasság. Amennyiben a férj és a feleség tiszteli egymást, jogaiban egyenlő, a házasság gyümölcsöző. Viszont ha az egyik fél a másik fölé helyezi magát, a kapcsolat nem lesz sikeres. Az egymás jogainak tiszteletben tartása és az ebből eredő egészséges közeg bizony olcsóbbá teheti a kenyeret is.

Az Érsekújvári járást Nyitra megyében két választási körzetre osztották, mennyiben pozitív ez? Jobban oda lehet figyelni így a helyi emberek igényeire?

Sajnos, nem ez volt a kettéválasztás mozgatórugója. Az Érsekújvári járás

választási körzeteire nincs elfogadható magyarázat. Sajnos ez egy újabb politikai játszma gyümölcse. Mondjuk ki egyenesen, arra irányul, hogy gyöngítse a magyar érdekképviselést. Így ugyanis a 11 mandátum osztódik: 8 képviselő kerül be az érsekújvári régióból és 3 a párkányiból. Az érsekújvári körzet eddig még magyar képviselőt nem adott Nyitrának. Az ilyen jellegű politikai beavatkozások után jogos az emberek kiábrándultsága. Kiszolgáltatva érezzük magunkat a mindenkori hatalomnak. Ezáltal erősödnek a szélsőséges pártok.

Ha mégis bekerül a megyei önkormányzatba, mit tart majd prioritásnak, mik lesznek azok a feladatok, amelyeket meg kellene oldani?

Gátat kell szabni a szélsőséges nézetek terjedésének. Nagyon sajnálom, hogy a kormánypártok az országos szinten nem működő koalíciót erőltetik Nyitra megyében is. Ez a koalíció a „harc az extrémizmus ellen“ jelige alatt született, ám a kezdetektől csak olaj a tűzre. A sorozatos botrányok és kormányváltás még jobban elfordítják az embereket a politikától. Vissza kell adni az emberek politikumba vetett hitét. Ezt helyi, illetve megyei szinten kell kezdeni. Ezzel összefügg, hogy tenni kell a Nyitra megyében észlelhető kettős mérce ellen. Nyitrától délre és Zoboralján is van élet, csak sokan háttal fordítanak nekünk. Hiába határos a megyénk Magyarországgal, megyei szinten az ebben rejlő előnyök kiaknázatlanok. Régióinknak minden adottsága meg van ahhoz, hogy egy gazdaságilag fejlett térség legyen. Mindehhez nem kell más, csak elfogulatlan és tisztességes politizálás és olyan képviselők, akik nem a régióból, hanem a régióért élnek.

Vadkerti Neszméri Csilla

A Nyitrai járásban egy magyar jelölt indul

A Nyitrai járásban a magyarság részaránya a 2011-es népszámlálási adatok szerint 5,6 százalék volt. A zoboralji magyarság nyelvszigetként küzd megmaradásáért. A Magyar Közösség Pártjának egyetlen képviselő-jelöltje van, Balkó Róbert, Kolon polgármestere és a Zoboralji Községek Regionális Társulásának elnöke személyében.

Milyen helyzetben van a zoboralji magyarság?

Az, hogy miért A Nyitrai járásban egy magyar jelölt indul alakult ki a jelenlegi helyzet, egy hosszabb elemzést igényelne, több tényező is közrejátszott abban, hogy szórvánnyá vált a közösség. Sajnos nagyon erősek azok az asszimilációs folyamatok, amelyek a tömbmagyarságban élők számára nem annyira érezhetőek. Itt egy kis nyelvszigetként próbáljuk megélni a mindennapjainkat és küzdeni azért, hogy megmaradjunk.

Polgármesterként dolgozik, az itt szerzett tapasztalatok hasznosíthatóak a megyei politizálásban. Faluvezetőként kapcsolatban áll a mostani megyei képviselőkkel és hivatalokkal is. Hogy kívánja kihasználni a megszerzett tapasztalatokat?

Az önkormányzatiság közel áll hozzám. Tizenegy éve vagyok polgármester, ez idő alatt sok tapasztalatot szereztem, tanultam. A régióban végzett tevékenységem okán ismerem az itteni településeket és gondjaikat. Ezt a tudást szeretném felhasználni, hogy a régió lakosságának és a magyar közösségnek a javáért dolgozzak.

Egyedüli magyar jelölt a járásból, de az önkormányzatban az MKP frakcióját erősítheti majd. Mik a prioritásai?

Az infrastrukturális hálózat magasabb szintre emelése a célkitűzésem, ezek nem mindig látványos eredményt hozó területek, de az emberek életét nagyban befolyásolják. Az úthálózat felújítása mindig időszerű kérdés, ez állandó odafigyelést és munkát igényel. Az egészségügyi és szociális intézmények fenntartása és fejlesztése pedig szintén nagyon fontos feladat, hiszen ezekkel sokunk napi szinten kapcsolatba kerül. Azoknak a magyar tanítási nyelvű oktatási intézményeknek a segítése is célom, amelyek a kerület területén működnek. Amiben még óriási potenciált látok, az a megyei turizmus támogatása. Ez több szempontból is fontos, és munkahelyteremtő hozadéka is lehet.

A látnivalók és környékük felújítása, kiépítése és a szolgáltatások kialakítása ehhez elengedhetetlen feladat. Amikor a turizmus fejlesztéséről beszélek, akkor nem elsősorban csak a látnivalókra gondolok, hanem a szolgáltatások kialakítására is, nyitni kellene az emberek felé, hogy ezt a régiót megismerjék, hogy felemelhesük

a Zoboralját. Ha megismerik régiókat, ahol élünk, ezzel ismertté válunk, ezzel növelhetjük a jó híret a Nyitrai járásnak, ezzel segíteni tudjuk az itt élő magyarságot is. A célom tehát: érdekessé és vonzóvá tenni ezt a régiót mások számára is.

Neszméri Tünde

A megyei önkormányzatban a munka csapatjáték

A párkányi körzetben három MKP-s képviselő-jelölt méretteti meg magát. Bolya Szabolcs, Farkas Iván és Szigeti László. Közülük jelenleg Farkas Iván és Szigeti László megyei képviselők.

Sokat járom a vidéket

Helyi önkormányzati politikusként már van tapasztalata Bolya Szabolcsnak, megyei szinten azonban most méretteti meg magát először. Köbölkút alpolgármestereként, MKP-titkárként, az Érsekújvári járás MKP-elnökeként mit tartana fontosnak megvalósítani a következő választási ciklusban?

Ahhoz, hogy bármilyen célt, tervet meg tudjunk valósítani, először a választók bizalmát kell elnyernie a jelölteknek. A megyei önkormányzatban való munka ugyanis csapatjáték, csak akkor lehet eredményeket elérni, ha a hasonló gondolkodású képviselőtársakkal együtt fogalmazzuk meg azokat a célokat, amelyek a megyében élők javát, életminőségének fejlődését szolgálják. Az emberek nagy része sajnos nem tudatosítja, hogy a megyei önkormányzat milyen fontos hatáskörökkel bír. Pedig számos példát hozhatunk. Ki ne utazna naponta? Akik pedig a megye északi részében is autóznak, jól tudják, hogy Nyitra környékén sokkal fejlettebb a közúthálózat, mint a déli járásokban. Az elmúlt években tapasztalható némi változás, javulás környékünkön is, de ez messze elmarad az elvárt állapottól. A közúthálózat fejlesztése tehát mindenképp prioritást élvez. A szociális és egészségügyi intézmények fej-

lesztése szintén fontos szempont. A párkányi rendelőintézetet például naponta több száz páciens látogatja, így elengedhetetlen az intézmény további korszerűsítése. Vagy gondoljunk csak bele a középiskolai oktatásba. Egyik szülőnek sem mindegy, hogy gyermeke milyen intézményt látogat. Mindenki a legjobbat szeretné gyermekének, s a középiskolák esetében a megye a fenntartó, vagyis a felújításokról, korszerűsítésekről a megyei önkormányzat képviselői döntenek. Ha nem lenne a megyei önkormányzatban magyar képviselő, ha nem lenne most is ott az MKP frakciója, vajon megvalósulhatott volna a komáromi Selye János Gimnázium rekonstrukciója? Azt is kevesen tudják, hogy néhány jelentős kulturális intézmény működése szintén megyei hatáskörbe tartozik. Gondolok itt a komáromi Jókai Színházra, a Duna Menti Múzeumra vagy az érsekújvári Thain János Múzeumra. A helyi hagyományörző csoportok támogatása, pontosabban a kultúrára szánt támogatások elosztása szintén a megyei képviselők feladata. Ezért is fontos, hogy a megyei önkormányzatban legyen képviselője a magyarságnak. A jelenlegi választási időszakban az MKP Nyitra megyei frakciójának képviselői voltak azok, akik kiharcolták a déli járások lakosainak is azt, ami egyébként is megilletné az itt élőket. Ezt a megyei képviselőt

szertném erősíteni, tudásommal és az elmúlt években szerzett tapasztalataimmal tevékenyen részt venni a megyei önkormányzat munkájában.

Szabadidejében csevadokozik, elnöke a helyi iskolatanácsnak – milyen tapasztalatokat sikerült ezeknek köszönhetően összegyűjteni?

Feleségem, Bolya Dudás Anita a Köbölkúti Csevadok Alapszervezet elnöke, vezetőségi tagként pedig én is igyekszem kivenni a részem a rendezvények szervezéséből. Ez nem egyszerű, hiszen hat éve az MKP járási titkára, másfél éve pedig az Érsekújvári járás elnöke is vagyok. Emellett a község alpolgármesteri feladatait is ellátom. Ennek a sokrétű munkának is köszönhető, hogy vállaltam a megyei képviselő-jelöltséget. Sokat járom a vidéket, számos közösségben megfordulok, sok emberrel találkozom, akik elmondják a problémáikat, és tudom, hogy segítséget várnak. De hiába ismerem a gondjaikat, bajaikat, ha nem vagyok olyan tisztességben, hogy segíteni tudjak. Úgy gondolom, megyei képviselőként jobban tudnám az itt élők érdekeit képviselni. Ezért kérem, kérjük a választópolgárok bizalmát a megyei választásokon, hogy a Magyar Közösség Pártja minél több képviselővel lehessen jelen a Nyitra megyei önkormányzatban, mert csak

így fognak olyan döntések születni, amelyek a déli járásokban élők gyarapodását szolgálják.

Vállalható az eddig végzett munkánk

Szigeti László jelenleg is megyei képviselő, a megyei testületben az Oktatásügyi és Ifjúsági Bizottság, valamint az Idegenforgalmi és Küllkapcsolatok Bizottságának tagjaként tevékenykedett. Megkérdeztük, hogy értékeli az elmúlt választási ciklust.

Ami az előző választási időszakot illeti, úgy gondolom, annak ellenére, hogy az MKP frakciója ellenzékben kezdte meg a 4-éves ciklust, vállalható az a munka, amit folytattunk, és sikerült elég szép eredményeket is elérnünk a Nyitra megyei önkormányzatban. Való igaz, hogy az oktatásügy erős prioritás volt a számunkra, megtartani az anyanyelvi oktatást mindig is fontos volt és ezután is fontos lesz az MKP számára. Itt mi elsősorban a középiskoláink megtartását tartottunk szem előtt, hiszen azok tartoznak a megyei hatáskörbe. Sajnos több régióban is csökkent a tanulói létszám és nemcsak a komáromi gimnáziumra van szükség, hanem az ipolyságira, a zselizire, a párkányira és sorolhatnám. Sikerként könyvelem el, hogy ezek az intézmények fenn tudtak maradni és ebben a választási ciklusban sikerült fejleszteni a szakképzést. Két magyar szakközépiskola is kiemelt támogatásban részesül: a komáromi ipari és az érsekújvári elektrotechnikai iskola, a ciklus végére komoly európai uniós pénzhez jutnak és innoválhatják a szakképzési profiljukat, illetve az iskola infrastruktúrája is komoly fejlesztési alapot kaphat EU-s pályázatokból. Sikerült megtartanunk a magánintézményeket, a lévai és a gútai egyházi gimnáziumokat is talpon tudtuk tartani, sőt, egyik-másikra még fejlesztési támogatásokat is tudtunk elkülöníteni.

Milyen eredményeket értek az idegenforgalom és küllkapcsolatok területén?

Az idegen forgalommal kapcsolatban büszkén mondhatom, hogy egy olyan támogatási alapot sikerült a megyei közgyűlésben elfogadni, amely a régiós idegenforgalom és turizmus fejlesztését szolgálja, pályáztatás alapján több mint kétszázezer eurót osztottunk szét ebben az évben is. A pénzre települések és egyéb civil szervezetek pályázhattak, igaz, nem nagy összegek, mert 1000-

1700 euró közötti támogatásokról van szó, de nagyon sok település pályázott és ebben az évben, s aki pályázott, meg is kapta támogatást.

A küllkapcsolatok terén egy kicsit bonyolultabb a helyzet. Ez a jogkör a választási időszak első évének végén átkerült a régiófejlesztési szaktanács jogkörébe, tehát sokat ezzel a témával mi nem foglalkoztunk. Volt néhány olyan anyag, amelyet megvitattunk, dolgoztunk vele, elsősorban a Nyitra megye testvér-régióival kapcsolatban. Leginkább Veszprém és Komárom-Esztergom megyét tudnám kiemelni, de természetesen Csehország, Lengyelország és más országok bizonyos megyei szintű régióival is vannak kapcsolataink. Sajnos ez a kapcsolat csak Komárom-Esztergom megyével és – most van egy újabb kapcsolatunk – esetenként Pest megyével működött, szerintem, megfelelően, valahogy ezen a következő időszakban javítani kell, a kapcsolatot szorosabbá kell fűzni, jobban együtt kell dolgoznunk, kihasználnunk a lehetőségeket.

A következő 5-éves választási időszakra milyen fő célokat fogalmazna meg?

Ahogy mondtam, óriási siker, hogy a középiskoláink zavartalanul működtek, leginkább mert nagyon kevés a diák. Nekünk azon kell majd dolgoznunk, hogy a következő 5 évben is sikerüljön ezt teljesíteni, remélhetőleg így lesz. Óriási a nyomás, komoly tárgyalásokat folytatunk folyamatosan a megyei hivatal oktatásügyi osztályának vezetőjével, és a többi politikai frakció vezetőivel, képviselőkkel, hogy legyünk türelme-

sek, adjunk lehetőséget valamennyi iskolának a megmaradásra. Kérdés, hogy ez a jelenlegi pozitív hozzáállás és ez a szolidaritás megmarad-e a következő években. Mi harcolni fogunk azért, hogy a magyar középiskolák hálózata megmaradjon, de sajnos van egy határ, amikor nagyon nehezen tudja a megye működtetni azokat az intézményeket, ahol rendkívül kevés a tanuló, és nem éri el az osztályonként a 8-10 főt. Néhány évvel ezelőtt még nem volt olyan jogszabály, amely meghatározza a minimális tanulói létszámot, most viszont már van, osztályonként 17-es létszámot szabtak meg, kivételes esetben ez 9 lehet, amely kötelezi a fenntartót, hogy megtartsa az intézményt.

A megkezdett munkát kell folytatni

A Nyitra megyei közgyűlésben jelenleg Farkas Iván a Magyar Közösség Pártjának frakcióvezetője. A novemberi választásokon nemcsak képviselő-jelölt, hanem megyeelnök-jelölt is. Az eddigi munkáról és a jövőbeni tervekről kérdeztük őt is.

A 4-éves választási ciklus elején ellenzéki frakció voltunk, tehát nem nagyon volt mozgásterünk, azonban a választási időszak felében a szlovák koalíció tulajdonképpen szétesett, a SMER és a kereszténydemokrata mozgalom közötti nézeteltérések miatt. Úgy érzem, innentől kezdve okosan bevontak minket, az ellenzéki MKP-frakciót a döntéshozatalba. Ezután már tudtunk olyan javaslatokat megfogalmazni, amit el is fogadtak. Akkor már a megye két-három éve rendre komoly többlettel zárta

a gazdálkodását, évi 11 millió eurótól 15 millió euróig, ez tartott 2016-ig, akkor javasoltuk a megyének, hogy ne üljünk a pénzünkön, hanem azt valamilyen formában, valamilyen stratégia mentén használjuk fel. A képviselők elfogadták ezt a javaslatot, ezért kiemelt szinten tudtunk saját költségvetésünk-ből általunk fontosnak megítélt területre beruházni. Ezek a területek pedig következők: a közúthálózat fejlesztése, a megyei másod- és harmadrendű utak felújítása, illetve a szociális és egészségügyi területre fordítunk nagyobb összegeket. Ezt elfogadta alapelveként a megye, és az utóbbi két évben lett meg ennek az eredménye.

Mit jelent ez konkrétan?

2014-ig, tehát 13 év alatt, Nyitra megyében olyan ütemben folyt az utak felújítása, a burkolat felújítása, hogy ha abban az ütemben folytatódna a munkálatok, akkor a 2200 kilométernyi út felújításához, 154 év kellene. 2015-től az a tendencia megváltozott, beindult a felújítás üteme úgy, hogy 167 kilométer utat tudtunk megcsinálni, ami a 154 évet lecsökkentette 12 évre. És amire igazán büszkék lehetünk, hogy ennek a fele a megye 5 déli járásában valósult meg, tehát Komáromi, Érsekújvári, Lévai, Vágsellyei járásokban és a magyarok által is lakott Zoboralján. Ez egy óriási fordulat volt a korábbi tempóhoz képest. Voltak még emellett európai uniós forrásokból is felújított útszakaszok, azok hossza körülbelül 70 kilométer. Ha ezt a kettőt összeadjuk, elég komoly eredményről számolhatunk be, és ebben a formában szeretnénk dolgozni a jövőben is, úgy gondolom, az a jó terv, hogy 5 év múlva is legyen min közlekedni.

Tagja volt a területrendezési bizottságnak is, ott milyen változásokat sikerült kieszközölni?

2015-ben, mikor lehetőség nyílt a területrendezési terv módosítására, mi azt szerettük volna, hogy Nyitra megye egésze érdekei, valamint régióink és szülőföldünk érdekei együtt jelenjenek meg a területrendezési terv módosításában. Amikor 2004-ben létrejött Nyitra megye első területrendezési terve, akkor még mi voltunk minősített számbeli többségben az önkormányzatban, ennek köszönhetően úgy került bele három általunk preferált tétel, ami a régióinkat megérintette. Vegyük sorba. Az R7-

es gyorsforgalmi útnak a kelet-nyugati irányú déli gyorsforgalmi útnak a nyomvonala lett elfogadva, ez elkerülte volna Érsekújvárt déli irányba, ami alapvető érdeke Gúta, Ógyalla, Komárom, Párkány és Zseliz környékének, de Érsekújvár városának is azért, mert Érsekújvár déli részén vannak az ipari parkok, ott van a nagy vámhivatal, ami fontos a kamionok szempontjából, és ott vannak a lakótelepek is. Ez a megközelítés szempontjából rendkívül fontos, ezért szerepel a város fejlesztési tervében is úgy, hogy délről kerülje el a várost. A másik fontos téma a komáromi új híd volt. Az első területrendezési tervben úgy szerepelt, hogy a Duna-Vág torkolatnál épült volna fel, a várostól keleti irányban, azért, mert ott lett volna lehetőség ipari fejlesztésre, ipari park kiépítésére.

A harmadik fontos dolog az R3-as gyorsforgalmi út volt. Az észak-déli európai gyorsforgalmi utat illetően úgy döntöttünk, hogy az R3-as optimálisan végig a Garam mentén húzódjon, az R1-esről Garamszentbenedeknél lenne leágazás és akkor 3 fontos régiót ölelne át, Lévat, Zselizt és Párkányt, úgy mehetne Magyarország irányába és a Balkánra. Tehát a felsoroltak úgy kerültek bele Nyitra megye területrendezési tervébe, ahogy nekünk is megfelelt. És mi történt az előző választási ciklusban, 2009-2013 között, amikor én nem voltam megyei képviselő? Mind a hármat megváltoztatták. Az R3-as elment a kormányzatnak megfelelő irányba: Besztercebánya, Zólyom, Korpona, Ipolyság felé, ami a megyét csak 10 kilométeres szakaszon érinti, az eredeti tervnél 70 kilométer út épült volna nálunk. A komáromi hidat a megyei tervben szintén elvitték a nyugati irányba, ahol úgy néz ki, hamarosan meg is épül, nézetem szerint ez a változat Komárom területén hamarosan nagyon komoly közlekedési káoszt fog okozni.

2015-ben megnyílt a módosítás lehetősége, közel egy évig tartottuk a frontot, ugyanis mi, az MKP frakciója, komoly változtatásokat javasoltunk. Az R3-as Nyitra megye érdekei folytán kerüljön vissza oda, ahol az eredeti tervben szerepelt, tehát: a Garam mellett húzódjon végig. Az R7-es gyorsforgalmi útnál pedig úgy, hogy az Érsekújvárt délről kerülje meg, mert úgy felel meg jobban a városnak és 5 régióknak is. Kitérek még arra, hogy a 2009-13 közötti választási ciklusban elfogadott terv szerint, tehát ha észak felől kerülte volna el Érsek-

újvárt, akkor Tótmegyert (Palárikovo), Bánkeszit (Bánov), Surányt és Bellegyszencsét (Podhájska) érintette volna. Ha ez az északi vonal valósul meg, ami egyébként országos szinten a mai napig a mérvadó, akkor légvonalban az R1-estől, ami Nyitraivánkánál húzódik, 20 kilométerre lesz a két út közti távolság. Azt szoktam mondani, még Németországban sincs ilyen sűrűn az autópálya. De nagyobb baj, hogy ez teljesen elvágná a mi régiókat – a Duna és a Garam mentét a többi régiótól. Éppen ezért, azt javasoltuk, hogy térjünk vissza az eredeti területrendezési tervben meghatározott úthoz, így a megyét 70 kilométerben érintené ez a gyorsforgalmi út, nem csak 10-ben. Ezt a módosítást Nyitra megyében a képviselő-testület elfogadta, csakhogy ezt be kell nyújtani a közlekedésügyi minisztériumhoz jóváhagyásra. Sajnos a minisztérium vétót emelt, és nem engedte ezeket a módosításokat, noha Nyitra megye elfogadta, merthogy nincs összhangban az országos területrendezési tervvel. Éppen ezért, az egyik legfontosabb célkitűzésünk a következő választási időszakban Nyitra megyében, hogy a megye alapvető érdekei mentén tartsunk ki amellet, hogy az R7-es Érsekújvárt délről kerülje el, az R3-as nyomvonala pedig a Garam mellett haladjon. Meg kell győzni a kormányzatot, most ügyis magyar ajkú miniszter van a közlekedési tárca élén, hogy ezt prezentálja.

Milyen más területeken történt még előrelépés, a 2013-as választások óta?

Az egészségügy területén is történtek

változások. Megoldódott a komáromi kórháznak a státusa, az elkövetkezendő 20 évre ugyanaz az üzemeltető kapta meg a működtetést, mint aki eddig volt, ezzel párhuzamosan, mi kiadtuk feladatunkat, hogy a belgyógyászati pavilonnak a felújítása végre kezdődjön meg. Most annak a határozatnak köszönhetően, amelyet frakciónk nevében nyújtottam be, és amely arra kötelezte a kórház üzemeltetőjét, hogy a határozat hatályba lépését követően 30 napon belül kezdje meg az átépítést a belgyógyászati pavilonnak, beindult a munka. Olyan információink vannak, hogy a belső munkálatok már valóban elkezdődtek, és 2018 év végéig az összes munkát be kell fejezni.

A másik egészségügyi témakör, a párkányi rendelőintézet, ez Nyitra megyei tulajdonban és Nyitra megyei üzemeltetésben van mint megyei költségvetési intézmény. Itt is megvalósult 2 évvel ezelőtt egy komoly beruházás, 900 ezer eurós befektetés, európai uniós támogatással, az épület felújítására és egészségügyi műszerek beszerzésére fordították a támogatást. Emellett, néhány hónappal ezelőtt létrehoztunk egy hasonló intézményt, egy megyei költségvetési intézményt Vágsellyén, a korábbi kórház területén azzal a céllal, hogy a járóbeteg-ellátás a vágsellyei és a környékbeli lakosok számára végre minőségi szinten legyen.

Az Ipoly-hidak kérdése is fontos kérdés, az utóbbi két évben a Helemba és Ipolydamásd közötti Ipoly-híd ügye előre mozdult, a szeptember elején tar-

tott testületi ülésen a képviselő-testület jóváhagyta azoknak az ingatlanoknak a megvásárlását Helemba község területén, amelyek összefüggnek a megépítésre váró Ipoly-híd beruházásával. Az Ipoly-híd kapcsán nyilvános eszmecsere-t folytatunk a Nyitra Megyei Hivatal igazgatójával, aki bejelentette, hogy a novemberi határidőig partnerünkkel, a budapesti Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő (NIF) ZRt-vel közösen benyújtják a Helemba és Ipolydamásd közötti Ipoly-híd megvalósítási pályázatát az Interreg Program irányító hatóságához. Ha minden a tervek szerint alakul, már 2018-ban elkezdődhetnek a kivitelezési munkálatok.

A szlovákiai fejlesztési tervben nagyon fontos az Integrált Regionális Operatív Program (IROP). Az IROP-nál két dologra térnek ki, az egyik a közúthálózat fejlesztése, a megyei közutaké, ebbe bele tudunk tenni néhány olyan megyei útszakaszt, amely számunkra, régióink és szülőföldünk szempontjából kulcsfontosságú. Ezeknek a teljes megújításáról van szó, mégpedig a Bajcs és Párkány közötti út teljes hosszában, a Komáromot és Vágsellyét összekötő út teljes szakaszon, Érsekújvár és Gúta közötti út teljes szakaszon, a Szalka és Ipolypásztó közötti út, illetve az Ipoly-ság és megye határ közötti szakasz, északi irányba, Besztercebánya megye határáig, ezeknek a kivitelezése vélhetően jövőre elkezdődik.

Az IROP másik területe a szakképzés korszerűsítése. Amikor nekünk a megyei hivatal benyújtotta jóváhagyásra a 14 iskolából álló listát, megrökönyödve láttuk, hogy azon csak az Érsekújvár és Léva vonaltól északabbra lévő iskolák szerepeltek, és csak szlovák nyelvűek, sikerült a két legfontosabb szakközépiskolát beiktatnunk, mégpedig az érsekújvári ipari iskolát és a komáromi ipari iskolát. Ennek köszönhetően mind a két szakközépiskola kiemelt támogatásban részesül a közeljövőben az IROP-on keresztül. Az érsekújvári ipari támogatásának a célja: a modern 21. századi szintű szakoktatás elérése, 2,4 milliós eurós költségvetéssel, a komáromi ipari iskola egy hasonló szakképzés színvonalának emelését célzó beruházást hajthat végre, melynek kerete 1,6 milliós euró.

Mindezekből látható, hogy az előző ciklusban megfogalmazott prioritások elkezdődtek, de nem fejeződtek be. Mik

lesznek a következő választási időszak célkitűzései?

A jövőben az a fontos, hogy ezt a megkezdett vonalat folytatni tudjuk. Maradjunk annál, hogy ha a gazdálkodás továbbra is észszerű és visszafogott lesz, és megint költségvetési többlettel zárjuk az évet, akkor továbbra is a mostani stratégiát kell követnünk, amit 3 éve javasoltunk, ami leginkább a közúthálózat fejlesztése, és a szociális és egészségügyi szférát tartalmazza.

Nagyon komoly változások előtt áll az oktatásügy. Rengeteg iskolában kedvezőtlenül alakul a diáklétszám a demográfiai helyzet miatt, nem lesz egyszerű a mai hálózatot fenntartani, de mi abban leszünk érdekeltek, hogy az iskolák száma ne csökkenjen, a megye öt déli járásában tartsuk fent az eddigi hálózatot, beleértve a magyar tanítási nyelvű gimnáziumokat, vegyes igazgatású gimnáziumokat és a szakközépiskolákat is.

A kultúra és közművelődés területén van egy sor kulturális intézmény, legyen az a komáromi Jókai Színház, a múzeumok, a képtárak, a közművelődési intézmények, vagy legyen az az érsekújvári, komáromi, vagy lévai múzeum és más intézmények, amelyeknek a fejlesztése most már nem várhat. Tehát a fejlesztést a következő választási időszakban el kell kezdeni, európai uniós támogatással.

Az egészségügy területén két intézmény van megyei tulajdonban és megyei üzemeltetésben, a vágsellyei és a párkányi rendelőintézetek, mindkettőnél további fejlesztéseket kell alkalmaznunk, hogy a lakosoknak elérhető és korszerű szolgáltatásokat tudjunk nyújtani. Vannak a kórházak, amelyek ugye megyei tulajdonban, de nem megyei üzemeltetésben vannak és mind a kettő státusa a jövőben már megoldott. A lévai kórház és a komáromi kórház ügye is a következő 20 évre megoldott, mindkét esetben az Agel és a Forlife fogja üzemeltetni a megyei kórházat.

Milyen kampány várható?

Korszerű eszközöket kell alkalmazni. A megye déli járásaiban nagyon fontos megszólítanunk a nem magyar ajkú választókat is, hiszen az ő érdekeiket is képviseljük, értük is dolgozunk a megyei önkormányzatban.

A kürtösi régió magyarságának „nagykövete” Besztercebányán

Az apátújfalui Jámbor László negyedik választási ciklusát tölti a Besztercebányai Megyei Önkormányzat képviselő-testületében. Mind négyszer a Nagykürtösi járásból a Magyar Közösség Pártjának égisze alatt került be a megyei képviselő-testületbe. Jelen ciklusban az egyetlen magyar nemzetiségüként képviseli a járás magyarságát Besztercebányán.

„A megyei önkormányzatok megalakulása óta tagja vagyok a Besztercebányai Megyei Önkormányzatnak. Az elmúlt ciklusokban több prioritásunk is megvalósult. Ugyanakkor nem mindig rózsás a helyzetünk” – kezdte az Önkormányzati Szemle tájékoztatását Jámbor László megyei képviselő. Hozzátette, az elmúlt időszakokban igyekezett jó viszonyt kialakítani a megyei önkormányzat elnökeivel. Ez alól nem kivétel az extrémizmusáról is ismert jelenlegi megyefőnök, Marián Kotleba sem.

Fogyatkozó magyar képviselő

A megyei önkormányzatnak 49 képviselője van. A 2013-as választásokon smeres többség alakult ki a képviselő-testületben. Huszonkilenc fővel abszolút többségük van az önkormányzatban. A Magyar Közösség Párja öt mandátumot szerzett. Jámbor László mellett a Rimaszombati járásból három (Auxt Ferenc, Juhász Péter, Rigó László), a Losonci járásból egy (Csúsz Péter) képviselő került be a megyei önkormányzatba. Így a Smer és a függetlenek és egyéb pártok frakciója mellett az MKP

rendelkezik egyedülként frakcióval. A lakosság számát tekintve a mintegy 45 ezer fős Nagykürtösi járás három főt delegálhat a megyei képviselő-testületbe. Az első ciklusban mindhárom helyet magyar képviselő szerezte meg. A kezdeti helyzethez képest visszaesés tapasztalható – jegyezte meg a képviselő. A magyar képviselők száma Besztercebányán fokozatosan csökkent. Az első ciklusban még tizenöt képviselője volt az MKP-nak, az akkori HZDS-szel közösen kormányozták a megyét. Ekkor érték el a legtöbbit. Ekkor alapozták meg a Petőpuszta – Pöstyénpuszta, valamint a Ráospuszta és Rárós közti Ipoly-hidak megépítését.

A következő választási ciklusban már kevesebb magyar képviselője lett a megyei önkormányzatnak, számuk épphogy elérte a tízet. 2009 után tovább fogyatkozott, s jelenleg öt képviselője van az MKP-nak. Ezzel kapcsolatban Jámbor megjegyezte: „Fontos a magyar képviselő, hogy egy erős frakcióban tudjuk érvényesíteni az érdekeinket.”

Jámbor László kezdetektől fogva a közlekedési bizottságban tevékenykedik.

Mint mondta, itt tudják tán a legjobban érvényesíteni a prioritásaikat.

A megyeelnök és az uniós pályázatok hiánya

A legutóbbi választások második fordulójába jutott Vladimír Maňka, akkori megyeelnök és Marián Kotleba, a Mi Szlovákiánk Néppárt vezetője. Részben az alacsony részvételnek köszönhetően Kotleba szerezte meg a posztot. A nem ritkán vállalhatatlan megnyilvánulásai mellett az uniós forrású megyei fejlesztések elmaradtak. Mint a képviselő hangsúlyozta: a korrekt viszonyra építve a ciklus során igyekezett tartózkodni a megyeelnök nyilvános bírálásától.

Kotleba gyanús ügyletei miatt a megye nem pályázhat európai uniós forrásokra. „Több tízmillió eurótól estünk el. Ez rányomta a bélyegét az úthálózat javítására, a megyei intézmények fejlesztésére. Ezt a hátrányunkat próbáljuk kiküszöbölni” – mondta ezzel kapcsolatban a képviselő.

Az uniós források nélkülözhetetlenek az Ipoly-hidak megépítésénél. A választásokkor az MKP prioritásai között szerepelt további két Ipoly-híd megépítése a Nagykürtösi járás területén. Ezért támogatási szerződések által próbál a megye segíteni az adott községeknek a pályázathoz szükséges önrész fedezésében. Ipolyvarbó esetében már megkötötték a támogatási szerződést, ezáltal a település benyújthatta az INTERREG pályázatot a híd megépítése érdekében. Ipolyhídvég esetében is hasonló megoldáson gondolkodnak.

Az elmúlt közel négy évben úthálózatot saját forrásból tudták csupán megújítani. Kis lépésekben a Nagykürtösi járásban is történtek útfelújítások. A járás legnagyobb községe Ipolynyék bekötőútjai Ipolyszécsényke, Inám, Kőkeszi

és Magasmajtény felé is igen rossz állapotban voltak. Idén tavasszal részben megújultak e bekötőutak. Emellett a járás magyar lakta régiójában, Terbegeg és Óvár környékén is végeztek rövidebb szakaszon felújításokat. Ám felújításra szorulnak további másod és harmadrendű utak a járás déli részén.

Mint Jámbor László megjegyezte: a megyében az MKP prioritásai közé tartoznak az útfelújítások, valamint a személyszállítás korszerűsítése. A járás déli térségében a Zólyomi és a Losonci Szlovák Közlekedési Vállalat üzemelteti a tömegközlekedést. A megye rendszeresen dotálja a vállalatokat, melyek ennek köszönhetően az autóbusz-parkjukat tudják felújítani.

Ugyan uniós források csak nagy nehezen érkeznek járás falvaiban, de a megyei önkormányzat saját büdzséből működtetett régiófejlesztési alapjából több kulturális és közösségi rendezvényt tudtak támogatni. Több, mint nyolcvanezer eurót osztották szét a járás községi és szervezetei között.

Kisléptékű fejlesztések a megyei fenntartású intézményekben

A Nagykürtösi járás területén több me-

gyei fenntartású szociális intézmény működik. A Nagykürtösön található nyugdíjasotthonban nyílászárók cseréjét hajtották végre, ezzel járulva hozzá a gazdaságos fenntartásához. Mint Jámbor László jelezte, más körülmények közt nagyobb mértékben is folyhatna felújítások, de legsürgősebb munkálatokat, problémákat így is időben el tudták végezni.

Csalár-Kürtön szellemi fogyatékosok részére működtetnek szociális otthont. Az otthon a környék legnagyobb munkaadója, több mint hetven alkalmazottja van. Ezt az intézményt is szerették volna bővíteni, ám ez uniós pályázatok nélkül elképzelhetetlen – indokolta a képviselő.

Az egészségügyi ellátást taglalva meg kell említeni, hogy Nagykürtösön több osztállyal működik kórház. A fenntartója azonban nem a megye, nonprofit társaság üzemelteti.

A járásban négy középiskola található, mind szlovák tannyelvű. Kékkőben és Zsélyben egy-egy középiskola, a járási székhelyen két tanintézmény található. Az épületek egy része megújult, másokra ráférne a rekonstrukció.

A járás magyar tanulóinak nagy része ipolysági tanintézményeket látogat-

ja. Naponta több kilométert ingázva. Ugyanakkor több magyar fiatal a könnyebben elérhető szlovák középiskolákat választja.

A munkahely-teremtés kulcskérdés

A járás az ország legkevésbé fejlett járási közé tartozik. Tavaly szeptember elején a Fico-kabinet a nagykürtösi kihelyezett kormányúlésezen elfogadta a járás akciótervét. Ebben több állami támogatás is szerepelt.

A járás területén több kisebb vállalkozás indult az elmúlt években. A munkaügyi hivatal által irányított a foglalkoztatási alap bizottságában a megye is képviselteti magát, ez által tudják támogatni a munkahelyteremtést. Fontos a régióban a családok és a fiatalok megtartása, s ezt csakis munkahelyteremtéssel és infrastruktúra-fejlesztéssel érhetjük el – magyarázta Jámbor László. A térség nem igazán alapozhat a magyarországi munkahelyekre sem. Mivel a határ két oldalán két kevésbé fejlesztett térség, Nagykürtösi járás és Kelet-Nógrád megye terül el.

Választásokra készülve

A járáson belül igyekeznek a képviselők egységesen fellépni. „Az érdekek ugyanazok, az életszínvonal emelése, az infrastruktúra fejlesztése a célunk” – mondja a képviselő. A régió felzárkóztatása az egyik legfontosabb célja a járási képviselőknek.

A szeptember elejei hivatalos adatok szerint a novemberben esedékes megyei önkormányzati választásokon tizenhét megyeelnök-jelölt indul, a járásból 23 képviselő-jelölt méretetteik meg a három mandátumért, köztük nyolc magyar nemzetiségű.

A megyei választást érintő törvénymódosítással kapcsolatban Jámbor László hangsúlyozta: most van utoljára esélyünk, hogy több magyar képviselőt jutassunk be a megyei képviselőtestületbe. „A régió beszercebányai nagykövete vagyok, aki a fogyatkozó magyar közösség megerősítésén dolgozik.” – összegzi végezetül.

Pásztor Péter
(Fotó: archívum)

Négy év Besztercebányán

A Besztercebányai megye nem egy sikertörténet. A legnagyobb gond, hogy illegális alkalmazásnak a gyanúja miatt feketelistára került. Ez a 650 ezer fős térséget érzékenyen érinti: semmilyen európai uniós pályázatot nem nyújthattak be, csak önerőből tudtak gazdálkodni. „Igaz, hogy a megye költségvetése jól alakult, mert összességében keveset tettek, s felgyülemlett a pénz, így tudtak anyagiakat fordítani pl. az utakra, s olyan kiadásokra, amelyek a leg-sürgősebb voltak, de sokkal kevesebb pénzből gazdálkodtunk, mint más megyék” - szögezte le Auxt Ferenc, a Magyar Közösség Pártja egyik megyei képviselője, akit így a választások előtt az elmúlt választási ciklus értékelésére kértünk.

Milyen a mindennapi hangulat a megyei parlamentben?

Először is: nem megyünk jókedvvel, mert állandóan érezzük a feszültséget. A smeres képviselők nem tudják megemésztetni, hogy annak idején hibát követtek el. Az, hogy Kotleba győzött, s a megye élére állt, az a Smer hibája. Nem kezelte kellő figyelemmel a problémát, s nem vették komolyan Kotlebát, így befutó lett. Nagyon sok orvos, mérnök és kőműves is truccból szavazott rá azért, mert nem volt megelégedve a kormánypárt teljesítményével, s lenézően egy zsák krumplihoz hasonlították.

Hogyan alakult ki a besztercebányai régióban ez a nagy feszültség?

Négy évvel ezelőtt a munkanélküliség is jóval magasabb volt, nagy volt az elkeseredettség. Az emberek elégedetlenek voltak, s a Smer kezdte el vádolni. Kotleba populista módon rámutatott a problémákra, a megoldásokról ő sem beszélt, de ez is elég volt az embereknek. Rámutatott a romakérdésre, s a tolvajokra, akik szétlopják az országot. 2009-ben is indult már a Mi Szlovákiánk Néppárt színeiben a besztercebányai megyeelnöki posztért, akkor 13 629 szavazatot ért el, ami az összes leadott voks 10,03 százalé-

kát tette ki, s ezzel a negyedik lett. A következő választási ciklusban 21,30 százalékkal második lett, és a második fordulóban legyőzte a korábbi smeres Vladimír Maňka megyefőnököt, majd a második körben több mint 71 ezren szavazatot kapott. Meggyőződés, hogy idén már ilyen arányban nem fognak rá szavazni, mert bebizonyította, hogy a megyét nem szabad ilyen módon irányítani. A meggondolatlan, hirtelen kijelentéseivel óriási feszültséget generál a zsidókkal, romákkal, a szlovák nemzeti felkeléssel szemben. Megosztó ember. A gyakorlati dolgokat sikerült ugyan megoldani, a megyei parlament működött, de ezt a feszültséget állandóan érezni lehetett.

Ilyen körülmények között is el tudtak érni eredményeket?

Ez az, amit mégis gyakran bíráltak, mert a lobbizás részünkről Rimaszombat polgármestere, Šimko József által erős volt. Nem titkoljuk, hogy a kis-kapun keresztül gyakran bejutottunk Kotlebához. Erre viszont szükség volt, mert a túlsúlyban lévő kollégák nem értették meg, vagy nem akarták megérteni, hogy mekkora különbség megszüntetni egy osztályt a rimaszombati magyar református gimnáziumban és Besztercebánya egyik gimnáziumában. Nálunk az iskola léte volt a tét, másutt

esetleg egy utcával arrébb ment a diák egy másik gimnáziumba. Most az lett a „divat”, hogy csökkenteni akarják a gimnáziumok számát, és erőszakkal növelni a szakképzést, annak ellenére, hogy nincs elég jelentkező, nem tudják meggyőzni a diákokat, hogy ilyen irányt válasszanak.

Tehát Kotlebával mint megválasztott elnökkel kommunikálni kellett?

Igen, meg kellett őt gyakran győznünk, hogy számunkra mik a prioritások. A sajtó mikor észrevette, hogy Kotlebában jártunk, rögtön ránk húzták a vizeslepedőt, holott itt nem elvi politizálásról volt szó. Még maga Šimko József is elítéli Kotleba romakérdésben kifejtett álláspontját. Lehet, néha Kotlebát is közelebb engedte magához, s olyan helyen is szerepelt vele, ahol jobb lett volna nem vele lenni, ezt mi is elismerjük, de mi elvi politizálásba nem szeretnénk bonyolódni, hiszen a megye nem is erről szól. A választópolgár viszont elvárja tőlünk, hogy legyenek rendben az útjaink, az idősök otthona, Rimaszombatban a körforgalom, a bicikliút, a kis határátkelőhely, a kórházunk. Ezért nekünk tényleg lobbizni kell, s ebben jó partnerre találtunk Šimkóban is.

Tizenhat, rekord számú megyeel-

nök-jelölt indul. A múzeumigazgató Stanislav Mičev (független); Besztercebánya volt polgármestere, Ivan Saktor (független); Alena Pivovarčiová (Nový parlament); a vállalkozó Ján Lunter (független); a zólyomi városi képviselő, Miroslav Gálik (Národ a spravodlivosť); Michal Kantor (Strana zelených Slovenska); a romaaktivista, Vojtech Kókény (Strana rómskej koalície); a Breznói Városi Hivatal elöljárója, Martin Juhaniak (független); Viliam Baňák (Jednota - Lavicová strana Slovenska), Mytna község polgármestere, Pavel Greksa (független); Jozef Sásik (Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku); Zdenek Očován (Politická strana NAJ); a besztercebányai városi képviselő; Igor Kašper (független); a szintén besztercebányai városi képviselő Martin Klus (SaS, OĽaNO, NOVA, KDĤ, OKS); Milan Urbáni (Strana Moderného Slovenska) és Marian Kotleba (Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko) jelenlegi megyeelnök a jelöltek. A Most-Híd Ján Lunter mellé állt, az MKP Kerületi Tanácsa pár jelöltet meg is hallgatott, de egyik jelöltet sem támogatja?

Kotleba is mosolyog azon, hogy így megnőtt a jelöltek száma, úgy érzi, ez emeli az ő esélyét. Neki a „keménymagja” megvan, ugyanakkor az értelmiség, mely megtámogatta őt négy éve, nem valószínű, hogy ismét órá fog szavazni. Szerintem kevesebb szavazatot fog elérni, mint négy évvel ezelőtt, de ennyi jelölttel szemben még a kevesebb is megint elegendő lehet. A jelöltek a megyében, de Rimaszombatban is rendeztek már több kerekasztal-beszélgetést. A legutóbbi állás szerint hatan: Klus, Mičev, Baňák, Greksa, Kašper és Urbáni összefogni készülnek. Részünkről a többség véleményét el kell fogadnunk, vagyis azt, hogy az MKP kerületi szerve ezidáig egyik megyeelnök jelölt mellett sem állt ki.

A megyeelnök súlyát akkor is megérezzük, amikor pl. nem ír alá döntéseket. Ilyet legutóbb is lehetett tapasztalni a megyei pályázatokkal kapcsolatban.

Nagy csalódásunk, hogy a falvaink kultúrájára szánt kis projektek közül hetet nem írt alá, de közöttük van Nyústya városos is, így még azt se mondhatom, hogy csak a magyarokat nem akarja támogatni. Pedig ezek már a bizottságok és a hivatal által jóváhagyott, nyilvánosságra

is hozott döntések, amelyeket Kotleba azzal, hogy nem írta alá, semmibe vett. Nálam már ezzel kapcsolatosan betelt a pohár vele szemben. Kevésbé tudok már toleráns lenni, mert megkérdőjelezi a megyei képviselők súlyát. Milyen jogon avatkozik diktatórikusan a döntésekbe? Hiszen a projektek formailag rendben voltak. S nem is titok, azokat a pályázatokat állította le, amelyeket a roma polgármesterek adtak be. Azért ez így nem megoldás a romakérdésre, ezt mindnyájan elítéljük.

Vagyis újra oda jutunk, hogy a Besztercebánya megyében egy olyan megyeelnökre van szükség, aki a szlovák-magyar-roma polgárokat egyformán tudja kezelni.

És főképpen: figyelembe veszi a megválasztott képviselőknek a javaslatát, hiszen mi tudjuk pontosan, hogy mi történik egy-egy régióban. Kotleba azonban egyszerűen megkérdőjelezi a mi szavunkat. Aznapi hangulata alapján dönt, és sárba tapossa a mi véleményünket. Most én már kijelentem, hogy bárki, csak ő ne.

Mindezek tudatában a megyét hová lehet rangsorolni, s hová tud így fejlődni?

Ha újra Kotleba lesz az elnök, akkor nagyon nehéz lesz, mert ezt az említett feketelistát a hátunkon tovább fogjuk vinni. Nem értem, hogy a bíróság miért nem döntött ezzel kapcsolatban, hogy ki a bűnös. Kotleba követte-e el a hibát, vagy valaki más. Ő ugyanis azt állítja, hogy a smeresek csapdát állítottak neki. Így viszont nem pályázhatunk, s 2020-ban lejárnak a programok. Más megyék merítik az EU-s forrásokat, mi pedig

nem tudjuk ezt megtenni. A kis határátelőkénél van a legnagyobb gond, mert a megye ebben nem tud partner lenni. Magyarország már mindent előkészített, csak az önrészt kellene odatenni, s még ezt sem tudjuk átvinni. Úgyhogy a megye élére mindenképpen más emberre van szükség. Kotleba elvben unió ellenes, s még ha tudna, akkor se fordulna Brüsszelhez pénzért, ő ennél büszkébb, s úgymond felkészíti az országot, hogy ha egyszer majd az unió összeomlik, akkor Szlovákia önállóan is tudjon létezni.

Ha összehasonlítjuk a korábbi smeres időszakokkal, amikor Vladimír Maňka volt a megyefőnök, akkor mit tudunk elmondani?

Legyünk őszinték, ha csak a Rimaszombati járást nézzük, akkor azt is ki kell jelentenünk, hogy a problémákat leszámítva sikeresebbek voltunk, mint Maňka idejében. Nem kaptunk kevesebbet ebben a négy évben, sőt többet, mint az előző választási ciklusban. Bizonyára ez a lobbizásnak is az eredménye, és ebben sokat köszönhetünk Šimkónak, amiért elsősorban ő kapott hideget-meleget egyaránt. Így több mindent sikerült elérnünk a 2013-2017-es időszakban, persze lehet, háromszor ennyit is el tudtunk volna érni, ha a nagy pályázatokba is be tudtunk volna kapcsolódni.

Van akkor még lehetőség, amiért érdemes dolgozni. Rigó László alpolgármester, Juhász Péter főorvos mellett, akik most is ott vannak önnel a megyei önkormányzásban, Czíprusz Zoltán fiatal városi képviselő, a MKP Országos Elnökségének a tagjai is indul a képviselő-választáson. Így négyen vágtak neki a kampánynak a Magyar Közösség Pártja színeiben. Mit tesznek az erős képviseletért?

Meglátogatunk minden olyan települést, ahol érezzük, hogy van súlyunk, amely falvakban már tényleg letettünk valamit. Ugyanakkor minden választópolgárnak azt üzenjük, hogy döntsenek bölcsen, mert nagyon fontos, hogy a délieket képviselje valaki. Megtapasztaltuk, ott kell lenni, amikor osztják a pénzt, amikor az iskoláinkról, az idősek otthonairól, az utakról, az egészségügyről van szó, hogy csak a legfontosabbak említsem. El kell menni választani november 4-én.

Pósa Erzsó

Cziprusz a megyében a gyermektábor- alapot hozna létre

Cziprusz Zoltán fiatal rimaszombati építész-vállalkozó. Az első választási ciklusát tölti a Rimaszombati Városi Képviselő-testületben, sok tapasztalatra tett már szert. Konkrét elképzelései és megvalósítási tervei vannak, melyeket a megyei önkormányzatban is szívesen kamatoztatna a Magyar Közösség Pártja színeiben.

Miért tartja fontosnak a megyei önkormányzatok működését?

A megye jó pár kompetenciája bennünket is érint, legyen az az oktatás, a kultúra vagy az úthálózat-fejlesztés területén. Nem mindegy, hogy hány képviselő van ott a döntéseknél a régióknál, ezért fontos, hogy november 4-én minél többen vegyenek részt a választásokon, s minél erősebb képviselőket szavazzanak meg a magyar közösségnek. Ugye a számokból adódik, hogy a magyarok itt nem is lehetnek többségben, de a négy magyar lakta járásból, ha összefognak, a klub akár a mérleg nyelve is lehet.

Mi mindent lehetne egy erős képviselővel elérni?

Már erről a ciklusról is elmondhatjuk, ha nem lettek volna ott magyar képviselőink, akkor ma már pl. nem lenne egy magyar osztály a Tompa Mihály Református Gimnáziumban. Úgy érzem, amilyen keretből dolgozni tudtak, a Rimaszombati járásban rengeteget kaptak az utak aszfaltozására, ha nem lettek volna ott képviselőink, akkor minden északra ment volna. Ezért fontos, hogy most már ne is négy, hanem öt évre legyen minimum ekkora képviselőnk, de ha lehet, akkor még erősebb, hogy ezt a munkát folytatni lehessen. Bízunk benne, hogy egy jobb megyeelnököt is választanak, s feloldódik az a blokádnak is, mely akadályozza az európai uniós források megpályázását.

Mivel tudja megszólítani a választópolgárokat?

Elsősorban beszélünk a közlekedési,

az oktatási, egészségügyi és szociális intézményrendszereket, s nem utolsósorban a kultúrát érintő kompetenciákról. A megye dönt sok esetben a régiófejlesztést, a határon átnyúló együttműködést és az idegenforgalmat érintő kérdésekben is.

Van-e konkrét elképzelése, ami hasznos lehet?

Létre lehetne hozni egy külön alapot gyermektáborokra. Ez arra lenne jó, hogy a gyermekek a nyári, téli szüneteket ne a virtuális világban éljék, hanem mozduljanak ki pl. lovas-, íjász-, cserkész-, úszó-, bicikli-, sí- vagy kézműves táborokba. Rengeteg jó lehetőség lehet itt a gömői régiókban. A lényeg, hogy a gyermekek a szünetjüket ne a számítógép előtt töltsék, hanem olyan közösségekben, ahol valamilyen nevelést is kapnak, s mindemellett ott legyen a természet, az egészséges életmód, a hagyományörzés.

A nyár folyamán már meglátogatott ilyen táborokat?

Igen. Példának hozhatom fel a rakotyaí Paraszt Udvar táborait, ahol a lovaglás mellett hagyományos ételeket főztek. Ezek a táborok nagyrészt valamilyen támogatási forrástól függenek, mert nem tudnak nagy összeget elkérni a napi díjra, amiből fenn lehetne tartani. A táborokba háromszorosa a túljelentkezés, így ha lenne egy nagyobb anyagi keret, akkor több gyerekhez is eljutna a lehetőség, s nagyobb kapacitással működhetnének ezek a táborok.

Hogyan lehetne ezt megvalósítani?

A kulturális alap mintájára lehetne létrehozni ezt a gyermektábor-alapot is, ehhez valószínűleg csak többségi döntés kell. Ahogy Rimaszombat városában is volt egy sportalap, de kulturális nem, s kezdeményezésemre a felvetés megkapta a többségi szavazatot. Ha megfelelő súlyban ott vagyunk, s jól meg tudjuk indokolni a majdani képviselő partnereknek, akkor erre van lehetőség.

Ha már a helyi önkormányzatnál tartunk. Városi képviselőként az elmúlt pár évben ebbe a munkába is nagyobb betekintést nyert. Mennyire egyszerű vagy nem egyszerű a polgárok elképzeléseit véghezvinni?

Rimaszombatban ebben a választási ciklusban szerencsés helyzetben vagyunk, ugyanis a mi klubunk a többségi, s abban is a Magyar Közösség Pártjának van a legtöbb képviselője. Eredményeket itt is azokon a területeken tudunk elérni, amire ráhatásunk lehet, például a kultúra, az iskolaügy, az úthálózat-fejlesztés, a parkfelújítások, a lakásépítés területén.

Melyik ezek közül a legkiemelkedőbb, ami a szívügye volt?

Épp a lakásépítés a fiataloknak, ami remélhetőleg már hamarosan elkezdődik. A 34 lakásos épületet a Hyepernova üzletközpont melletti területen építik fel Rimaszombatban. Ezek nem alacsonyabb komfortfokozatú lakások lesznek szociálisan hátrányos helyzetű polgártársak számára, hanem fiatal családoknak szeretnénk lakhatási lehetőséget biztosítani, s ezzel is hozzájárulni, hogy itthon maradjanak. Šimko

József polgármester szintén támogatja a lakásépítés gondolatát, mert mint hangsúlyozta, az elmúlt években több ezer munkaképes rimaszombati polgár hagyta el az otthonát, többségük az országot is. De aki itt maradt, annak sincs pénze arra, hogy 22-25 ezer euróért vásároljon lakást magának, míg a mintegy 50 négyzetméteres lakásért 75 eurós havi lakbért kell majd fizetni. A lakáseggyüttes több mint egymillió euróba kerül, amit állami pénzekből finanszíroznak majd.

Rimaszombatban az ötödik választókörzet tartozik Önhöz. A képviselő-testület

legfiatalabb, s mondhatjuk, legaktívabb tagja is. Mi mindent sikerült elérnie?

Az én választókörzetembe tartozik Tamásfalva, a Dobšinký utca, Kurinc, a Dúsa utca és Mezőtelkes, a Dúsa városrész. Városrészünkben a helyi Csevadokkal karöltve sikerült felújítani a tamásfalusi haranglábat, a régi óvoda tetőszerkezetét, megannyi utcánk és járdánk burkolatát, valamint elmondhatjuk, ebbe a városrészbe érkezett a legnagyobb mértékű fejlesztés az egész városon belül. Kerékpárutat építettünk, a Kurinci Üdülőövezetbe is nagyon sok befektetés érkezett, s még várható is.

Nagyon energikus. Hogy tetszik Önnek ez a munka?

Megmondom őszintén, nagyon tetszik. Valószínűleg azért is, mert sok sikerélményünk van. Lehet, ha ellenzékben telt volna a négy év, akkor nem lennék ennyire pozitív. Így viszont örömmel mondom, hogy amit a kompetenciáink megengedtek a városban, azt sikerült elérnünk, s még előttünk van egy év, s van is pár ötletem, amit remélhetőleg sikerül a következő évi költségvetésben is elfogadtatni.

Pósa Erzsó

Kassa megyében 484-en szállnak ringbe a választók bizalmáért

A kassai önkormányzatban az elnökön kívül 57 képviselő igazgatja a 798 015 lakos sorsát az elkövetkező öt évben. Az érvényes jogszabályok értelmében tizenegy választókörzetben döntenek a polgárok arról, hogy kik foglalják el az elnöki és képviselői székeket. A számok nem változtak az előző választásokhoz képest, azonban a jelöltek száma rekordmennyiségűre nőtt. Az ötvenhét képviselői székért 469 képviselőjelölt szállt harcba, ami 66 jelölttel több, mint négy évvel ezelőtt. Hozzá 15 elnökjelölt. A megyében öt magyarok által lakott járás található. Köztük a Rozsnyói járás is, amelyben az 5 képviselői mandátumért 47 jelölt verseng, mi az MKP-SMK és a MOST-HÍD képviselőjelöltjeit kérdeztük arról, miért vállalták el a jelölést, mi ösztönzi őket arra, hogy megyei képviselők legyenek. Alább azon jelöltek gondolatait találják, akik válaszoltak kérdésünkre.

Balázs Tibor (MOST-HÍD):

A Rozsnyói járás azon emberei közé tartozom, akiknek nem mindegy, hogyan, milyen irányba fejlődik régiónk. Ezért is fogadtam el a Most-Híd párt ál-

tali jelölést. Tizenkét évig szülőfalum, Gömörhorka képviselőjeként tevékenykedtem, harmadik éve pedig a polgármesteri tiszteletet töltöm be. Ennyi idő alatt, úgy gondolom, jó elképzeléseim

alakultak ki arról, mire van szüksége az itt élő embereknek, mi az, ami a régiót előbbre vinné, és mi az, ami nagyobb odafigyelést igényel. Megyei képviselőként leginkább három ágazatra sze-

retném majd felhívni képviselőtársaim figyelmét. Az első ilyen a turizmus fellendítése. Az idegenforgalom jelentős gazdasági tényező, így fontos szerepe van a munkahelyteremtésben is. Nézeitek szerint többet kell régióink bemutatására költeni, valamint magát a reklámot hatékonyabb módon végezni, hogy a minket körülvevő természeti és építészeti értékeink ismertsége növekedjen Szlovákia-, de Európa- és világszerte is. További munkahelyteremtési lehetőséget az ipari parkok létesítésében látok. Ezek olyan ipari és szolgáltató létesítmények, amelyek a termelő tevékenységhez szükséges műszaki infrastruktúra (vízszolgáltatás, energiaellátás stb.) igénybevételét teszik lehetővé, valamint olyan szolgáltatásokkal segítik a vállalkozókat, amelyek elengedhetetlenek a sikeres üzletvitelhez. Az efféle parkok kiépítése a Rozsnyói járásban is nagy előrelépést jelentene, ahol a munkanélküliség meghaladja a 20%-ot. Régióink arcukat a vállalatok számára is érdekessé kell tennünk, hogy beruházásaik révén minél több munkahelyet alakíthassunk ki. A harmadik – és az utóbbi időben a legnagyobb zavargást keltő – kérdés az R2-es gyorsforgalmi út építésének folytatása. Nem engedhetjük, hogy elhalasszák az R2-es további útszakaszainak építését, mert ez a régió és járásunk elnéptelenedését, fejlődésének szünetelését eredményezi. Mindezek érdekében arra buzdítom a Rozsnyói járást, de az egész Kassai kerület polgárait, hogy november 4-én járuljanak a szavazóurnák elé, mert hiszen azt csak mi magunk dönthetjük el, milyen irányt vegyen régióink a jövőben.

Beke Beáta (SMK-MKP)

Több mint tízéves aktív tevékenységemből adódóan a Rozsnyói járás mindegyik szegletében jártam már, mindegyik magyarlakta községének a lakosaival véleményt cseréltem. Látom, hallom és érzékelem a mindennapi problémákat, szükségleteket, de az erősségeket és lehetőségeket is. Több esettanulmány, felmérés elkészítésében vettem már részt, amelyek a régió felemelkedését lennének hivatottak szolgálni. Azonban a fejlődés nehézkesen megy errefelé. Egyik tény, hogy változni, változtatni csak belülről lehet. Úgy, hogy nem vagyok ott a döntéshozatalnál, továbbra is csak tanulmányozhatom és felmérhetem a helyzetet, de változásra, változtatásra még csak javaslatot, indítványt sem tehetek, nem megy. Annak a régióknak (pelsőci), amelyben élek,

több mint tíz évvel ezelőtt volt utoljára megyei képviselője, tehát egyfajta belső motiváció hajtott, hogy megtegyem ezt a lépést, mivel egy vagyok az itt élő emberek közül, és az én célom is, hogy jobb legyen az életünk. Bízom benne, hogy ez az út járhatóan bizonyul.

Bollo Peter (MOST-HÍD)

Pillanatnyilag is nagyon fontosnak tartom, hogy járásunk, illetve Gömör ezen része sokkal több figyelmet kapjon. Úgy érzem, hogy a megyei támogatások minden területen lehetnének sokkal jobbak, de főleg a magyarlakta vidékeken. Mert épp ezen a vidékeken nem nagyon érzékeljük a segítséget. Igaz, hogy a kultúrára sikerül itt-ott egy kis aprót kapni, de ez a fajta támogatás csak egy csepp a tengerben. Rossz állapotban vannak a középiskoláink, egészségügyi intézményeink, berendezéseik, útjaink, és folytathatnám. Mint polgármester átlátom a járásunk problémáit. Mivel véleményem szerint járásunk segítségre szorul, úgy döntöttem, megyei szinten is szeretném elősegíteni a fejlődést, amennyiben sikerül.

Burdiga Pavol (MOST – HÍD)

A jelölést azért vállaltam el ismét, mert négy éven keresztül mint megyei képviselő fejtettem ki tevékenységet, és sikerült jó és hasznos dolgokat megvalósítani Kassa megyében. Szeretném folytatni a megkezdett munkát, hiszen jó, ha az ember – Rozsnyó polgármestereként is – ott van a döntéshozatalnál, mivel ismeri a problémákat, és sok mindenre hatékonyan tud reagálni.

Porubán Ferenc (SMK-MKP)

Építésmérnök vagyok. Ennek tanultam, ezzel keresem a kenyerem. A megyei önkormányzatban is ezt a tudást szeretném a választók érdekében kamatoztatni. Véleményem szerintem a dolgokat a fejük tetejéről a talpára kell állítani. Építőként mondom: az alapok teherbírását kell megerősíteni. Itt az egyszerű emberek mindennapjaira gondolok. Munkára és otthonra van szükségük. A megfelelő régiófejlesztés elősegítheti a mi régióink fejlődését is. Nem szabad elhanyagolni a fejlett központoktól messze levő régiókat sem. Rozsnyó és vidéke, a kettészakított Gömör keleti fele, ne csak a helyi olcsó munkaerő kizsákmányolásának hazája legyen. Nem akarhatjuk, hogy a szakképzett emberek mind elvándoroljanak. A felzárkózáshoz szükség van rájuk. Tisztességes munka és megfelelő életfeltételek mellett a többség itt marad.

Az életfeltételek megteremtésében a helyi önkormányzatok mellett a megyei önkormányzatnak is fontos szerepe van. A megyei önkormányzat kezében van a középfokú iskolahálózat, az egészség- és szociális ügyek több területe, az alacsonyabb kategóriájú utak és a tömegközlekedés. Ezekre mindre oda kell figyelni. Nem szabad egy vállrándítással elintézni. Meg kell ragadni a dolgainkat. Az iskolák megmaradásáért akkor küzdünk leghatékonyabban, ha fejlesztünk. Ugyanez vonatkozik a többi megyei feladatra is. Ne csak beszéljünk, hanem tegyünk is érte. Mert már elég volt az egyhelyben toporgásból. Aki cselekszik, a többiek azt támogassák!

Tímárová Hildegarda (MOST-HÍD)

Gömörhorkáról származom, azonban több mint harminchétféle éve élek Rozsnyón. Pedagógusi pályafutásom alatt több fiatal generációt neveltem ki. A közügyek mindig is érdekelték, és nem volt számomra mindegy, hogy a város, a járás, a megye, amelyben élek fejlődik-e. Ezért aktívan be is kapcsolódom a történésekbe. Az oktatásügyi, kulturális és sportbizottságban, valamint a városi képviselő-testületben olyan tudásra és tapasztalatokra tettem szert, amelyeket szeretnék a megyén is kamatoztatni. Szívesen nyújtanék segítséget olyan jó javaslatoknál, amelyek a régióink fejlődését és hatékonyabbá válását szolgálják.

Várady Zoltán (SMK-MKP)

Minden felnőtt ember életében vannak olyan mérföldkövek, amikor az élet különböző területéről érkező „hogyan továbbokra” kell választ adnia. Személyes és társadalmi kötelezettségeim, az MKP rozsnyói, járási és országos tanácsai képviselője mind-mind szegélykőként vezettek arrafelé, hogy közösségünk érdekében képviselőnek jelöltessem magam. Nem felkérésnek tettem eleget, hanem alaposan végiggondolva a lehetőségeket: egy használható eszközért szállok versenybe. Egy olyan eszköznek tekintem a képviselőiséget, aminek segítségével járásunk lakosainak tudnék segíteni, különös tekintettel is a meggyengült magyarságnak.

Hogy jobb legyen Neked és nekem.
Hogy jobb legyen a családodnak és családomnak.
Hogy jobb legyen a szomszédoknak, barátoknak, ismerősöknek.
Hogy a gömöri ember otthon érezze magát jól, ne idegenben.
Ezért vállaltam a jelölést. (b)

TÖRVÉNYTÁR

WWW.TORVENYTAR.SK

A Törvénytár.sk portál a Pro Civis polgári társulás törvényfordítási tevékenysége nyomán jött létre annak érdekében, hogy a hatályos szlovák jogszabályok elérhetőek legyenek könnyen használható formában magyar nyelven is.

Az oldalon található törvények alapértelmezetten az épp aktuális időállapotukban jelennek, de visszakereshetőek egyes korábbi időállapotok is, amennyiben elkészült a fordításuk. Az épp megtekintett időállapotban zöld háttérrel jelöltük azokat a szakaszokat, amelyek módosultak az előző időállapothoz képest. A jogszabályok között lehet keresni szám, kulcsszó, a hatályosság dátuma vagy forrás (SzK Nemzeti Tanácsa, kormány, minisztériumok stb.) szerint.

A törvények, kormányrendeletek vagy minisztériumi hirdetések mellett a Törvénytár.sk portálon nemzetközi szerződések és hasonló dokumentumok is megtalálhatóak. Emellett lehetőséget adunk községek és városok részére, hogy közzétegyék általános érvényű rendeleteiket.

A portál működésével, a jogszabályi szövegekben esetlegesen előforduló hibákkal kapcsolatban szívesen fogadjuk észrevételeiket, hozzászólásaikat, melyeket a főoldal alján található kapcsolattartó mező kitöltésével, vagy a torvenytar@torvenytar.sk elektronikus postacímen oszthatnak meg velünk.

A Törvénytár működését a Bethlen Gábor Alap támogatja.

RÉGIÓ

Petőfi-szobrot avattak a nagykaposi Erdélyi János Vegyeskar jubileumi ünnepségén

KULTÚRA

Kiváló produkciók a Házy Erzsébet Nemzetközi Tehetségkutató Énekverseny döntőjén! – mutatjuk az eredményeket

RÉGIÓ

Az olvasók felpörgették a medvei munkákat!

A Híd párt legfelsőbb vezetése is tudatosíthatta, hogy Medvévén az időt húzni nem érdemes, és minél előbb meg kell nyitni a hidat.

MŰVELŐ

Van-e élet a BI MÁSZ után?

SZERINTEM

Rollerre, kerékpárra pattant miniszterek

Itt és Most

A szociális szolgáltatások terén komplex törvényre van szükség

Az MKP pozsonyi székházában Németh Gabriella, az MKP szociális, családpolitikai és egészségügyi alelnöke ma sajtótájékoztatót tartott a szociális szolgáltatásokról szóló törvény módosításáról. A reszocializációs...

Visszatérnek a Zajac-illetékek?

Fico: A közetség jele a cseh-szlovák közös kormányulás

Tagsága megzakasztását kérte Zala a Simerben

Már „csak” négy járásban magas a munkanélküliség

Eseménynaptár

- SZEPT 27** Macher Péter előadása a holokausztról Komárom
- SZEPT 27** Szóttés táncház Pozsonyban
- SZEPT 28** 20. Csabai Kolbászfesztivál Békéscsabán
- SZEPT 28** Hálaadó szentmise a Mária Rádióért Budapest
- SZEPT 28** 2. Kulturális szakmai fórum Lakszakállason

Frisz hírek

- A szociális szolgáltatások terén komplex törvényre van szükség
- Hyundai Santa Fe 2.2 CRDi Premium: Diszkrét frissítés
- Visszatérnek a Zajac-illetékek?
- Nagyszabású cseh-szlovák határellenőrzési gyakorlatot tartottak
- Petőfi-szobrot avattak a nagykaposi Erdélyi János Vegyeskar jubileumi ünnepségén
- Kiváló produkciók a Házy Erzsébet Nemzetközi Tehetségkutató Énekverseny döntőjén! – mutatjuk az eredményeket

Találkozzunk a Facebookon

Felvidék.ma
12.531 tagok

Tetszik az oldal További információ

143 ismerősöd kedveli

Képriportok

Művelő

Kiváló produkciók a Házy Erzsébet Nemzetközi Tehetségkutató Énekverseny döntőjén! – mutatjuk...

A háromnapos és háromfordulós verseny négy kategóriájába 58 versenyző nevezett be. Már az első évfolyam fiatal tehetségei színvonalas előadásokkal, gyakorlott komolyzenei énekeseket is próbára tevő produkciókat szolgáltattak meg.

Van-e élet a BI MÁSZ után?

Oyüre Lajos kassai kiáltása

Megg szervezik a Szlovákiai Magyar Iskolai Igazgatók I. Országos Konferenciáját

Áldott elcsendesedést adott az énekesző Tornán

Régió

Emléktúra a Zóbor-hegyen felállított ezredéves emlékműhöz

Hírek közt az első.